

45e JAARLIJKSE ALGEMENE VERGADERING
22/23 MEI 1992
"DE FLINT" AMERSFOORT

Wil iemand daar bij de deur even vragen of men naar binnen wil komen.

Goed ik heet u allen welkom. Wij gaan in een zeer zomerse sfeer vandaag en morgen met elkaar vergaderen. Ik hoop dat wij een hele nuttige maar ook aangename vergadering hebben. Jasjes mogen uit dus geneert u zich niet. Doe dat rustig het is er veel te warm voor.

Goed ik heb de vergadering geopend. Ik heb een aantal mededelingen. Het is u niet ontgaan dat de agenda en de daarbij behorende beschrijvingsbrief in het januari en april nummer Vrijheid en Democratie gepubliceerd zijn geweest. Ten tweede een wat spannender mededeling is dat wij vanmiddag nog de podiumaankleding hebben zoals u die lange tijd kent en wij gaan vanavond om half 8 de nieuwe huisstijl presenteren en daarbij hoort ook een nieuwe aankleding van het podium maar vooruitlopend daarop hebben wij vanmiddag alvast 2 veranderingen gepleegd. De eerste verandering is dat u minder hoofdbestuursleden achter de tafel ziet zitten. De tafelbezetting zal dus steeds wisselen al naar gelang de onderwerpen. De tweede verandering is dat de zaalmicrofoons verdwenen zijn. Dat wil niet zeggen dat u de mond gesnoerd wordt of niet kunt zeggen wat u wilt zeggen in tegendeel daarvoor zijn we bijeen. Alleen wij dachten dat het een prettige verandering was als men het woord wil voeren wordt gevraagd dat vanachter het kathedertje te doen. U meldt zich even middels hand opsteken zodat wij hier kunnen inventariseren welke sprekers wij hebben. U rukt al een beetje op naar de microfoon en vervolgens lijkt het mij alleen maar prettig dat ook de mensen achter in de zaal de sprekers kunnen zien en dat lijkt mij als we het hebben over een wat andere en wat opener cultuur dat dit een van de dingen is die daar aan zouden kunnen bijdragen. Ik zie nu al een vinger. Gaat u achter de microfoon staan. Wilt u zeggen wie u bent.

Voorzitter deze concessie, mijn naam is Wigman kc Den Helder. Deze concessie het feit dat ik hier sta dat is ook winst voor u bij voorbaat. Voorzitter wij hebben dit punt in de kc vergadering besproken afgelopen week en wij hebben in de kc een standpunt daar voor ingenomen. Gegeven het feit dat er eerdere congresuitspraken zijn gedaan over een intensivering van de discussie meer discussie vanuit de partij. Een intensivering van bottom-up discussie, voornemens om beter te participeren vanuit de afdelingen vanuit leden ook op congressen. Overwegen wij dat we met deze procedure een risico zouden kunnen lopen om het tegenovergestelde te bereiken. Wij hebben de indruk dat niet uit te sluiten valt en let u vooral op mijn woorden dat niet uit te sluiten valt dat door uw voorstellen juist meer drempels i.p.v. minder drempels ingebouwd worden. Het zal voor een aantal hier aanwezigen geen enkel probleem zijn om het podium op te lopen. Het zal voor een aantal anderen een drempel zijn. Dat is een punt. Het tweede punt is t.a.v. uw voorstellen is dat het voor een aantal mensen geen probleem zal zijn om zich te beperken en zich bij een incidenteel punt op te geven u loopt ook het risico en dat heeft u ongetwijfeld ingeschat dat een aantal bekende vergadertijgers om het zo maar te zeggen zich standaard voor elk punt gaan opgeven waardoor het alleen maar langer gaat duren. Wij zeggen als kc niet dit mag nooit en nimmer en het moet altijd blijven zoals het was. Dat zeggen we absoluut niet we nodigen u wel uit om op dit moment deze procedure niet te starten gegeven de inschatting die wij maken over de risico's die er bij zitten participatie van we nodigen u uit om met een voorstel tot

wijziging in het komend congres te komen en daartoe zou ik graag een motie willen indienen.

Dank u. Motie van de kc Den Helder. De VVD in vergadering bijeen op 22 en 23 mei te Amersfoort constaterend eerder gedane congresuitspraken over bevordering, betrokkenheid afdelingen bij discussie. Constaterend eerder gedane congresuitspraken over intensivering bottom-up discussie. Constaterend de voornemens van het hb aangaande participatie bij discussie op congressen overwegend dat hiermee het risico gelopen wordt het tegenovergestelde te bereiken van bovengenoemde juist meer i.p.v. minder drempels op te werpen nodigt het hb uit de voorgenomen verandering nu niet uit te voeren en indien er toch behoefte tot wijziging van het gebruikelijke concept is hiervoor een voorstel naar de algemene ledenvergadering te komen. Gaan over tot de orde van de dag.

Ik vind het nu zo jammer dat wij met elkaar bezig zijn om en ik hoop dat u dat vanavond ook leuk vindt, de partij een wat ander moderner opener noemt u maar op aanzien te geven. Dat wij ook bepaalde zaken die al jarenlang bestaan willen proberen te veranderen en dat u uitlopend op het zelfs maar proberen daarvan al met een motie komt dat we het niet moeten doen. Dat vind ik erg jammer want ik denk dat u ons op zijn minst de kans had moeten geven om dit uit te proberen. Wij vinden het een goede zaak. Wij denken dat het ook belangrijk is dat het ook belangrijk is dat iedereen goed zichtbaar is in de zaal. Ook dat bevordert de communicatie tussen mensen dus ik zou de motie graag willen ontraden. Misschien kunnen degenen die willen spreken alvast even naar voren komen.

Voorzitter dank u wel mijn naam is Kruis ondercentrale Alblasserwaard afgevaardigde van de gemeente Giezenlanden. U zegt in reactie op de motie van kc Den Helder jammer dat alvorens u dit eens in de praktijk uitprobeert nu al met een motie komt. Ik had het eleganter gevonden van het hb wanneer zij deze procedure eerst in een ledenvergadering aan de orde gesteld had voor dat dit ons via een koude mededeling bij de ingang van dit warme pand in handen gedrukt werd. Het voordeel waar u naar verwijst dat alle sprekers zo goed zichtbaar zijn vanuit de zaal. Dat moet ik u zeker nageven alleen vind ik er een groot technisch mankement aan kleven en dat is namelijk wanneer hier iemand laten we het maar even populair zeggen, waarlijke nonsens staat te verkondigen en hij doet dat in tweede termijn en je hebt je niet aangemeld voor die tweede termijn althans voorzover ik van het mij ter hand gestelde briefje uit ga. Dan heb je niet eens de kans meer om daar op te reageren. Dan moet ik dus maar afwachten wat het hb daar voor een reactie op geeft en ik vind dat het democratisch recht is van alle aanwezigen hier in de zaal om daar op te kunnen reageren.

Ik ontzeg niemand wat voor een recht dan ook, heeft u mij niet horen zeggen. Ik moet alleen zeggen dat het zeer ongebruikelijk is dat voorstellen over de orde in een vergadering aan de orde komen ter besluitvorming. Wij hebben juist gemeend om u netjes bij de ingang mededeling te doen van datgene wat ik u nu bij de mededelingen zeg en nogmaals wij hebben het nog geen ene keer geprobeert en nu zou het al afgeschoten worden dat vind ik heel jammer. Ik zou het ruim interpreteren en gebruiken de nieuwe wijze van discussieren. U hoeft niet bang te zijn dat het iets van doen heeft met bekorten of wat dan ook van sprekers. Integendeel als

u mij een beetje zou kennen zou u juist weten dat het bij mij juist andersom ligt dus ik heb uw

Het is dus zo dat als ik meen mij niet aangemeld hebbende als spreker op voorhand bij het onderwerp en ik meen ergens op te moeten reageren dat ik het woord kan krijgen.

U hebt a in tweede termijn altijd het recht bovendien heb ik net gezegd ik inventariseer

Het gaat juist over die tweede termijn. Wanneer dat in tweede termijn aan de orde zou zijn en ik heb mij niet voor die tweede termijn aangemeld en ik meen dan toch op iemand zijn uitlatingen te moeten reageren dan kan ik van u het woord krijgen.

Als u in eerste termijn niet ik kijk dus bij een punt van wie willen daarover het woord voeren. Er gaan 10 vingers omhoog nou die 10 rukken alvast een beetje op daarnaartoe. Die vertellen netjes waar ze het over willen hebben. Vervolgens wordt er door iemand achter de tafel geantwoord. Vervolgens vraag ik wie wil er een tweede termijn nou u meldt zich want u heeft in eerste termijn niks gezegd maar denkt in een keer daar moet ik ook wat over. Dan steekt u de vinger op en komt u ook iets zeggen.

Nee, nee het gaat erover wanneer iemand in tweede termijn hier dingen staat te verkondigen waar ik het helemaal niet mee eens ben. Dan heb ik mij niet van te voren aangemeld voor die tweede termijn en kan ik dan toch het woord krijgen.

Er is geen derde termijn.

Dat is het grote bezwaar wat er aankleeft. Dan vind ik dus

Het is nooit anders geweest.

De volgende spreker.

Ik hoop overigens dat wij toch gewoon de zaken die wij vandaag te doen hebben dat we die met elkaar kunnen bespreken want nu dreigen wij over deze zaken veel tijd te verliezen.

Gaat uw gang.

Voorzitter, Bakker uit Haarlem. Ik kan mij best voorstellen dat u zo nu en dan de vergaderwanorde vanuit het verleden wat wil structureren. Daar heb ik ook geen probleem mee. Als dat een van de doelstellingen is dan kan ik mij er best nog in vinden. Alleen wij hebben tegelijkertijd wel de doelstelling om zoveel mogelijk leden bij welke discussie of welk platform dan ook te betrekken. Op het moment, ik heb er geen last meer van, maar ik kan mij goed herinneren de eerste keer dat je dan op een gegeven keer naar voren komt in een afdelingsvergadering dan is die drempel nog steeds ontzettend groot. Op het moment dat je dan hier het trappetje op of op welke vergadering dan ook dat je dan ook datzelfde trappetje op moet dan kan er nog wel eens een zekere rem opzitten en dat zou ik jammer vinden. Dus als u op een gegeven moment gaat zeggen ik wens de souplesse te bewaren

bij een eerste en tweede ronde als dat als doelstelling is maar dat tijdens een eerste ronde reagerend op wat je tegelijkertijd hoort in de discussie dat je dan toch de mogelijkheid hebt om op een of andere manier te kunnen reageren tijdens die eerste ronde als die souplesse er inzit dan zal het best nog wel meevallen en tegelijkertijd waar die microfoon dan staan of ie nou wat voor in de zaal staat of helemaal boven op het podium want dat kan nog wel eens een drempel oproepen als je in die zin op een gegeven moment interpreteert dan zijn we al een hele stap verder want don't forget juist de bottom-up functie is ontzettend belangrijk juist in deze tijd. Houdt dat in godsnaam vast.

Dat wordt ook niet door mij ter discussie gesteld integendeel.

Ik begrijp dus dat alle suggesties die ik net heb opgenoemd dat die dus in iedergeval ingebakken zijn.

Maar het blijft zoals het vroeger ook altijd was. We hebben 2 termijnen. Vroeger ging het ook zo dat er handen opgestoken worden van wie wat wil zeggen. Dat is nu precies hetzelfde alleen u gaat niet meer achter de microfoon in het pad staan maar u gaat dat hier zeggen.

Of hier beneden.

Of daar beneden.

Als die faciliteit geboden wordt en tussentijds bij een eerste ronde als je zegt ik wil er eigenlijk aan meedoen ik wil alvast wat meegeven dan moet dat mogelijk kunnen zijn.

Laten we het nu gewoon eens proberen.

Ja oke.

We hebben nog niets geprobeerd en nou hebben we al zoveel bezwaren dat we het niet eens zouden kunnen proberen. Kort graag.

Jager, Hilversum. Ik was ook verbaasd bij de ingang het papiertje te krijgen over de procedure van behandeling van agendapunten. Zolang we het dus hebben over hb punten dan lijkt het mij zinvol dat je dan weet wat de discussie zal zijn maar als je dan weer amendementen en moties gaat behandelen op technische zaken als reglementen. Dan is juist het element van interrupties veel belangrijker als bij een groot punt als dit. Het heeft mij dus ook verbaasd onder punt 4 te zien dat je van te voren je perse moet opgeven voor 1e en zo meteen ook voor de 2e instantie. Als je het stuk gelezen hebt denk je hier kan ik mee instemmen als dan een spreker komt die gaat een uitleg geven wat je helemaal niet verwacht had dan heb je al bij voorbaat die 1e instantie ben je kwijtgeraakt en dan kan je niet meer reageren want je moet je bij voorbaat al aanmelden. Het komt er op neer als je dus bang bent dat iets de verkeerde kant op gaat dan meld je je maar aan zeg je dan in de praktijk het is al gezegd of het is niet meer nodig ik vind dit een verslechtering.

Maar ik dacht u hier kwam om met het hb te discussieren en niet met elkaar. Zo is het toch.

We komen hier om te discussieren maar je moet natuurlijk wel royaal de gelegenheid hebben.

ik stel voor dat we het gewoon eens proberen.

Ik heb nog een ander punt. Kunnen we nog gaan praten met het hb over het logo wat we uitgereikt hebben gekregen want daar ben ik het persoonlijk niet mee eens wat we nu dus gaan doen. Of is dat zondermeer van boven af opgelegd zo gaan we het doen en jullie hebben het maar uit te dragen.

Dat kunt u bij het beleid van het hb aan de orde stellen. Ik wijs er alleen op dat wij hier diverse rondjes door het land mee hebben gemaakt en er is niemand geweest die zich daar tegen heeft uitgesproken.

Ik ben op alle ledenvergaderingen geweest en dit onderwerp is bij mijn weten niet op de agenda geplaatst van een of andere ledenvergadering.

Vraagt u dat nou straks bij de bespreking van het beleid van het hb maar dat is ook iets wat zins de laatste hb vergadering, de algemene vergadering de echte en dit moment is niet alleen bedacht maar ook uitgevoerd.
Gaat uw gang.

Rob van Meer, kc Den Helder. De reden dat we dan toch hier staan. We zijn een liberale partij. Iedereen wil graag meedoen aan de discussies. Je wilt de discussie zorgen dat ie breed aan de basis ligt dat iedereen makkelijk vindt het woord te kunnen voeren. Ik begrijp dat u graag een ordentelijke vergadering wilt. Die 2 punten er liggen gevoelens in de vergadering dat uw ordentelijke wijze van handelen de basis mee laten praten en die drempel verlaging om aan discussie mee te doen dat die met elkaar botsen. Om die reden ook wil graag de vergadering dat merkt u aan een x-aantal sprekers graag dat we hier over kunnen nadenken. Want als je een wezenlijk punt van wijze van vergaderen van de algemene vergadering gaat wijzigen denk ik dat je die vergadering daar ook de ruimte voor moet geven om met elkaar van mening over te wisselen en daar een besluit over te nemen want het is geen, al lijkt het iets technisch het is best wel fundamenteel waar u mee komt. Ik wil niet zeggen a priori afwijzen van uw wijze van vergaderen. Ik heb er wel mijn bedenkingen over maar ik wil nu niet daarover inhoudelijk beginnen. Juist van die botsing van belangen wil ik het dringend u verzoeken om nu in navolging van de motie van de kc Den Helder te zeggen deze vergadering niet maar het mee te geven en als 1e punt op de volgende vergadering op te voeren. Dan een besluit te nemen en het dan te doen. Maar niet nu en ik denk dat de gevoelens van de vergadering daar mee eens zijn.

Applaus.

Zijn er nog meer sprekers. Komt u maar. Het is nog steeds eerste termijn.

Voorzitter mijn naam is Alex de Vries, kc Amsterdam. Amsterdam wil toch even een korte bijdrage leveren in de motie van Den Helder steunen en wel hierom. Amsterdam twijfelt niet aan de goede bedoelingen van het bestuur maar het is misschien toch een verkeerde manier. Er is wat te zeggen voor uw argumenten maar Amsterdam vindt het verkeerd om een penaire discussie te formaliseren op deze manier. We zeggen neem het mee naar de ledenvergadering en nogmaals aan de goede bedoelingen wordt niet getwijfeld en ik begrijp ook dat u vandaag nogmaals het hier wilt proberen maar ik hoop toch dat u de kritiek ter harte zult nemen en het is dus geen harde kritiek maar een liberale partij. De enige liberale partij in Nederland kan volgens Amsterdam geen interruptiemicrofoons in de zaal ontberen. Dank u.

Dank u volgende spreker.

Voorzitter mijn naam is Den Heijer, voorzitter afdeling Zeist. Gehoord hebbende de discussie die tot noch toe heeft plaatsgevonden. De argumenten die zijn aangevoerd zou ik u toch mede willen delen dat ook de afdeling Zeist zich hier volledig achter schaaft. Ik wil alle argumenten die gehoord zijn niet herhalen. Ik zou u wel dringend willen adviseren om de motie van de kc Den Helder in stemming te brengen.

Dank u. Ik dacht dat Den Helder vroeg om hem aan te houden.

Mevrouw de voorzitter, mijn naam is Popens kc Flevoland. Ik heb met belangstelling en ook met enige verbazing naar deze discussie geluisterd die met name ook gevoerd is door de kc Den Helder. Mevrouw de voorzitter ik vind dat een bestuur de vrijheid moet hebben om eens wat nieuwe dingen te proberen ook dingen waarvan we niet exact weten wat nu precies de resultaten er van zullen zijn. Ik vind een goed initiatief van u dat u vandaag hier dit wil beproeven aan het einde van de vergadering mevrouw de voorzitter, dan hebben wij ervaring en weten we of we er mee kunnen doorgaan. Ik zou de vergadering willen verzoeken om met deze discussie de verdere voortgang niet te vertragen en daarbij gauw besluiten om het bestuursvoorstel te volgen.

Applaus.

Mevrouw Buzeman als laatste.

Ik hoef eigenlijk niet zoveel meer te zeggen mevrouw de voorzitter. Ik ben het helemaal eens met mijn voorganger uit Flevoland. Ik geloof dat we het heel goed deze keer kunnen proberen. Het is iets nieuws. Ik ben altijd voor iets nieuws om te zien hoe het gaat. Je kunt het natuurlijk niet voor eeuwig vastleggen maar waarom zouden we dat vandaag en morgen niet doen. Kijken wat er van komt en dan evalueren of het beter is dan wat we gewend waren.

Goed dank u wel. Mag ik een poging doen om 2e termijn te vermijden maar ik beperk u daar natuurlijk niet in. Ik denk dat wij toch vasthouden aan datgene wat we u voorgesteld hebben. Wij vinden dat je niet kan oordelen over iets als je het

niet een keer geprobeerd hebt. Ik zou de tussenweg willen bewandelen door er voor te zorgen dat wij een interruptiemicrofoon er bij gaan plaatsen voor vandaag dat kost 10 minuten dan zijn interrupties altijd mogelijk en dan gaan we toch ervaring op doen vandaag hoe we vinden dat het gaat en als we nou morgen er even met elkaar op terugkomen dan kunnen we gefundeerd oordelen over datgene wat we altijd al gedaan hebben en nu proberen te veranderen. Ik merk daarbij op ik weet niet of u wel eens bij anderen komt die ook vergaderen. Dat wij met ons oude systeem 10 jaar achterlopen. Dat is iets waarvan ik denk dat we ook eens de moed moeten hebben om gewoon met elkaar te kijken hoe we dat misschien kunnen verbeteren en laten we het proberen. Laten we morgen kijken hoe dat uitwerkt. Laat ik u 1 interruptiemicrofoon toezeggen over 10 minuten en dan denk ik dat wij tot andere punten kunnen overgaan. Kan dat de instemming van de vergadering ondervinden.

Applaus.

Voorzitter in aanvulling op het indienen van ik heb het even niet over termijnen, we staan volstrekt niet onsympathiek tegenover het idee. Laat daar geen misverstand over zijn om eens iets anders te doen. Echt niet daar gaat het ook niet over. Waar het over gaat is dat u een wijziging voorlegt, u legt hem niet voor u deelt hem mee, van de vergaderorde en wij zouden heel graag met u mee willen denken over veranderingen. Wij komen ook wel eens bij andere partijen, constateren overigens ook daar waar die kennelijk 10 jaar achterlopen dat die nu graag ons systeem zouden willen. Omdat het daar fout gaat omdat iedereen zich moet opgeven van te voren etc. Dat dat een grote onoverzichtelijke waslijst wordt. Het enige wat wij u heel nadrukkelijk vragen en ziet u daar dan een compromis in om te zeggen wij komen de volgende keer met een voorstel wat we graag met de vergadering bespreken. Dan staat de vergadering uiteraard volstrekt open voor wijzigingen. Wij zijn hier volstrekt niet voor om alles weet ik veel wat te blokkeren. We alleen graag de participatie van mensen vanuit de zaal zo groot mogelijk houden zo zorgvuldig mogelijk houden en om alle schijn te vermijden om te voorkomen dat ik vraag om de motie in stemming te brengen, nodig ik u heel graag uit om uw voorstel een congres aan te houden en het dan ter discussie te brengen.

Applaus.

Ik denk niet dat ik op uw verzoek kan ingaan. Ik denk dat het een volstrekt redelijke vraag is aan de vergadering om pas te oordelen wanneer men ervaring met iets opdoet. We hebben nu een langjarige ervaring met het oude systeem. We hebben geen ervaring met het nieuwe systeem. Laten we dat tenminste voor 1 vergadering proberen en laten we morgen met elkaar daar over oordelen intussen maar die staat er al bijna is men bezig met een interruptiemicrofoon zodat interrupties en die zijn natuurlijk altijd mogelijk ook vandaag en morgen mogelijk zijn en als u persisteert bij uw motie dan zal ik hem in stemming brengen. Mag ik antwoord van Den Helder over het standpunt t.a.v. de motie.

Met schroom betreed ik dit podium dat ziet u. Misschien is het een compromis om vandaag en morgen de microfoon op de grond te zetten. Als we hem hier voor

neerzetten en we lopen hem niet ondersteboven daar staat de interruptiemicrofoon. Ik ben blij dat u instemmend gerommel geeft.

Ik denk dat dat gerommel niet instemmend is want dat zou de klank van de stemmen wat hoger zijn geweest. Ik denk dat ik u nu moet vragen of u uw motie handhaaft want dan ga ik een stembureau benoemen en brengen we hem in stemming.

We handhaven hem.

Wenst u stemming dan. Oke dan ga ik een stembureau benoemen. Ik was nog niet aan dat punt van de agenda toe maar dat moet dus nu eerst gebeuren. Ik zou 3 personen daartoe willen uitnodigen. De heer Geertsema uit Leiden, de heer Wedekind uit Haren en de heer Seenen uit Schiedam. Is dat akkoord. Wil men dan naar het podium komen want dat was ook een van de nieuwigheidjes dat wij zo vaak opmerkingen krijgen en ik kan mij daar heel veel bij voorstellen van mensen die een hele dag achter ons in het stembureau zitten niets te doen hebben en ook misschien nog wat andere dingen zouden willen doen of het gewoon vervelend vinden om de hele dag bekeken te worden. Dat wij dachten dat wij het stembureau wel benoemen maar op het moment dat er gestemd moet worden hen pas vragen hier plaats te nemen dat lijkt mij efficient voor iedereen en zeker niet in de laatste plaats voor diegenen die in het stembureau zitten. Goed mag ik de leden van het stembureau vragen naar boven te komen. Ook aan die mededeling was ik nog niet toe om u iets te vertellen over de stemkaarten en over de waarde die wij deze 2 dagen zullen hanteren. Oranje is 1, wit is 5 en blauw is 10. Zelfde waarden gelden voor stembriefjes en zoals altijd en gebruikelijk is kunnen meerdere stemmen met een lage waarde omgewisseld worden voor een exemplaar met een hogere waarde. Dat bevordert de overzichtelijkheid bij het stemmen maar het kan natuurlijk ook andersom.

Goed. Is iedereen klaar dan ga ik met oranje beginnen. Oranje voor de motie van Den Helder, oranje tegen, wit voor, wit tegen, blauw voor, blauw tegen.

Wacht ik even op de uitslag.

Het voorstel van Den Helder is verworpen. Is de exacte uitslag bekend. Wilt u dat nog weten. Dan reken we het even uit. Het is verworpen. Er zijn inmiddels 2 interruptiemicrofoons opgesteld. Die zijn voor de interrupties. We gaan het met elkaar proberen. Morgen gaan we evalueren. Dat is denk de kortste evaluatietermijn die denkbaar is maar morgen. Proeft en ruikt u aan dit systeem en laten we morgen met elkaar kijken of het ons bevalt of niet bevalt dan kunnen we daar over oordelen.

Mag ik met uw welnemen totdat de officiële uitslag komt doorgaan met mijn mededelingen. De laatste mededeling was dat bij de inschrijfbali dinerbonnen te koop zijn voor het lopend buffet vanavond, 35 gulden per stuk. Kunnen gekocht worden zolang de voorraad strekt. Ook dat is een nieuwigheidje met een haring, er zijn haringen vanavond hier.

Een mededeling heb ik overgeslagen. Hele belangrijke mededeling. We hebben een stukje dienstverlening in de hal gezet. Dat is een computer die in verbinding staat met de ledencomputer van het algemeen secretariaat. Dus secretarissen van afdelingen, ondercentrales en kamercentrales kunnen daar terecht met vragen over

ledenadministratie. We dachten dat dat een aardige handreiking van ons was naar u toe om hier meteen ook dat soort zaken nog eens te bekijken en te regelen voorzover daar vragen of problemen over zijn.

Goed dan ga ik nu door met de commissie van 3 leden die in gevolg art. 46 van het huishoudelijk reglement dient te worden benoemd. Dat is de commissie die de besluitenlijst van deze algemene vergadering moet gaan controleren. Ik stel daarvoor voor de heer Smage uit Vlijmen, de heer Kruis uit Schelluinen en de heer Pier kc Friesland. Kan de vergadering zich daarmee verenigen. Dan is de commissie daarmee benoemd en is de vergadering echt geopend.

Ik heb intussen de uitslag van de stemming. Voor de motie van Den Helder hebben zich uitgesproken 225 personen en tegen 354. Waarmee de motie is verworpen maar goed dat hadden we net al tegen elkaar gezegd.

Goed dan ga ik naar punt 2 van de agenda. Voorstel van een afdeling en deze is het de afdeling Capelle a/d IJssel. Voorstel heeft u kunnen vinden in de beschrijvingsbrief. Advies van het hb is om het voorstel af te wijzen. Wil Capelle daar nog een korte toelichting op geven. De heer Postmus.

Postmus, Capelle a/d IJssel. De essentie van ons voorstel was dat de begroting bespreekbaar werd in het hoogste orgaan van de VVD dus deze algemene vergadering. U heeft kunnen zien dat het punt 3.h. de begroting als zodanig is geagendeerd. We hebben aan het hb gevraagd om een toelichting wat exact daar de bedoeling van was. Het antwoord is als volgt. Dat de vergadering de begroting niet vaststelt maar dat er wel vragen gesteld kunnen worden en dat het mogelijk is over de begroting van gedachten te wisselen. Dat zo zijn denken wij dat aan de essentie van ons voorstel is voldaan.

Wordt de motie ingetrokken.

Ja.

Dank u maakt u daarmee geen deel meer uit van de beraadslagingen. Ik zou u willen voorstellen om want we zijn bezig met een algemeen stuk om de motie van de afdeling Roermond hier ook aan de orde te stellen. Die motie vraagt om nu niet te discussiëren over het minderhedenbeleid maar om een aparte themadag te organiseren. U weet dat de heer Bolkestein die discussie vorig jaar heeft op gang heeft gebracht en dat het een hele belangrijke discussie is en het hb is dan ook van mening dat ook de partij over dit onderwerp moet discussiëren dus wat dat betreft waren we het daar mee eens en om daar nu mee een begin te maken hebben wij ook vanavond na de diverse redenvoeringen die gehouden zullen worden een forum in een capitoollachtige opzet georganiseerd wat uitsluitend zal gaan over de minderhedenproblematiek. Morgen kunnen er natuurlijk wanneer het beleid van de fracties aan de orde is ook vragen over dat onderwerp worden gesteld. Ik wijs u verder op het symposium van de Telderstichting dat in de maand juni zal plaatsvinden n.a.v. een rapport, een zeer lezenswaardig rapport wat zij onlangs hebben uitgebracht. Wij vinden als hb dat wij voldoende beantwoord hebben aan de wens die geuit wordt op het spreken als partij over het minderhedenbeleid. Zouden als zodanig invulling hebben zien geven aan deze motie. Mag ik van Roermond vragen of zij deze zienswijze delen en wij hier dus geacht kunnen

worden ontheven te zijn van de verplichting om de motie elders nog ter discussie te stellen. Maar we zijn het gewoon met elkaar eens. Woont u in Roermond.

Je blijft zo klimmen voorzitter maar dat laat onverlet. Ik vind het een uitstekende opzet om in iedergeval een start van die discussie d.m.v. een capitoool-opzet straks aan te gaan zitten pakken. Temeer omdat het een item is die de komende tijd nogal wat de aandacht zal blijven vragen. Tegelijkertijd het uitbrengen van een rapport van de Telderstichting biedt behoorlijk wat houvast om in zeker het komende jaar daar in praatverband het e.e.a. aan te doen. Mijn vraag is alleen is het mogelijk om daar een vervolgtraject aan te geven. Zodanig dat er uiteindelijk een eindresultaat naar voren komt aan de hand van het rapport van de Telderstichting. Dat is vaak dan tenslotte toch de bedoeling en dan dat traject niet te laten eindigen bij een partijraad maar een dergelijk traject te laten eindigen bij de algemene vergadering. Ik denk dat het een van de meest belangrijke onderwerpen is in de negentiger jaren. Dat het voldoende basis biedt om daar een einddiscussie voor te voeren in de algemene vergadering. Dat is mijn verzoek eigenlijk. M.a.w. ik zeg laat het niet hierbij maar geef er een vervolgtraject aan.

Vind u het goed dat ik aan de portefeuillehouder inhoudelijke discussie vraag om straks als dat onderdeel aan de orde is op deze vraag te reageren.

Prima dan kom ik er dan op terug.

Goed dan hebben we dat nu even geparkeerd bij dat punt wat ook vanmiddag aan de orde is. Daarmee is de motie Roermond dus behandeld.

Dan kom ik nu aan punt 3 van de agenda. Bespreking van het beleid van het hb. We hebben een aantal punten aangegeven in de beschrijvingsbrief maar dat betekent natuurlijk niet dat u geen andere beleidsterrein bij de bespreking zou kunnen betrekken. Uiteraard wij hebben ons schriftelijk verantwoord en dat jaarverslag kunt u bij de besprekingen betrekken. Goed ik ga eerst naar de motie van de kc Amsterdam m.b.t. talentmanagement. Heeft u een algemeen punt daarvoor. Zijn er meer algemene punten daarvoor.

Dank u wel mijn naam is Nelen en ik ben lid van de afdeling Steenberg. Ik spreek mede namens de VVD leden Koot lid van de afdeling Culemborg, Grenen lid van de afdeling Heerhugowaard en Frijland lid van de afdeling Hilversum. Overigens dank ik het hb nog voor brief d.d. 12 november 1991 waarin zij haar standpunt van op de laatst... algemene vergadering heeft gewijzigd betreffende door afdelingen voorgestelde voorstellen welke afdelingen konden afdoen als niet in behandeling genomen. Misschien herinnert u zich het nog. We hebben 3 punten welke wij u eerder ter kennis hebben gebracht. Een 3,5 minuut. Ik ben lid van een VVD afdeling waarin elke maand een fractiesteunberaad voor de gemeenteraadsfractie plaatsvindt gecombineerd met een afdelingsvergadering. In de oproeping voor een serie van 9 van dergelijke vergaderingen was als agendapunt opgenomen en tevens wat in het landelijk VVD verband aan de orde komt. Persoonlijk vind ik een dergelijke omschrijving ongeschikt omdat de leden van de afdeling dan nog niet weten welke onderwerpen en in welke maandelijkse vergadering dit aan de orde komt. Misschien was dat ook de reden om mij op 17 december jl. in het gelijk

te stellen dat het agendapunt en tevens wat het landelijk VVD verband aan de orde komt niet gelijk gesteld kan worden met het agendapunt eventuele voorstellen voor de 45ste jaarlijkse algemene vergadering en nu kom ik aan het punt. Tijdens de vaststelling van het jaarverslag echter heeft de afdeling uw antwoord genegeerd en opgenomen dat mijn schriftelijk toegezonden voorstellen zijn verworpen terwijl art. 6.3. huishoudelijk reglement luidt een ledenvergadering kan alleen rechtsgeldige besluiten nemen inzake onderwerpen die in de oproeping van de betrokken vergadering zijn vermeld. Het jaarverslag is uw conform het huishoudelijk reglement toegezonden alsmede ons verzoek het jaarverslag als in strijd met het huishoudelijk reglement terug te zenden. Helaas ... het hb heeft dit niet overgenomen ons inziens is een VVD afdeling meer dan een besloten kring. Is het niet de taak van het hb dat het huishoudelijk reglement en de statuten worden nageleefd. Punt 2. Is de eenvoudige vraag of dat het recht op opname van door de afdeling verworpen voorstellen in het jaarverslag van de afdeling. Bijv. als bijlage in elke VVD afdeling geldt. Zie ook onze brief van 8 maart. Punt 3. Is de vraag naar een verklaring waarom opname van moties voor het agendapunt bespreking van het beleid van de kamerfracties wel mogelijk was in de aanvullende beschrijvingsbrief van de vorig jaarlijkse algemene vergadering en dat was toen nog vanzelfsprekend. Maar dat dat nu voor deze jaarlijkse algemene vergadering onmogelijk was om die in de aanvullende beschrijvingsbrief op te nemen. Dank u wel.

Dank u. Ik ga eerst even vragen verzamelen bovendien dan geef ik de portefeuillehouder even gelegenheid om deze vragen even te bekijken want ze waren ons niet bekend. Dat is niet erg maar dan heeft ze even de kans om dat te bekijken. Ik wijs er overigens op dat regeltjes ondersteunend zijn en niet dicterend alleen.

Voorzitter mijn naam is Lambers vertegenwoordiger van de afdeling Steenbergen met volmacht van de afdeling. De woorden van mijn afdelingsgenoot de heer Nelen verbazen mij niet maar komen ons wel erg ongelegen denk ik. Als de hele vergadering nu dadelijk 2 dagen moet worden gedomineerd door het steeds opnieuw voorlezen uit artikeltjes en reglementen denk ik dat wij onze liberale partij uitsluitend schade doen toebrengen. Juist deze vergadering is er voor bedoeld om te komen tot consensus waar het betreft beleidspunten en nota's. Voorzitter ik spreek mijn bezorgdheid uit over deze gang van zaken en ik had het erg op prijs gesteld uiteraard erken ik het lid van ieder lid om te kunnen inspreken op de vergadering maar ik had het zeer op prijs gesteld als de heer Nelen eergisteravond in de afdelingsvergadering aanwezig was geweest en deze zaak had voorbesproken met het afdelingsbestuur en met de aangewezen vertegenwoordigers naar deze vergadering.

Duidelijk. Ik begrijp dat de heer Nelen niet namens de afdeling sprak.

De heer Nelen spreekt nadrukkelijk niet namens de afdeling.

Goed. volgende.

Voorzitter dank u wel. Met uw goedvinden zal ik even bij 3.a. even met u een paar dingetjes willen recapituleren zijnde afspraken die wij eerder in deze vergadering

met elkaar gemaakt hebben en waarvan de kc Den Helder het gevoel heeft dat zij nog zouden moeten worden uitgevoerd. U mag dat beschouwen als een soort van voortgangscntrole om het zo maar te noemen. Dat betreft 2 dingen aangaande het congres over Noordt. Een van de dingen die wij heel expliciet bij de discussie Noordt hebben afgesproken is laten wij als partij proberen een duidelijk en helder A4tje te formuleren met daarop de hoofdlijnen zoals de partij die in de Noordt discussie heeft afgesproken. Wij hebben dat A4tje nog niet gezien en wij vragen ons af of en zo ja wanneer dat A4tje de partij in komt. Een 2e afspraak die wij bij Noordt hebben gemaakt is dat wij een aantal expliciete discussiethema's zoals die in de Noordt discussie aan de orde kwamen maar meestal om discussietechnische redenen te lang werden voor dat congres hebben verwezen naar themacongressen. Nou zijn we intussen wel themacongressen aan het houden maar niet over onderwerpen die in de Noordt discussie naar themacongressen zijn verwezen en daar waar wij wel themacongressen doen komen er nieuwe stellingen aan de orde en niet de in Noordt aangekondigde opgeschreven stellingen en zo mogelijk ook bediscussieerde en ingediende andere stellingen. M.a.w. wij hebben het vermoeden dat als we op deze weg met de themacongressen doorgaan dat we die dingen die in Noordt zijn verschoven niet meer aan de orde krijgen of niet op de goede manier aan de orde krijgen.

Mag ik zeggen dat dit niet typisch algemeen is maar met name de portefeuillehouder inhoudelijke discussie betreft en ik zou ook willen vragen om die daar dan straks want ik heb straks ook al een uit Haarlem gehad daar te beantwoorden.

Dat is goed voorzitter. Zo heb ik een aantal anderen die ik de vergadering zou willen besparen maar ik zou het wel op prijsstellen..

...het hb niet nu maar te zijner tijd een lijst te krijgen met nog onderhanden werk om het zo maar te noemen. Dank u wel.

Als er zaken zijn waarmee u de vergadering nu niet mee wil ophouden maar wij als we ze kennen misschien mee kunnen nemen straks meteen bij de diverse punten dan laten dan even makkelijk communiceren dan bent u tevreden gesteld, hoop ik althans en wij hebben een belofte ingelost.

Mevrouw Van Dijk voor vragen van de heer Nelen.

Dank u voorzitter. Ik heb net de brief van de heer Nelen onder ogen gekregen en u stelt dat u vanuit het algemeen secretariaat in het gelijk is gesteld over de interpretatie van eventuele tevens wat in landelijk VVD verband aan de orde komt en dat dat beter ware geweest als er gestaan had eventuele voorstellen voor de 45ste jaarlijkse algemene vergadering. Het hb en dat moet mij toch van het hart het hb heeft vertrouwen in dat de afdelingen zich houden aan reglementaire verplichtingen. Als u zegt dat u ons in gebreke stelt dan kan ik u er niet van weerhouden maar wanneer er bij ons gegronde twijfel bestaat dat er niet juist is gehandeld dan zal er gevraagd worden om hun bevoegdheid dus van de afdeling aan te tonen dat er als eerste vaststelling. Verder even in het kort het recht van het indienen van een voorstel van de voorzitter etc. verworpen voor de afdeling in vergadering bijeen. Dat werd afgewezen u wilde dat dus in het verslag opgenomen hebben. Ik kan u

maar 1 ding zeggen dat de vaststelling van het verslag geschiedt door een ledenvergadering en eventuele aanvullingen dus ook aanvullingen van uw kant meneer Nelen kunnen worden voorgesteld. Als die vervolgens worden afgewezen ja dat is altijd erg jammer ik ervaar dat ook wel eens. Dan behoort je tot de minderheid en ja dat geeft soms een heel vervelend gevoel. Als wij alles op dat punt in reglementen zouden moeten vastleggen dan zou de hele zaak nog ingewikkelder worden en zeker als we dat soort bevoegdheden dwingend moeten afdwingen. Voorts als laatste punt het indienen van voorstellen voor de jaarvergadering. Dat betreft dan vooral de politieke moties en amendementen. Heel duidelijk staat in statuten en reglementen dat afdelingen voor 16 november voorstellen kunnen indienen en dat kunnen natuurlijk ook uiteraard politieke voorstellen zijn. Daarna en dat is geen afwijking van welke regel dan ook, daarna kunnen nog uitsluitend moties en amendementen worden ingediend die betrekking hebben op een eerder geagendeerd onderwerp. Als dat het geval is worden ze uiteraard gepubliceerd en dit nog even in zijn algemeenheid. Regels zijn een middel voor het doel en het goed functioneren van de vereniging mogelijk te maken. Ze mogen nooit een doel op zich worden. Dank u wel.

Dank u. Zijn er liefhebbers voor een tweede termijn. Heer Nelen.

Betreffende punt 3 art. 21 punt 2 was ook al geldig vorig jaar en ik haal dan toch nog even aan dat in de aanvullende beschrijvingsbrief van de vorige vergadering wel 2 moties waren opgenomen en ik wil dan toch dat die 56.000 VVD leden op de hoogte gebracht worden dat er dan toch niet meer mogelijk is in de aanvullende beschrijvingsbrief.

Voorzitter met alle respect gaan we hier nu een ledenvergadering over zitten doen.

Nee. Maar mevrouw Van Dijk geeft de heer Nelen nog kort antwoord en ik stel voor wij communiceren wel eens meer met elkaar meneer Nelen dat u altijd met vragen bij ons terecht kunt maar laten we dan als er nog andere zaken zijn dat gewoon schriftelijk of vandaag aankondigen zodat wij weten wat we moeten beantwoorden of mondeling vandaag doen. Graag nog een kort antwoord op deze vraag. Mevrouw Van Dijk.

Voorzitter mijn antwoord zal in deze kort zijn wat u zelf ook al gezegd heeft. Ik heb de stukken van vorig jaar niet meer bij mij dus ik kan daar niet uit citeren. Ik zou dan ook willen voorstellen dat wij deze zaak verder schriftelijk met de heer Nelen afhandelen.

Ik denk dat de heer Nelen daarmee kan instemmen en als er nog andere punten zijn dan horen we dat. Ik ben nog steeds met het rondje algemeen bezig. Ik heb nu motie van Amsterdam. Gaat over talentmanagement. Advies van het hb is dat op het moment dat die motie werd ingediend de zaken nog niet zover waren als we nu al zijn en u heeft vorige week de eerste stukken bij u in de bus zien rollen en de aanbevelingen van de kc Amsterdam zijn volledig daarbij betrokken dus ik denk dat wij met elkaar tevreden zijn over hoe er invulling is gegeven aan datgene wat men vraagt. Akkoord Amsterdam, daarmee ingetrokken. Goed. u krijgt volledig uw zin

want wij willen hetzelfde.

Goed ga ik naar het volgende punt dit was 3.a. nu 3.b. tijd.. en evaluatie nieuw te ondernemen activiteiten. 2 Moties zijn ingediend. Een van Amsterdam over thema-congres onderwijs, motie is doorgegeven aan de werkgroep. De werkgroep is ondertussen klaar zodat de uitspraak van de vergadering daar niet meer bij betrokken zou kunnen worden maar we hebben natuurlijk die motie omdat wij hem eerder hadden al wel onderhands aan de werkgroep gegeven en misschien kan mevrouw Roscam Abbing tenzij Amsterdam daar nog een nadere toelichting wil maar misschien is het goed wanneer mevrouw Roscam Abbing eerst even zegt wat ze er al mee gedaan heeft na de themadag onderwijs van dit najaar toe.

Mevrouw Roscam Abbing.

Mevrouw de voorzitter, dames en heren wij hebben de punten door Amsterdam aangevoerd meegegeven aan de werkgroep onderwijs die op dit ogenblik haar werkzaamheden heeft afgerond. De geproduceerde stellingen zullen maandag a.s. in het hb behandeld worden en de werkgroep heeft mij verzekerd dat alle punten die door Amsterdam aan de orde zijn gesteld op die dag aan de orde kunnen komen. Als u daar bij bent en u wilt over een bepaald punt iets weten dan brengt u dat in de discussie in. De werkgroep heeft zich daarop geprepareerd.

Akkoord. Naar tevredenheid beantwoord. Dan maakt die motie geen onderdeel van de discussie meer uit. Ik heb bij dat punt nog een motie van de afdeling Oegstgeest. Het advies van het hb is daarbij dat men vraagt namelijk om een structurele om politiek inhoudelijke discussies over koers van de partij en structurele activiteit te laten zijn. Waarbij zoveel mogelijk leden dienen te worden betrokken. Advies van het hb is dat ook themadagen, partijraden, partijcommissies goed alternatief bieden voor koers discussies omdat we op die manier toch ook weer zaken naar algemene vergaderingen toe worden gebracht en daaruit blijkt dat wij volop in discussie zijn maar ook volop gelegenheden zijn om inderdaad met elkaar te discussieren want wij vinden met Oegstgeest discussies over de koers van de partij uitermate belangrijk. Heeft Oegstgeest nog iets toe te lichten op deze motie alvorens mevrouw Roscam Abbing daarop in gaat. Woord is aan Oegstgeest.

Voorzitter, Ton Zwart afdeling Oegstgeest. Ik denk dat wij het heel ver eens kunnen zijn met het hb op een punt echter niet. U zegt ja die discussies komen vanzelf weer naar de algemene vergadering. Het voordeel van de Noordt discussie was dat ook alle afdelingen daarbij zeer intensief betrokken waren en dat is waar de afdeling Oegstgeest veel waarde aan hecht. Themacongressen zijn toch meer voor specialisten en zijn beperkt tot een beperkte groep. We zouden het daarom op prijs stellen om natuurlijk niet ieder jaar maar toch met enige regelmaat Noordtachtige discussie te voeren. Dat niet op voorhand in iedergeval af te wijzen. Dank u.

Ik stel voor dat we eerst die motie afhandelen voordat het beleid als zodanig ter discussie komt. Ja. Naar aanleiding van de motie.

Naar aanleiding van de motie Oegstgeest dit is alleen maar een oproep om het te steunen.

Dan gaan we dat eerst even behandelen. Mevrouw Roscam Abbing.

Mevrouw de voorzitter. Ik ben het niet geheel eens met de opmerking van Oegstgeest omdat ik weet niet of dat in Oegstgeest bekend is maar voorafgaande aan een themacongres of welke discussie vallende onder het hoofd inhoudelijke discussie dan ook 3 maanden vantevoren minstens middels v en d ook middels een brief die ik persoonlijk uit laat gaan naar de portefeuillehouders in de kc besturen waarin wij alle stellingen en toelichtingen bekend maken en een oproep doen om juist aan de basis zoveel mogelijk te discussiëren als voorbereiding op een themacongres. Ik kan u naar alle eer en waarheid zeggen dat ook op de laatste themacongressen blijkt dat heel veel afdelingen daar gebruik van maken. Het is beslist niet zo in iedergeval niet meer zo dat themacongressen alleen bezocht worden door een groep elitaire mensen zou ik haast zeggen als op een bepaald onderwerp elitair. Ik kan u zeggen dat we op het Europa themacongres 300 aanmeldingen hadden uit het hele land en van ik wil u geen onrecht doen maar ja en alleman. Dus het is beslist niet zo dacht ik dat Oegstgeest vol kan houden dat er niet inhoudelijk door iedereen gediscussieerd wordt in de partij.

Dank u. Oegstgeest tweede termijn. Nee zijn we het met elkaar eens. Wordt de motie ingetrokken. Dank u. Dan gaan we nu naar het punt voortgangsrapportage zelf wat inhoudelijke discussie betreft. Graag vragen. Ik wijs mevrouw Roscam Abbing nog even op de 2 open vragen van Haarlem en Den Helder over Noordt en het nog onder handen werk en de minderheden. Dat heeft ze zelf genoteerd. Wie wil er over dit onderwerp.

Ik heb net al even melding van gemaakt n.a.v. Roermond dat minderheden verhaal en ik heb daar toch vrij expliciet bij vermeld dat ik het een zodanig onderwerp vind dat het eindtraject daarvan naar mij geval niet hoort te liggen bij een partijraad. Daar voor vind ik het onderwerp te belangrijk. M.a.w. mijn uitdrukkelijke verzoek daarbij om het eindtraject te laten eindigen bij de algemene vergadering. Dat is een opmerking ik hoop daarop ook een expliciet antwoord op te krijgen. Het tweede is dat bij ons in de omgeving en dan praat ik over Haarlem maar ik weet dat het ook in het Gooi leeft en daar tussen in. Dat is dat het onderwerp de verhouding tussen ruimtelijke ordening en milieu een behoorlijk item is. U kent de verhalen rondom Schiphol als een zeer expliciet voorbeeld. Zo zijn er vele anderen die nog wel eens met elkaar in botsing kunnen komen maar soms elkaar wel terdege versterken. Een dergelijk item in de komende jaren omdat toch eens aan bod te krijgen en daar richting voor te kunnen geven in ons komende verkiezingsprogramma en verdere uitwerkingen zou ik toch warm willen aanbevelen ik heb dat mevrouw Roscam Abbing laatst bij het themacongres Europa al aangedragen. Zij zou dat meenemen ik weet niet of daar inmiddels al duidelijkheid over bestaat.

Graag volgende spreker. Gaan we even verzamelen.

Voorzitter kan heel kort wat betreft het eerste deel van het betoog, (meneer Wigman) dank u voorzitter, van de heer Bakker sluiten wij ons graag daarbij aan om een uitspraak ook van u te krijgen. Ik neem aan dat dat geen probleem is om het eindstation van themacongressen, wat overigens een uitstekend instrument is

op zich, om de discussie te bevorderen omdat de algemene vergaderingen niet de partijraad te laten zijn. Maar ik neem aan dat hier geen misverstand over is.

Nog meer sprekers. Een eerste termijn over inhoudelijke discussie. Nee dan graag beantwoording door mevrouw Roscam Abbing.

Ik wil even ingaan op dat onderwerp migrantenbeleid. Zoals duidelijk gemaakt is het inderdaad zo dat wij de partij volstrekt terecht daar zijn we het allemaal over eens veel aandacht aan dit onderwerp besteedt. Ik ben het met u eens dat je er eigenlijk niet genoeg, meneer Bakker, ik ben het volstrekt met u eens dat het onderwerp dermate belangrijk is, ik weet dat ons politiekleider dat ook vindt, dat wij niet kunnen ophouden met hierover te praten en aandacht aan te schenken. Dat doen we dus ook. Ik kan u wat dat betreft zeggen dat de Telderstichting hier dus 12 juni over een symposium houdt. De uitkomsten met het pre-advies van dat symposium worden gebundeld en aan die bundeling kan daarna een themadag gewijd worden.

U wilde dan nog weten het traject verder. Wij zijn op het ogenblik bezig om niet om na te denken over statuten en reglementen op partijraden want op zich hebben we dat volstrekt in kaart. Maar a.s. maandag komt in het hb een notitie van mijn hand waarin wij hier nog eens de definitieve gang van zaken zullen praten. Ik ben het met u eens dat tenslotte een zo'n belangrijk onderwerp bij de jaarvergadering terecht moet komen en daa streven wij ook naar. In iedergeval kan ik u nu al zeggen dat de uitkomst van een partijraad naar de commissie gaan die het verkiezingsprogramma opstelt en de jaarvergadering heeft natuurlijk het laatste woord over het verkiezingsprogramma.

Nu de laatste vraag van meneer Bakker over of u nu al kunt toezeggen dat de volgende algemene vergadering volgend jaar aan minderheden gewijd zal gaan worden want dat was zijn vraag.

Ik kan meneer Bakker toezeggen dat ik dit zeer serieus neem dit verzoek. Het meeneem en dat ik hem daar verder nog dan nog een definitief uitsluitsel over zal geven.

Waarbij het natuurlijk wel zo is meneer Bakker dat wij vanavond een groot deel van de avond ook aan minderheden wijden. Ik denk, ik ga er vanuit dat de zaal morgen bij de fractiebeleid ook daar of wil reageren of vanavond daar iets aan de orde wil zetten en dat ik vind dat we als hb wel de afweging moeten maken of we 2 algemene vergaderingen aan een en hetzelfde onderwerp besteden. Ik vind u moet ons de gelegenheid geven om dat gewoon even af te wegen tegen andere zaken.

ik zou tenslotte nog tegen meneer Bakker volstrekt in aansluiting wat u zegt willen zeggen en hij is ervaren politicus genoeg omdat te onderschrijven dat een van de hele grote kunsten van bedrijven van politiek is doseren. Maar ik neem dat heb ik u beloofd ik neem uw opmerking mee.

Ik ben nog met eerste termijn bezig. Zijn er nog meer sprekers eerste termijn. Antwoord is geweest. Zijn er sprekers voor tweede termijn. Zat er dik in, hoeft niet.

Ik wil mij wel een beetje houden aan de regels voorzitter. Uw overwegingen en zeer serieus behandelen dat vind ik zeer lovenswaardig maar ik heb bij het volgende agendapunt toen Roermond aan bod kwam heb ik heel uitdrukkelijk gezegd ik vind het een uitstekend idee om een start van de discussie in een soort capitoelachtige opzet om dat aan te pakken. Dat biedt behoorlijk wat basismaterieel tezamen met het Telderrapport om daarmee de partij in te kunnen gaan. Dat is iets anders als wanneer uiteindelijk een partij een standpunt gaat innemen. Ik vind dat je met diezelfde basis eerst terug moet gaan naar die afdelingen. Het leeft daar ontzettend veel. Ik vind dat je daar dan ook ruim de tijd voor moet geven. Daar biedt u nu de eerste handvatten voor aan. Laten we daar mee aan de slag en laten we dan over een jaar of anderhalf jaar die dosering daar kunnen we best met elkaar over praten. Mijn vraag is zeer uitdrukkelijk breng in iedergeval de eindresultaten daar van terug in de algemene vergadering. Dat was mijn vraag en op welk moment u dat doet daar kun je lekker met elkaar over steggen maar ik vind dat het hier terug hoort te komen.

Mee eens.

Nog een tweede opmerking ik heb niets gehoord over de suggestie over ruimtelijke ordening versus milieu.

Was daar een vraag over.

Als ik dat nader mag toelichten. Misschien is het niet helemaal overgekomen. Ik zal hem herhalen. Haarlem had duidelijk daar behoefte aan om een discussie in de vorm van een themadag op poten te zetten en ik heb daar als voorbeeld expliciet Schiphol bij genoemd. Ik heb daar niets van vernomen. Ik heb dat wel voorheen aan mevrouw Roscam Abbing als suggestie meegegeven en ik weet niet of haar clustervergadering daar al duidelijkheid over heeft gegeven. Daar heb ik niets over gehoord.

Tweede termijn even afmaken.

Voorzitter in het kader van de voortgangscontrole. Ik heb nog een antwoordje op A4tje tegoe.

Dat krijgt u nog. A4tje en overige onderhanden werk. Zo noemden u het. Zijn er meer sprekers in tweede termijn. Nee dan graag antwoord van mevrouw Roscam Abbing.

Dan wil ik meneer Bakker nog even zeggen dat ik weet niet of hij daarvan op de hoogte is maar ik heb wel op meerdere plaatsen in het land daar kond van gedaan dat er een werkgroep Remkus bezig is een rapport op te stellen over ruimtelijke ordening, milieu en landbouw in samenhang en daar een liberale visie op te geven. Dat rapport is nu definitief toegezegd te verschijnen in juni of juli maar in iedergeval voor de zomervakantie. Het zal u duidelijk zijn dat wij natuurlijk eerst dat rapport moeten lezen zelfs om te kunnen beoordelen of het rapport het onderliggende stuk voor een themadag kan zijn. Maar daar ga ik wel van uit en als dat zo is dan hoort

u dat onmiddellijk van mij.

Dank u wel. Interruptie.

De tweede termijn was gesloten dus dit was de enige mogelijkheid.

Voorzitter ik heb in de eerste termijn een paar opmerkingen gemaakt en gevraagd of die beleving juist was. Ik zal het nog een keer herhalen. Is het correct dat u als hb van mening bent dat die discussie die bij Noordt is blijven liggen waarbij bij Noordt is gesteld die gaan naar themacongressen. Die na themacongressen naar partijraad gaan dat in principe daar de discussie eindigt als zijnde een bouwsteen voor een nieuw verkiezingsprogramma of is het zo dat uiteindelijk de discussie vanuit Noordt via themacongres en partijraad in zijn algemeenheid hier in deze vergadering dient terug te komen. Welk van de 2 is de juiste interpretatie.

Mevrouw Roscam Abbing.

De juiste interpretatie is dat wij alle punten die door Noordt aan de orde zijn gesteld geïnventariseerd hebben. Dat wij daar iets mee doen behandel denk ik ook nu in antwoord nu meneer Meijer. Ik kan u verzekering geven wij hebben dat uiterst consensius gedaan. We hebben banden afgeluisterd, met de heer Noordt er over gesproken, we hebben hem de inventarisatie voorgelegd. We zijn het er in het hb en met meneer Noordt volstrekt overeens dat elk punt nu is ondergebracht. Ik ben nog niet klaar meneer Wigman als ik nog heel even mag doorgaan. Dan is de route dus via themacongressen of andersoortige bijeenkomsten komen de uitkomsten terecht bij een partijraad en de partijraad kan dan zijn zegje er over doen en vervolgens gaat door naar de commissie die het verkiezingsprogramma samenstelt. In alles wat daar in staat wordt voorgelegd aan de jaarvergadering.

Interruptie.

Voorzitter we halen nu procedure en inhoud door elkaar ben ik bang. Ik heb in mijn eerste termijn gevraagd wat gebeurt er met die expliciete delen van het rapport Noordt die niet of slechts tendele bediscussieerd zijn en in zijn geheel door zijn verwezen naar een themacongres. Dat zou er toe leiden dat op dat themacongres dan alleen weer aan de orde kan komen het betreffende hoofdstuk Noordt plus de toen ingediende en nog niet bediscussieerde resoluties van afdelingen daarop. Die discussie is namelijk niet afgemaakt. Als u dus met alle respect voor meneer Noordt en anderen, gewijzigde opvattingen in de discussie gaat brengen bent u niet alleen procedureel onjuist maar maakt u een deel van de Noordt discussie niet af. Dat is een. Twee als wij het over themacongressen hangende aan het rapport Noordt hebben dan kan die discussie niet anders eindigen dan in een algemene vergadering want de algemene vergadering heeft op een aantal onderdelen haar discussie over het rapport Ongebroken Lijnen nog niet afgemaakt.

Ik ben niet met u van mening dat wij inhoudelijke discussie en procedure door elkaar haalden. De vraag van de heer Wigman was een procedurele en die heb ik dus beantwoord. Ik dacht dat die ook gedeeltelijk het terrein besloeg waarop u een vraag had dus vandaar dat ik zei meneer Meijer let u even op. Ik ga nu verder

graag met de behandeling van de vraag zoals u hem gesteld hebt. Wij hebben nogmaals in het hb een inventarisatie gemaakt van alle punten die na de behandeling in Amsterdam zijn overgebleven. Ik heb daarvan aan alle kc besturen die inventarisatie doen toekomen. Ik heb gepubliceerd in V en D dat voor wie dat niet toevallig ter ore was gekomen maar wel belangstelling had hij of zij het rapport inventarisatie kon opvragen bij het hb. Dat is in vele gevallen ook gebeurd. De inventarisatie heeft gelegen ter beschikking van iedereen die de partijraad bezocht. Tenslotte hebben wij nu een paar maanden geleden een geactualiseerde inventarisatie gemaakt waarin wij precies aangeven hoe de onderwerpen op dit ogenblik hoe het er voor staat met de behandeling. Sommige zijn inderdaad middels een themacongres aan de orde geweest, anderen staan nog ik noem u basisinkomen en werkgelegenheid op de nominatie om behandeld te worden. Natuurlijk kan iedereen die op een themacongres of op welk punt van inhoudelijke discussie aanwezig is en vindt dat hij niet voldoende aan zijn trekken is gekomen met deze behandeling kan zich daarover op dat ogenblik tot het hb wenden.

We gaan ophouden met de interrupties.

Ik zou graag willen afsluiten voorzitter op dit punt als u dat toestaat met de opmerking dat t.a.v. het werk wat gedaan wordt in het kader van themacongressen uitstekend werk wordt gedaan. Geen enkel misverstand daarover maar dat in de visie van de kc Den Helder zo zou moeten zijn dat het eindpunt, het eindstation van de discussie de algemene vergadering is en dat dat dan de vergadering is waarbij het verkiezingsprogramma aan de orde is of een vergadering eerder laten we even in het midden. Ik constateer dat we daar toch enig meningsverschil hebben maar laten we dat maar hebben dat kan gebeuren over de interpretatie van wat is afgesproken bij Noordt.

Ik denk niet dat er meningsverschillen zijn maar ik denk dat mevrouw Roscam Abbing met u van mening is dat er ergens een keer een hamer moet vallen. Dat de algemene vergadering is het hoogste orgaan van de partij dus daar moet in wat voor verband of bij een verkiezingsprogramma of bij een enkel onderwerp moet daar een keer een uitspraak over komen daar zijn we het volstrekt over eens. Alleen dat tijdpad is voor de verschillende onderwerpen verschillend en dat is ook volstrekt duidelijk aangegeven in een van de laatste kc overleggen is dat lijstje over tafel gegaan van wat wanneer hoe precies. Er is geen meningsverschil over, het is ook niet zo dat dat u onthouden zal worden. Het gaat er alleen om of dat in een groter geheel of individueel qua onderwerp zal gebeuren. Maakt u zich niet benauwd u bent het hoogste orgaan en zult dat blijven ook.

Ik ga de discussie afsluiten. Ik kan mij niet voorstellen dat u nog een interruptie heeft.

Voorzitter ik had gevraagd even of u de toezegging wou meenemen dat het minderhedendebat in iedergeval in een volgende algemene vergadering terug zal komen en dat antwoord heb ik even terug gehoord.

Dat is al lang toegezegd. We hebben alleen niet gezegd dat het perse de volgende is.

Voorzitter nog even kort. Ik heb nog 2 vragen onbeantwoord liggen.

Waar het A4tje van Noordt blijft en wat nog meer onderhanden is.

A4tje van Noordt heb ik duidelijk gezegd. Dat is ter beschikking. Ik zal het u volgende week laten toesturen. Maar er is meerdere malen kond gedaan van het feit dat het ter beschikking is.

Dat doen we straks buiten de vergadering even. Ik denk dat u het dan meteen mee kunt krijgen ook. Wel hebben alle dossiers bij ons. Voor zover het nog onderhanden werk betreft. Daar zitten we nu hier vandaag voor bijelkaar. Dat kan dus gewoon heel specifiek bij de diverse onderdelen gevraagd worden.

Goed ik ga af van punt 3.b. Ik ga naar 3.c.stichting. Wie in eerste termijn. Dat is dus Vrijheid en Democratie. Ik moet eerst even een motie ingediend door Amsterdam die is overgenomen door het hb. Dus ik denk dat Amsterdam daar mee tevreden kan zijn. Ik hoop dat u gezien hebt wat er instaat. Ging over geen marginale aanpassingen van Vrijheid en Democratie. Een structurele vernieuwing die de politieke output VVD breed wil verbeteren. Wij hebben die overgenomen en u heeft ook kunnen zien dat het is in volle gang. Enquete uitslagen zijn meegenomen en dat is niet zichtbaar voor deze jaarvergadering maar wel ruimschoots voor de volgende. Dus overgenomen. Akkoord. Interruptie.

Wij zijn blij dat het hb onze motie wil overnemen maar misschien dat het toch belangrijk is dat er nu over gesproken wordt. In die zin dat ik in de bijlage zie dat de Abspoelstichting er naar heeft gestreefd om nog voor deze vergadering e.e.a. te realiseren en daar wil ik wel een toelichting van het hb over.

Een toelichting van waarom niet.

Inderdaad.

Meneer Opstelten.

Dat wil ik graag doen voorzitter. Ik wil ook verwijzen naar de stukken want het staat in het advies van het hb. Juist ook vanwege ook de argumenten die o.a. de kc Amsterdam heeft aangedragen. Die gedeeld worden door het hb al gedeeld werden door het hb. Dat brengt met zich mee dat een zo structurele wijzigingen zullen plaatsvinden in de opzet, layout en de inhoud van Vrijheid en Democratie. Ook de daarmee gepaard gaande redactionele consequenties en ook zakelijke consequenties dat het gewoon niet verantwoord is om het op zo korte termijn te doen. Ik dacht dat dat helemaal in de geest was van de kc Amsterdam omdat het beter is om iets goed te doen en structureel dan snel en maar in de marge.

Kan alleen maar met het spreekwoord haastige spoed is zelden goed. Daar kunnen we het alleen maar mee eens zijn maar ik wil wel graag weten wat er dan gaat gebeuren.

Dat was het. Daar wil ik ook graag iets over zeggen hoewel het natuurlijk heel

moeilijk is. U hebt zelf een aantal elementen aangegeven. Het is heel moeilijk om over een blad exact aan te geven zonder het te laten zien hoe het er uit komt te zien. Ik kan u zeggen dat het de structurele hoofdlijn is. Een andere layout een andere inhoudelijke vorm. Waarbij meer de nadruk zal komen te liggen op een thematische benadering. Rond thema's die het liberalisme aangaan. Discussie binnen de partij maar ook met mensen buiten de partij. Dat staat centraal in de nieuwe opzet.

Ik wil nu we gaan termijnen door elkaar halen. Ik ben met eerste termijn V en D bezig dus ik stel voor dat u in tweede termijn nadere vragen stelt. Ik ga eerst eerste termijn afhandelen. Wie heb ik voor de eerste termijn. U in iedergeval.

Voorzitter op het gevaar af dat het wat veel wordt maar heel kort. Het hb heeft ons een voorstel doen toekomen om de beschrijvingsbrief niet meer in V en D te publiceren. Voorzover de kc Den Helder heeft kunnen nagaan zou dat op zijn minst een andere opvatting zijn dan die de algemene vergadering op haar congres in wat wij uit pieteit tegenwoordig Zutphen noemen. Heeft besloten waar volgens voorzover wij hebben kunnen nagaan expliciet is gevraagd door het congres om dat juist wel te doen.

Heb ik nog meer eerste termijn V en D. Antwoord hierop heer Opstelten.

Ik wil daar graag op antwoorden voorzitter naar de heer Meijer. Er is ook een brief aan kc Den Helder gestuurd. Het is niet zo dat er een voorstel door ons in die geest is gedaan. Het is wel zo en ik ben een eerlijk man, dat het wel onze bedoeling is om de informatie technische informatie ter voorbereiding van algemene vergadering op een andere wijze te gaan structureren dan op dit moment het geval is. Dat is inderdaad een onderdeel van het programma wat wij nu in portefeuille hebben wat betreft de nieuwe opzet van Vrijheid en Democratie. Dat is juist en die zin hebben wij het kc bestuur ook geantwoord maar het is niet een definitieve conclusie op dit moment die wij naar de algemene vergadering gedaan hebben. We hebben geen voorstel in die zin gedaan. Maar ik denk dat we wat dat betreft ook een beetje ook eens wat moeten proberen. Gunt u ons nu de tijd om op een behoorlijke manier inhoud aan dat blad te geven en laten we niet op allerlei deelfronten uitspraken doen en zaken vastleggen. Het is heel belangrijk dat u de informatie krijgt maar onze bedoeling is dat op een andere manier te doen. Ik denk dat u ons daar de tijd voor moet geven om daar over na te denken.

Tweede termijn. Niet. Amsterdam.

Ik heb van de heer Opstelten niets gehoord over de inventarisatie die bij de leden is gemaakt over het blad. De motie van ons is misschien niet zo dusdanig scherp gesteld dat we hem hard willen maken maar in die zin wel vinden wij het belangrijk dat er over gediscussieerd wordt en niet. Ik beluister toch iets bevoogds iets van bevoogding hoor in van het hb van het komt wel goed. laat het maar aan ons over. Natuurlijk willen wij nu geen inhoudelijke discussie over hoe Vrijheid en Democratie er uit moet gaan zien maar we hebben toch een paar belangrijke punten aangestipt en misschien dat u daar toch in iedergeval een reactie op zou kunnen geven.

De heer Opstelten.

Ik wil dat graag doen. Kijk en dat misschien deze vertegenwoordiger van de kc Amsterdam nog niet bekend maar als het hb zegt dat wij een motie overnemen dan steunen wij dus alle elementen die daar in staan. Dat wou ik gezegd hebben. Tweede punt is dat we vorige algemene vergadering hebben we aan de orde gehad de enquête die heeft plaatsgevonden over de NIPO-enquête over Vrijheid en Democratie en de conclusies die daar aan verbonden werden door het hb. Nu zijn we bezig en daar zitten we midden in, midden in de uitwerking van die conclusies van de algemene vergadering. Als u daar nog meer inhoudelijke antwoorden op wilt hebben wil ik die graag geven maar stelt u dan de vragen. Want dan kan ik nu een essay houden van hoe Vrijheid en Democratie er op dit moment uit gaat zien maar dat zal bestaan uit een samenvatting van een aantal rapporten maar dat kan nooit de bedoeling zijn van de kc Amsterdam die is wat zakelijker is mijn ervaring.

Interruptie.

Ik vraag aan u geen essey maar ik vind u toch te terughoudend. Vrijheid en Democratie is te belangrijk om het bij dit commentaar te laten, vinden wij.

Voorzitter ik begrijp er echt niets van. Dat vind ik toch merkwaardig als ik nu zeg dat wij echt Vrijheid en Democratie helemaal structureel gaan veranderen. Dat we alle elementen van de kc Amsterdam onderschrijven dat we juist de discussie centraal zullen stellen rond thema's die het liberalisme aangaan. Iets wat Amsterdam vraagt dat het een volstrekt ander blad zal gaan worden. Wat wilt u dan nog meer. Ik vind dat dus niet terughoudend, ik vind het niet afstandelijk, ik vind het ambitieus. Daar staan we ook voor om dat zo te doen en dat past ook in de aanpak, de nieuwe aanpak waar over de voorzitter heeft gesproken.

Applaus.

Ik wou de discussie beeindigen want datgene wat u in stelt voor zegt dat is volstrekt onderwerp van verandering binnen het nieuwe blad. Dus u zult heel tevreden zijn.

ik ben zeker tevreden en ik wil niet de indruk wekken dat de kc Amsterdam niet tevreden is met het commentaar.

We zijn het met elkaar eens. Ga ik nu over naar het volgende punt. Ik zou straks bij die nieuwe haring maar even met elkaar praten. We gaan naar punt 3.d. 1 en 2. Mevrouw Ajuls op het podium graag. Jongerenbeleid. Even kijken wie heb ik daar eerst een motie van de afdeling Oude Amstel. Met name op punt van werving van nieuwe leden concrete actiepunten. overleg met JOVD gecombineerd lidmaatschap. Advies heeft u kunnen zien we hebben vorig jaar het gereduceerde of het speciale tarief voorgesteld en aanvaard gekregen. Dat betekent dus dat de financiën eigenlijk geen bezwaar meer kunnen zijn voor het lidmaatschap en werving onder jonge leden zoals Oude Amstel bepleit vindt reeds plaats. Stelt dat Oude Amstel tevreden of niet.

Dat stelt tevreden. Daarmee de motie geen onderwerp van discussie meer. Akkoord. Dank u dan ga ik nu over tot het jongerenbeleid eerste termijn wie. Niemand dan zij wij dus volstrekt eens met datgene wat we aangegeven hebben. Ik dank voor dit aangename gezelschap wat zeer kort duurde. Ik ga over na het volgende punt van de agenda 3.e. Vorming en Scholing. Haya van Someren, meneer Steenmeijer. Ik heb een motie van Amsterdam, het gaat over een systematische evaluatie. Toelichting heeft u kunnen lezen. We hebben als antwoord gegeven periodiek evalueren met trainers inleiders en dat willen we ook in de toekomst blijven doen. Daar waarbij sturing noodzakelijk is vindt deze plaats. Stelt dat Amsterdam tevreden. Ja. Dank u. De motie daarmee geen onderwerp van discussie meer. Zijn er vragen over het punt vorming en scholing. Nee. Dan dank ik u en de heer Steenmeijer opnieuw voor dit aangename gezelschap.

Dan ga ik nu naar 3.f. de heer Van Dijk. Mevrouw Van Dijk. Public relations en propaganda. ik heb opnieuw een motie van Amsterdam. Vraag naar samenwerking met PPGH, wijs er op sturing is gericht in te gaan op kostenplaatje. We hebben daar duidelijk aangegeven hoe het contract met PPGH tot stand is gekomen en waar zij mee bezig zijn. Er vindt ook regelmatig terugkoppeling plaats met de LPC, landelijke propaganda commissie. De kosten zijn te vinden in de jaarrekening '91 en de begroting '92. Zijn er vragen over dit punt. Nee, is Amsterdam daar mee tevreden gesteld. Ja. Dank u. Geen onderwerp van discussie meer. Zijn er vragen over dit punt. PR en propaganda. Ja. Graag.

Dank u wel voorzitter. Wij betrekken neem ik aan ook bijlage 5 bij dit onderwerp. Aan het einde van bijlage 5 in V en D van januari/februari staat er dat er een werkgroep binnen het hb zich bezighoudt met ledenwerving en ledenbehoud. Ook bezig is met dus die VVD logo waar ik het eerder over heb gehad vanmiddag. Is het niet zo dat een ledenvergadering het hoogste orgaan is en dus zodanig een uitspraak had moeten doen alvorens wij dus geconfronteerd worden met het nieuwe logo wat dus nu uitgebracht is en ook vanavond hier dan den volke gepresenteerd zal worden.

Heer Van Dijk of mevrouw Van Dijk.

Is er nog een andere in eerste termijn. nee. Graag beantwoording.

Wat het logo betreft is daar een uitgebreide procedure binnen de partij voor gevolgd. Het logo is via de LPC die het eerste adviesorgaan daarin is voor het hb. ook nadrukkelijk een aantal rondes gepresenteerd en daarin is geadviseerd. Het is gepresenteerd naar de kc voorzitters. Hb heeft zich er een aantal keren over gebogen en ja dan denk ik dat er alles aan gedaan is om dat logo op een verantwoorde manier in de partij te introduceren. ik denk ook dat het moeilijk wordt als wij over dit soort dagelijkse zaken als ledenvergadering dan ook weer een uitspraak moeten gaan doen. ik denk ook dat het heel moeilijk wordt en dat u ons als bestuur daarvoor neergezet heeft om dit soort zaken op de rails te zetten en tot uitvoering te brengen.

Tweede deel. Is er nog iets wat mevrouw Van Dijk moet doen.

Nee. Tweede termijn.

Ik betreur het toch wel dat hier ook in het verleden op de vorige ledenvergadering die we in Bussum hebben gehad geen enkele mededeling is gedaan. Dat dit onderwerp dus besproken wordt en de procedure die hier voor staat. Wij moeten dus achteraf ons hier aan conformeren en u heeft niet vantevoren de beleefdheid gehad om te zeggen dit plan hebben wij, dat voeren we zus of zo uit kunt u daar als ledenvergadering mee akkoord gaan.

Ik kan mij als ik even mag. Ik heb overal waar ik geweest ben. Bij kc bezoeken, spreekbeurten, waar dan ook iedere keer weer het enthousiasme maar ook de nieuwsgierigheid opgeroepen voor waar we mee bezig zijn. Dat het iets zou veranderen maar dat het moderner en opener is. We hebben in LPC en in kc's uitgebreid zonder onze voorkeur te voren aan te geven op tafel gehad en laten kiezen. Als er nu nóg mensen zijn die nog weten dat we iets wilden gaan doen op dat terrein dan ik kan mij haast niet voorstellen dat ik het zo slecht gezegd heb want ik vind het juist zo leuk. Dus ik heb dat overal geroepen van mensen maar het heeft een soort verrassingseffect om vanavond te laten zien hoe het er uit zien en de goede kijker zou het ook al

Congres 22 mei 1992 bandje 2

praten over of het krulletje nou zo of het krulletje nou daar zo moet zijn dat is kwestie van in de verbanden waar we het aan de orde hebben gehad en dat zijn de mensen waarvan ik denk nou die adviezen moet je goed ter harte nemen want die hebben er gevoel voor, en kunnen ook bekijken of dat met buiten zou aanslaan, er is er niet een geweest die een voorbehoud heeft gemaakt, nou dat heeft ons gesterkt in het idee dat we toch op de goeie toer waren.

Waarvan akte, dan in vierde instantie

Dank u, ik had geen vragen meer over dit onderwerp dan is daarmee afgesloten, ik ga naar het volgende punt. Dethmeyer Stichting, de Blauw

Ik heb een motie van Amsterdam daarover, we hebben daarop, het is nogal een heel stuk, dus ik ga het niet allemaal vertellen, ik ga ervan uit dat u dat gelezen heeft, we hebben als advies gegeven dat de gevraagde toetsing aan liberale ontwikkeling in Oost Europa steeds plaats vindt op basis van programmapunten en dat men op steun van de Dethmeyer Stichting kan rekenen, daar waar ontwikkelingen zich voordoen en waar ons dat mogelijk is. Stemt dat Amsterdam tevreden. Toelichting daarop nog, eigenlijk zou u hier moeten komen,

Ik sta hier prima, ik hoop dat u mij kunt verstaan

Nee want dat ding drukt u niet aan

Ik druk hem nu in, kunt u mij nu verstaan

Ja kleine toelichting, ik geloof dat bij het themadag Europese Institutionele instellingen onze punten mee zijn genomen, dus kan ik mevrouw Roskam Abbing een compliment maken, dat zal binnen de partij verder zich uitdistilleren. De Dethmeyer Stichting, in natuurlijk wel zaak dat ja waar zich inderdaad zoals in uw advies staat liberale ontwikkelingen voordoen, in het voormalige oostblok dat de Dethmeyer Stichting ik neem aan dat u dat onderschrijft, het werk kan blijven doen en met name omdat de middelpuntvliedende kracht in een land als Hongarije erg groot zijn, dus ik hoopte dat u dat kunt onderschrijven.

U heeft het nu over middelen,

middelpunt vliegende kracht, ik geef als belang aan dat meerdere stromingen in dat soort landen zijn en dat de Dethmeyer Stichting daar dus ik vraag eigenlijk nog eens wat u eigenlijk al in uw advies

Ja ik wou zeggen dat staat in het advies

Dus ik denk dat u met mij daar kunt instemmen

U krijgt gewoon, ja wij zijn het opnieuw eens. Ja Oke, daarmee geen onderwerp van beraadslagingen meer, motie gehad, dan ga ik naar het punt Dethmeyer

Stichting zelf zijn er sprekers in eerste termijn,. nee, dank u, ja wil u het hier even doen het is moeilijk te verstaan, ja toch maar even

Veronderstel dat wij bij dit onderwerp niet de financiën van de Dethmeyer Stichting bespreken want daar heeft de vrije democratie nogal ... opgesteld komt gewoon bij de jaarrekening van de penningmeester

Ja we hebben het nu over de inhoud en ik denk dat we het financiële stuk straks bij de financiën moeten doen, oke tevredengesteld, dan had ik geen vragen dan is daarmee dit punt afgehandeld, dank heet Blaauw, ja niemand mag hier erg lang blijven zitten daar kan ik ook niets aan doen. Goed dan ga ik naar punt 3H ja rekening verantwoording jaarverslag penningmeester, nou eens even kijken, penningmeester zal denk ik eerst een toelichting geven op publiceerde cijfers, is dat juist, ja

Ja voorzitter ik zal het uiteraard niet al te lang maken, want we hebben de cijfers in het blad afgedrukt en er is een toelichting op gegeven ik wou een paar punten vermelden, goede en ook wat slechte mededelingen wat dit betreft, die wisselen elkaar altijd af bij rekening en verantwoording. Een van de goeie mededelingen is dat we heel langzamerhand ons verenigingsvermogen weer wat aan het opbouwen zijn, vorig jaar waren we net over de streep heen, f.12.000 zeg dus helemaal niets, we zitten nu op 87.000 gulden gaat er een beetje op lijken maar wat misschien nog veel belangrijker is, want u ziet in de balans van de vereniging is dat wij inmiddels erook behoorlijk wat bestemmingverwerfers hebben opgebouwd, o.a. voor verkiezingsfonds, het onderhoudsfonds voor Thorbeckehuis en het radio, televisiefonds, waarmee wij activiteiten die daarmee kunnen worden bedreven kunnen financieren als dat voorzover dat nodig is en wanneer dat het geval is. Daar zijn we dus op voorbereid. Dan heb ik nog een andere positieve mededeling en die kunt u niet in de stukken vinden, bij de toelichting op de inkomsten kunt u bij de realisatie over 1991 zien dat wij toen in totaal wat er meer en minder bedragen betreft in welke afdelingen gaande de giften aan de afdelingen dat we toen 251.000 gulden hebben ontvangen die dus zoals is afgesproken tussen ons rechtstreeks naar de afdelingen toegaat door de nieuwe wijze van contributie-inning met de twee acceptgirokaarten waar wij specifiek is aangegeven dat u gift naar de afdeling gaat we wisten natuurlijk niet van te voren hoe dat systeem zou werken, kan ik u een zeer verblijdende mededeling doen i.p.v. 251.000 gulden aan extra giften, rechtstreeks bestemd voor de afdeling, zijn dat er dit jaar nu al en er staat nog 0 ingevuld omdat we het niet konden inschatten, is het al 515.000 gulden dus dat is meer dan verdubbeld. Het blijkt dus stimulerend te werken als duidelijk wordt aan leden van onze partij dat rechtstreeks naar onze afdelingen gift kan geven en door die aparte wijze van incasseren is dat blijkbaar toch duidelijker geworden heeft het goed gewerkt, ik ben er bijzonder blij om want dat betekent dat de afdelingen er gewoon financieel aanzienlijk beter voorstaan. Ik ben daar als penningmeester van het hoofdbestuur natuurlijk een beetje jaloers op maar ik gelukkigwens afdelingsbesturen.

Dan een ja dan heeft u gezien dat in de realisatie wel wat afwijkingen zitten ten opzichte van de oorspronkelijke begroting, dat is niet ongebruikelijk, in de loop van het jaar worden de prioriteiten bijgesteld, we zijn op een aantal punten bezig een

nieuw beleid te voeren, ik heb u dat aangegeven in de toelichting, met name public relations voorlichting, inhoudelijke discussie heeft tot meer uitgaven geleid, wat meer vergaderkosten wij hebben een tegenvaller, dat heb ik u ook gemeld, en dat is veroorzaakt door een gewijzigde subsidieregeling voor de Dethmeyer Stichting, dat is heel vervelend, want daar hebben we uiteindelijk pas op een laat moment van moeten constateren dat met name de inkomsten daarvan ernstig achter bleven bij de verwachtingen die we oorspronkelijk hadden, in 1990 werden nog alle uitgaven die in Oost Europa werden gedaan werden voor 100% gefinancierd, die regeling is in de loop van het jaar veranderd, dat is op zichzelf al vervelend als je met een beleid bezig bent, maar dat is niet tijdig doorgedrongen en dat heeft dus tot een tekort geleid van 138.000 gulden, betekent dat we nu een probleem hebben, omdat we niet goed weten hoe we daar mee verder moeten, maar we zijn dat ernstig aan het bezien. Hoe we binnen het kader van die subsidieregeling met die werkzaamheden verder zouden kunnen, maar dat is dus punt van discussie, zo ziet u dat het altijd moeilijk is om begrotingen te maken die op elk punt exact zijn en precies weergeven wat we er uiteindelijk van verwachten. Ik denk dat ik het hierbij moet laten, voorzitter als inleiding, uiteraard gaarne bereid om alle vragen die u mij wilt stellen te beantwoorden.

Dank voor deze toelichting, penningmeester, zijn er vragen aan de penningmeester op dit beleid, ja eerste termijn
Als er meer vragen zijn wil men dan even

Ja mevrouw de voorzitter, we zullen ons maar beperken even tot het staatje van de toelichting van de penningmeester, het allerlaatste, waar beëindigd met de slechte bericht en begint met een hoop goede berichten wat natuurlijk heel plezierig is. N.a.v. wat in Vrij Democratie staat heb ik wel een vraag als ik hoor dat de subsidie van de Dethmeyer Stichting dit jaar nogal, het afgelopen jaar nogal tegenvalt door een gewijzigde subsidieregeling van het Min. van Biza, dan is dat heel vervelend, dat zie ik ook in het stuk terug, zoals verklaring voor de wisselende cijfers, maar ik zie ook nog een ander enorm wisselend cijfer en dat heeft te maken aan de uitgavekant. En als bezien gaat worden in hoeverre de Dethmeyer Stichting zou kunnen functioneren onder het nieuwe financiële regime, wat ontstaat door die regeling van BIZA, dan zou ik graag willen of het mogelijk is om ons te informeren hier, nu, hoe men dat denkt dan in te kunnen vullen, want ik kan me niet voorstellen dat dit is al enige tijd bekend, dat u geen idee hebt waar u heen wilt met de Dethmeyer Stichting in totaliteit en misschien met onderdelen van die Dethmeyer Stichting en ik denk dat ik pas verder kan gaan met eventuele vragen als ik op deze hamvraag eerst een antwoord zou kunnen krijgen.

Zijn er meer vragen in eerste termijn, nee, penningmeester het woord

Ja, die inkomsten dat is duidelijk, de subsidieregeling houdt in dat directe kosten voor 100% worden gesubsidieerd en dat is slechts 20% van die subsidie ... uit overhead. De praktijk wijst uit dat het onmogelijk is het is ons afgelopen twee jaar gebleken om die activiteiten te organiseren zonder een ondersteunend apparaat, want daar is nou eenmaal, een hoop moet hier worden geregeld, je kunt niet zomaar iets in Oost Europa gaan doen zonder dat je het hier uitgebreid voorbereid,

wat dat betreft is de gewijzigde regeling een grote teleurstelling, we zullen ons moeten bezinnen op wat voor wijze activiteiten zouden kunnen worden ingepast, of het mogelijk is om dat binnen dat nog op dezelfde manier te doen, het is ons pas kort geleden gebleken omdat onze accountant bij het opstellen van de jaarrekeningen een toelichting heeft gevraagd over de feitelijke uitwerking van de subsidieregeling bij het min. van BIZA, er moet daar ook verklaring van afgeven, dat staat in de regelingen zelf, zonder een verklaring van de accountant kunnen betalingen niet geschieden, dus die is heel belangrijk, een goed accountantsbureau en dat is KBMG legt natuurlijk niet zomaar een verklaring af, dus daar moet je toch wel rekening mee houden. Op basis daarvan gaan we toch op korte termijn nog eens even praten met de verantwoordelijke functionarissen bij het min. van BIZA om te zien wat voor rek er überhaupt nog inzit. Ik denk dat het dat is wat ik u op dit moment kan mededelen, meer is er niet over te zeggen.

Ja tweede termijn

Ik wou hierheen lopen bij wijze van spreken van interruptie, dan hou ik mijn tweede termijn tenminste nog een beetje overeind, ja ik probeer het recht toe recht aan te benaderen, omdat de vraag die ik stelde ook een beetje sloeg op een antwoord op een citaat die ik uit Vrij Democratie er staat -inmiddels zijn maatregelen genomen om deze uitgavepost onder controle te krijgen- en daar heb ik nog niet al te veel van geproefd. Ik proef van wat acties maar daar hoeft nog geen controle uit.

Nee dat klopt, daar moet ik inderdaad nog een aanvulling erop gaan geven, het is zo dat lopende verplichtingen die zijn aangegaan, dat die uiteraard moeten worden nagekomen hangende de disc. over dit onderwerp, hebben wij het aangaan van nieuwe activiteiten voorshands opgeschort omdat we eerst exact willen wat de ruimte is die de regering ons biedt. Het is tenslotte niet mogelijk om in een gat te stappen waarvan je de financiële consequenties niet kunt overzien. Dat zult u kunnen billijken.

Ja nu gaat u dus proberen, laat ik dit beschouwen als een aanvulling op een vraag in eerste termijn gesteld.

Is dit nou een interruptie of een vraag,

Nee nu gaat u dus aan zijn tweede termijn beginnen en morgen evalueren we,

En waar gebeurt dat dan,

hier of daar, net na hoe we de uitkomst moeten interpreteren maar lopen we vooruit op de discussie van morgen, mevrouw de voorzitter en laten we dat nou maar niet doen. De antwoorden die ik nu hoor doen me een vraag, wat zijn de consequenties dan voor de Dethmeyer Stichting op dit moment wat betreft functioneren, wat betreft de uitgangspunten die gesteld zijn, in een beschrijvingsbrief staat nogal wat geformuleerd een hoop wat we willen, zonet is er nog een motie van de afdeling Amsterdam aangenomen, ook wat we graag willen, tegelijkertijd komt de penningmeester vanuit zijn bezorgdheid om een stuk problematiek ook om de hoek zetten die twee botsen op dit moment met elkaar en ja dat brengt bij mij die bezorgdheid van nou hoe moet ik de consequenties zien, hoe verhoudt zich dat op

korte termijn voor het werk van de Dethmeyer Stichting en wat nog belangrijker is, wat kunnen wij verwachten voor 1993. Ik kan u wel zeggen dat op basis van Vrijheid en Democratie er nogal wat bezorgdheid was binnen de kamercentrale Den Helder over Dethmeyer Stichting en wij hebben gezegd van ten principale, we vinden dat zo ontzettend belangrijk, dat dat in ieder geval door moet gaan dus ik zou u willen vragen of u daar nog wat nader op in zou kunnen gaan en tegelijkertijd als u zou willen toezeggen dat u aan de vergadering zeker de eerste de beste gelegenheid voor een eigen platform waarop dit zou kunnen, een uitgebreide rapportage wil geven en onderbouwen van hoe het een en ander in een gezonde vaarwater kan worden gebracht, waarbij misschien ook gekeken kan worden naar hoe bereken we op de gracht de overhead toe en al wat dies meer zij, en ik denk dat in discussie daarom heen er genoeg leden vanuit de expertise aanwezig zijn die graag erbij willen helpen om Dethmeyer Stichting voor de VVD te behouden.

Mijnheer Ressenaar

Voorzitter die bezorgdheid die delen we met elkaar, u begrijpt dat wij als hoofdbestuur ook verplicht zijn om u de financiële consequenties van allerlei activiteiten voor te houden, dat is ook onze taak, nou die zijn dus tegengevallen. We zijn ... gegaan met deze activiteiten dat kon u ook in de oorspronkelijke begrotingen steeds vinden, waarbij wij een bedrag aan ondersteuning, dus dat is eigenlijk ondersteuning vanuit het secretariaat van 15.000 gulden hadden aangegeven, nou dat is duidelijk dat de huidige werkwijze absoluut onmogelijk is. Wij zijn dat nu zeer nauwkeurig aan het onderzoeken om daar definitieve conclusies uit te trekken en hangende dat onderzoek zijn nieuwe activiteiten hiervoor opgeschort, maar we zullen uiteraard rapporteren hoe we die conclusies hebben getrokken.

Op welke termijn zou ik die dan kunnen verwachten.

Nou ja welke termijn, ik denk dat wij in ieder geval voor de eerstvolgende bijeenkomst dat is het .. wat we het eerst weer zien het overleg van de voorzitters van de kamercentrales, dat we daar over het onderwerp zullen praten. Dat is ook de laatste keer gebeurt.

Voor 1993 moet daar

Ja zonder meer, ja, ja

U moet ons even de tijd geven voor dat precies uit te zoeken en op de volgende KC overleg zullen we dit aan de orde hebben zoals we dat ook al eerder hebben gedaan. Ik kan daarop zich vrede mee hebben met die toezegging ook met die uitspraak die zojuist gedaan zijn, zij het dat aangezien deze vraag vanuit de Algemene Vergadering gesteld wordt, ik als tussenstation de vergadering van KC voorzitters acceptabel vindt, maar dat we dit hier op deze vergadering als eindstation houden voor het reilen en zeilen van de Dethmeyer Stichting

Geen probleem wat mij betreft, alleen de frequentie van deze vergadering is nu eenmaal minder dan het juist daarvoor ingevoerde periodieke overleg

Oke, dank u, ik heb geen verdere vragenstellers, heb ik geconstateerd, dus wat dat betreft ben ik met dit punt klaar. Ik zit met een klein probleem, dat ik verslag van de commissie van drie leden, dus die hebben de rekeningen verantwoording gecontroleerd, moet krijgen en een iemand die is onderweg hiernaartoe, maar is er nog niet, dus ik heb een beetje probleem dat ik u dat niet kan bieden. Vind u goed dat ik doorga en dat straks even terughaal zodra een van de leden van de commissie er is.

Ja ik zou het opschuiven wel op prijs stellen, dat de commissie in ieder geval een suggestie doet, waar misschien toch nog wel enige discussie over mogelijk zou zijn.

Nee maar daarom, met uw goedvinden zou ik dat willen doen want anders dan betekent het dat we nu de vergadering moeten ophouden en daar zal eigenlijk niemand voor zijn. Ja, dus dat punt laten we even hangen en ook de benoeming van de commissie van drie leden wil ik dan straks daar maar achteraan doen, dan krijgen we dat in een keer. Dan ga ik nu over naar punt 5, voorstel Hoogte contributie 1993 en verdeling van de contributiegelden.

Wil de penningmeester daar eerst nog wat over zeggen of wil die de vragen afwachten.

Nou misschien is het goed om er nog iets over te zeggen.

Het is weliswaar duidelijk in de stukken aangegeven, maar ja we hebben zoveel stukken, dat dat misschien niet iedereen zich realiseert, een aantal malen is op deze Algemene Vergadering de vraag gesteld om de bestaande regelingen te herzien waarbij de contributie gelden worden verdeeld over de KC en daarbij met name terug te komen op de regeling die in 1976 is getroffen waarbij die solidariteit-omslag is ingesteld. Het is allang geleden, we hebben nogal moeten graven in onze archieven om dat stuk te vinden, maar het was gelukkig nog aanwezig dus we weten in ieder geval de achtergronden nu. Diverse kamercentrales hebben geprotesteerd tegen het voort laten bestaan van de regeling zoals die tot nu toe geldt, omdat nou eenmaal de verhoudingen toch wat veranderd zijn, KC tegelijkertijd Afdelingen met name de ... KC die te kampen hebben met een inkrimpend ledenbestand, als gevolg van de ...alisatie die plaats vindt in dit land ook vergrijzing kosten niveaus die dan moeilijk zijn op te brengen, aan de andere kant hebben we de kleine KC die problemen hebben om hun vaste lasten te dekken. We hebben daarvoor in eerste instantie in het overleg met de penningmeesters van de KC gepraat, we kwamen daar niet uit want als je een regeling gaat veranderen is er heel simpel, dat kan iedereen zo wel aanvoelen op zijn klompen, dan gaat er een wat op vooruit en de ander erop achteruit, dus daar kan nooit iedereen tevreden over zijn, om daaruit te komen hebben we een werkgroep ingesteld, dat zijn de bestuurlijke oplossingen die ervan vindt, laat dat die werkgroep maar een stedelaise uit vinden, die heeft geprobeerd om dat beeld zo goed mogelijk op kaart te brengen, en heeft op basis daarvan een voorstel gedaan en het hoofdbestuur heeft gemeend om dit voorstel te moeten overnemen, waarbij wordt toegegeven, dat de elementen die zijn genoemd niet allemaal even scherp zijn te omschrijven en hier en daar zeker wat arbitair zijn. Het is aan uw vergadering om daar een uitspraak over te doen. Het is natuurlijk altijd vervelend als er een daar wat op achteruit gaat

terwijl de ander op vooruit gaat maar het gaat gewoon een zo goed mogelijk verdeling van die contributiegelden, het zo goed mogelijk uitoefenen van de activiteiten van KC, die qua activiteiten en qua achtergrond een werkwijze niet allemaal vergelijkbaar zijn. Dat is het probleem waar het om gaat. Ik denk dat ik het daar bij de inleiding bij moet laten voorzitter.

Oke ik had eigenlijk eerst even, en dat ga ik nu doen, het amendement van Limburg aan de orde moeten stellen, want Limburg stelt voor om het nu uit te stellen eigenlijk, nu niet te behandelen, nou het advies van het Hoofdbestuur is om het nu wel te behandelen, ik denk dat we het eerst over dat punt moeten hebben, want daar hangt het natuurlijk wel van af, of met elkaar doorpraten of niet. Wil Limburg daar nog een toelichting op geven.

Mevrouw de Voorzitter mijn naam is Thijssen KC Limburg, ik vriendenwoordvoerders van daarstraks uit Den Helden even mag plagen zeg ik dat ik blij ben dat ik nu hier kan staan en niet daar in de zaal, nu het er immers om gaat dat ik een paar penningmeesters minstens eens even wat diep in de ogen kijk.

Het voorstel dat aan de orde is is naar het oordeel van de KC en voor wat betreft de wijze van totstandkoming en zeker voor wat betreft de uitkomsten tamelijk verwerpelijk, voor wat betreft die wijze van totstandkoming zal als u dat goed vindt mevrouw de Voorzitter onze penningmeester straks wel even zijn hart luchten. Voor wat betreft de uitkomsten zou ik u en dat is ook werk voor diezelfde penningmeester, resultaten, enkele maar ik doe de greep en leg u overigens papieren over, presenteer

Mag ik even, uw amendement houdt in dat u nu geen behandeling wilt en daar moeten we het eigenlijk over hebben en dat zou u moeten beargumenteren en daar moet de vergadering eerst een uitspraak over doen, nu gaat u inhoudelijk praten,

Ja ik heb al gezegd de wijze van totstandkoming is aanvechtbaar, de cijfers die daar liggen zijn absoluut niet aanvaardbaar, en pleiten dus voor zichzelf tot herbezinning, dat is ons standpunt. Als u zegt van nou inhoudelijk gaan we er dadelijk wat verder op in, graag.

Ja want uw voorstel is van nou neem het terug kijk er nog eens naar en kom een andere keer terug, dat stelde u eigenlijk voor, nou dat als dat aangenomen wordt zou worden dan gaan we dus helemaal niet inhoudelijk praten, dus ik denk dat eerst het punt van Limburg aan de orde is of het wel dan niet vandaag behandeld moet worden, dus de mensen die daar een mening over hebben die wil ik eerst graag horen, niet inhoudelijk dus, of het vandaag al dan niet behandeld moet worden.

Is daar iemand over ja

De heer Dees

Ja voorzitter zo het inhoudelijk aan de orde komt dan wil ik graag ook het nodige zeggen, wat mij betreft is alles beter dan dat het vandaag aanvaard wordt, wat dat betreft wil ik het voorstel ondersteunen.

Ja zijn er meer, wordt er stemming gevraagd, denk mijnheer Thijssen u vraagt er stemming over, oke, nou dan ga ik het stembureau oproepen, wie waren het ook alweer, mijnheer Geertsema, Wedekind en Jeenen.

dus we gaan stemmen over het amendement van KC Limburg, wat inhoudt dat wij vandaag dit punt niet in behandeling nemen.

En voor het amendement wil dus zeggen dat het van de agenda wordt afgevoerd. krijg ik een seintje als men klaar is.

Oke we zijn klaar is als ik dus voor vraag dan bent u voor het amendement van Limburg om het vandaag niet te behandelen. Ik begin met oranje, oranje voor, oranje tegen, u moet omdraaien, want dat zijn er twee, ja zo ja, van achter lijkt het 1 nl, wit voor, wit tegen, mooi logo he ziet u dat ook, blauw voor, blauw tegen, nou gaan we even tellen.

Heeft u de uitslag. Er hebben zich voor het amendement, dat wil dus zeggen niet behandelen vandaag 219 stemmen uitgesproken en tegen 190.

Dus het amendement van Limburg is aangenomen en wat is daarop het antwoord van de penningmeester.

Voorzitter dat houdt in dat de huidige contributieverdeling over de KC blijft gehandhaafd en dat betekent

Mag ik het stembureau een vraag stellen, u zegt 219 versus 190 dat is vrij scherp maar ze hebben ongetwijfeld goed geteld, nou is er vanmiddag eerder een stemming geweest, waar bij mijn weten veel meer stemmen zijn uitgebracht,

Ja dat kan

Terwijl de zaal toch steeds voeler loopt

Ja dat kan ik zie hier dat de verschillende kleuren perfect per onderdeel geteld zijn dus ik ga van de juistheid uit en hoe dat dan met die mensen zit, ja dan hebben ze niet allemaal wat omhoog gestoken waarschijnlijk, bijvoorbeeld, ik denk dat daar het verschil in moeten zoeken, oke het is duidelijk, het blijft zoals het is en we gaan over dat punt verder niet praten.

Is mijnheer Boeven inmiddels binnen gekomen, van de commissie, is er iemand anders van de commissie, ik had drie leden, de heer Donker, Lelystad, heer Boeven en mevr Klein van der Wulp, als er een van de andere is.

Ik weet niet of ik nu iets doe wat helemaal niet mag maar zou onze adjunct algemeen secretaris het verslag van de commissie kunnen voorlezen. Maar ik weet niet of dat mag maar ik probeer maar uit de impasse te komen, gaat u daarmee akkoord, gaan we doen dus.

Aan de 45e jaarlijkse Algemene Vergadering van de VVD
verklaring

Hierbij maken ondergetekenden leden van de commissie van drie leden ter voorlichting van de AV bij behandeling van de rekening en verantwoording van de penningmeester conform artikel 30.2 van de statuten van de VVD, bekend de jaarrekening 1991 te hebben gecontroleerd en goedgevonden onder vermelding van de navolgende opmerkingen.

De commissie is van mening dat het bestaan van verschillende stichtingen waarin activiteiten van de VVD zijn ondergebracht de financiële administratie onnodig compliceren, zij adviseert derhalve de AW Abspoelstichting, de Dethmeyer Stichting de Prof.Mr.P.J.Oudstichting en de Mr Harm van Rielstichting op te heffen, het bestaan van de Haja van Someren Stichting wordt met het oog op de subsidie voorwaarden wel gerechtvaardigd geacht. Dit leidt er o.a. toe bij voorbeeld de omvang van de personeelskosten versluierd is omdat circa 50 % hiervan via bovengenoemde stichtingen loopt. Dientengevolge komt de gedeelte van de post personeelskosten voor in de post subsidies en activiteiten, waardoor het totaalbeeld onduidelijk wordt. De commissie adviseert ernaar te streven de presentatie zo eenvoudig mogelijk te houden. De commissie spreekt haar waardering uit over het gevoerde financiële beleid, en vraagt de vergadering aan de penningmeester, de jerge te verlenen. s-Gravenhage, mei, getekend de heren Boeve en Donker en mevr Klein van der Wulp.

Ik begrijp hieruit dat de commissie een voorstelt penningmeester decharge te verlenen, kan de vergadering daarmee akkoord gaan, (applaus)

Dank u ik complimenteer de penningmeester daarmee, ik begrijp dat hij op een aspect van het geheel nog iets wil zeggen.

Ja dank u zeer voorzitter, plezierig dat de vergadering mij decharge wil verlenen, dat is altijd een hele opluchting. Na een jaar zwoegen, Wat betreft de opmerkingen van de commissie van drie met betrekking tot de stichtingen moet ik zeggen dat ik die eigenlijk van harte kan onderschrijven we zijn al een aantal jaren bezig met pogingen om de administratieve organisatie van de VVD te vereenvoudigen, dat is voor een belangrijk deel gelukt, het aantal grootboekrekening was een aantal jaren geleden aanzienlijk groter dan nu het geval is, het is gewoon wat duidelijker beeld, met alle overboekingen van de ene stichting naar de ander wordt echter administratief werk gedaan wat niet alleen de zaak compliceert ik ben het geheel met de kascommissie eens, maar wat ook tot onnodige administratieve handelingen leidt, de accountant heeft daar dezelfde visie op als ik, ik neem dat advies gaarne over en zal u daar voorstellen over doen. Dit betekent overigens laten er geen misverstanden over bestaan, dat de activiteiten die de stichtingen bedrijven daar überhaupt buiten staan het gaat alleen maar over de wijze waarop je ze administratief organiseert en verantwoord.

Oke maar dat heeft men kunnen lezen, staat er heel duidelijk in dus ga ervan uit dat dat akkoord is en dat wij t.z.t. zien hoe dat opgelost gaat worden.

Ik begrijp dat de vergadering daar geen bezwaren tegen heeft, als wij dat advies overnemen dan zal ik dat gaarne uitvoeren voorzitter.

Oke dank u, dan ga ik ik denk dat de commissie moet danken, dat staat hier niet bij maar dat is heel duidelijk. Commissie dank voor de werkzaamheden, ik zal de heer Boeve als die straks gearriveerd is aan hem over brengen en ik ga over tot het volgende punt, benoeming van commissie van drie leden, het is een nieuwe commissie, die moeten de stukken over het jaar 1992 gaan nakijken en ik ga in alfabetische volgorde de volgende leden voorstellen:

Mevrouw Bregman-Kaaks uit Roode, dat is een benoemingszaak

Mijnheer Boeve uit Zuid Beijerland, dat is een herbenoeming

Mevrouw Klein van der Wulp, dat is een benoeming staat hier maar het lijkt mij een herbenoeming. Dan als plaatsvervangende leden heer Pier, te Tjietsjerkeradeel, mijnheer Raasveld, Amsterdam en de heer Tirion in Oosterbeek. Er zijn geen andere kandidaten ingediend, zodat deze kandidaten benoemd zijn (applaus) ik feliciteer hen van hart daarmee.

Goed dan ga ik over naar punt 7, verkiezing leden Hoofdbestuur.

Ik vermeld datgene wat u ook in de beschrijvingsbrief heeft kunnen zien, dat kandidaat zijn gesteld, drie secretarissen voor de organisatie en nu even in alf. volgorde. Mevr. A. Avering-Winsemius, nee, oja, ik neem het ijlings terug ik ga eerst naar 7, vaststelling van het aantal leden, ja dat is juist, goed dat u mij daarop attendeert. U heeft gezien dat wij voorstellen om het aantal van 13 terug te brengen te wijzigen in 12, en daarmee de vacature van de heer Vogelenzang die vandaag afscheidt van ons neemt niet te doen vervullen. U heeft ook gezien dat voor toelichting wij daarop hebben gegeven, het bevorderen en vergroten van slagvaardigheid en wat zinvoller taakverdeling met een kleinere club. Goed daar is een motie van Culemborg over ingediend. Heeft betrekking op de taakverdeling. Wij hebben als advies gegeven dat wij het amendement in hoofdlijnen kunnen onderschrijven en dat wij zorgvuldige afwegingen die wij zouden willen maken, voorstellen om in de eerstvolgende algemene vergadering met een onderbouwt voorstel te komen waarbij mogelijke voorstellen ter wijziging van de statuten eveneens meegenomen zouden worden.

Culemborg stelt voor om het aantal nog wat verder terug te brengen, van 13 naar 9, juist ook vanwege die grotere slagvaardigheid. Wil Culemborg nog een toelichting of zijn ze tevreden met ons antwoord.

Is Culemborg in de zaal, ja

Voorzitter ik wil wel graag weten hoe u de stemverhoudingen in de huidige bestuurssamenstelling van 12 dan bepaalt.

Als stemmen staken dan moet er worden overgestemd, dus het reglement van orde van het hoofdbestuur bepaalt dat.

Dus dat is een en als tweede keer weer zo gaat dan is het verworpen.

Dat is een normale reglementaire regel.

Dat is duidelijk ik trek hem in

Dan heb ik een motie van Amsterdam, vraagt hoe dat nou zinvoller is geworden en hoe die toekomstige taakverdeling eruit ziet en of het bij afname bij 1 lid blijft, ik verwijs daarvoor naar een eerder advies dat we gegeven hebben en waarin we ook hebben aangegeven dat wij en het moet ook reglementair als hoofdbestuur op de eerste vergadering na de algemene vergadering de taakverdeling definitief vaststellen, dus we hebben maandag a.s. een hoofdbestuursvergadering en daar zal dus zoals ook bepaald is worden vastgesteld hoe de taakverdeling dan straks met 12 zal zijn. Ja. Is Amsterdam tevreden ja, oke, dan maakt deze motie geen onderdeel van de beraadslagingen meer uit, mag ik aannemen dat de vergadering akkoord is met het terugbrengen van het aantal van 13 naar 12. Akkoord dank u wel. Dan ga

ik dus nu toch naar dat punt wat ik straks al aan de orde stelde, dat is verkiezing, periodieke verkiezing leden hoofdbestuur en ga dus opnieuw zeggen wat ik straks mee bezig was, er zijn drie kandidaten, secretaris van organisatie mevr. Avering Winsemius, mijnheer Knip en mevrouw Roskam Abbing, er zijn geen tegenkandidaten aangemeld zodat de drie benoemde personen benoemd worden verklaard door mij thans, (applaus).

En daar geldt hetzelfde voor wat ik daarstraks al zei dat die taakverdeling dus maandag in het HB meegenomen wordt op dezelfde manier zoals ik net bij het terugbrengen van het aantal zei.

Nu ga ik even daar staan. Ik ga nu iets zeggen tegen de heer Vogelenzang, die afscheid gaat nemen. Kijk een de rest hoeft het jasje niet aan te doen ik vind het aardig van mijn medebestuurleden.

Ja De heer Vogelenzang een heel indrukwekkend man, ik heb hem maar kort meegemaakt, maar hij had toch al een verleden in de partij, hij is in mei 1989 in Middelburg toegetreden tot het HB en dat was toen voor het eerst een HB in nieuwe structuur. Hij kwam uit de bankwereld en had dus heel veel contacten met het bedrijfsleven en ik moet zeggen dat dat heel prettig is voor een partij en ook heel goed is ik vind dat je overal contacten moet hebben maar natuurlijk ook met het bedrijfsleven. Hij had een hele uitgebreide staat van dienst en hij had ook een grote bestuurlijke ervaring en ja als je dat hebt dan is het niet verwonderlijk dat je een belangrijke inbreng hebt bij moeilijke discussies die wij weleens hebben en die het HB de afgelopen jaren ook heeft gehad. En het meest opmerkelijke en het meest bewonderenswaardige vind ik en daar heb ik dus een klein stukje van mogen meemaken. Bij hem was dat hij nooit geschroomd heeft om een heel eigen soms ook afwijkend standpunt in de discussie in te nemen. Hij nam geen blad voor zijn mond wanneer er om zijn mening werd gevraagd en deed dat op een uiterst prettige manier en dat is altijd erg gewaardeerd en ik waardeer dat ook zeer als mensen dat doen. Hij was oudste in jaren, dus het was de senior in ons gezelschap en ja bij senioren hoort toch dat je een wat milde kijk op zaken krijgt en hebt en hij wist dan ook heel vaak oplopende emoties te relativeren en dat is altijd heel goed wanneer je zo iemand in je gelederen hebt en daarom heer Vogelenzang vinden wij het ook heel jammer dat u het hoofdbestuur gaat verlaten. Hij hield van gezelligheid, droeg daar ook zijn steentje aan bij, hij is een wijnkenners pur sang en dat kan nooit kwaad, dus wat dat betreft zag dat er altijd wel goed uit en dat is ook heel prettig en belangrijk. Wij zullen hem missen. Ik denk dat we dat echt zullen doen met name de wijze waarop hij in ons midden optrad. Maar wij hopen hem toch nog heel regelmatig in ons midden te zien, want het is nou eenmaal zo, hopen wij, uit het oog maar niet uit het hart, de deurknop is wat dat betreft altijd gloeiend, laat hem nog een langskomen laat hem de vergaderingen blijven bezoeken en vooral laten we nog eens bij hem te rade mogen gaan op momenten dat wij een advies of wat dan ook nodig zouden hebben. Hartelijk dank daarvoor, ik denk dat ik namens de hele vergadering spreek en ik zou graag iets willen overhandigen (applaus).

Dames en heren, mevrouw de voorzitter, zo'n uitgebreid eigenlijk en dat weet u natuurlijk ook wel onverdiend elarge, vraagt toch om een zeker weerwoord. Het is met mij eigenlijk wat merkwaardig gegaan. Ik was nou nooit zo'n homopoliticus, wel geïnteresseerd in de politiek, ik kwam bij wijze van toeval een keer in de partijraad

terecht, zou dan maakte je zo;;n paar vergaderingen mee, en op een gegeven moment ik zei daar nieteens zo heel veel, wel in de wandelgangen dat leek me altijd wat beter dan in publiko, en dan op een gegeven moment dan wordt je als er een HB nieuwe stijl komt wordt je dan gevraagd, ik heb me toen al afgevraagd, ik was toen 66, of ik dat nog wel doen zou, maar u weet

tussendoor maar gedaan en dan haf ik zo gehoopt, u weet het al, ja maar ik had het niemand verteld, maar dat had ik wel gehoopt

Ik zal het voor de band toch even hardop uitspreken, het lijkt me wel aardig,

Ik had zo gehoopt dat nou terwijl als ik uit zal treden dat op dat moment dit kabinet zou zijn gevallen, maar ik ben bang dat we nog even een tijdje moeten wachten maar ik denk dat het toch niet zo lang meer niet langer dan een maand of acht negen, langer geef ik dat kabinet niet meer, maar dat doet er niet toe, we moeten maar kijken hoe dat gaat, het gaat in de politiek ook wel eens anders, dan we denken, ik wou nog een paar dingen graag zeggen, te midden van al deze collega leden van de VVD dat ik wel een ding heb geleerd en dat is dat ik enorm respect heb gekregen voor alle vrijwilligers op elk nivo waar we nogal wat kamerscentrales bezocht ik heb er ook aan meegedaan, ik ben in allerlei plaatsen van nederland geweest, waarvan ik vroeger het bestaan nauwelijks kende en ik heb daar steeds ik onder de indruk geraakt van mannen en vrouwen die in een vrije tijd zich werkelijk het vuur uit de sloffen liepen om de goede gang van zaken in de partij en de groei van de partij te bevorderen. Het was in het begin en u weet hoe dat was in het eerste jaar 1989 dat was het een beetje rumoerig in de partij er waren ook allerlei dingen die ik dan omdat ik niet tot die innercirkel destijds hoorde ook niet altijd direkt begreep waarom het ging en dan nogals eens uitleg moest vragen aan collega's wat er in het bestuur rondging, maar gelukkig daarna is het het allemaal rustiger geworden en is de partij meer gaan werken aan de grote dingen die er echt gebeuren moeten en wat hebben we gezien dat het aantal leden weer stijgt het aantal kiezers stijgt belangrijk en wat dat betreft denk ik nou misschien wel goed dat er nog niet direkt verkiezingen zijn laat het nog maar even doorgaan, want uiteindelijk komt die verkiezing komt het toch om. Al diegenen die ik in die periode van drie jaar heb leren kennen en die mij zo welwillend zijn toen tegemoet te treden niet in de laatste plaats u mevrouw de Voorzitter, en alle leden van het HB die ik goed heb leren kennen niet alleen formeel, maar zoals de voorzitter ook al heeft gezegd dat is minstens zo belangrijk, ook de informele gelegenheden die zich daarbij voordoen hun allen wil ik graag hartelijk dankzeggen voor hun voorkomendheid en vriendschap die ze mij hebben toegedragen. Ik dank u wel, het gaat de VVD bijzonder goed (applaus).

Zo dank dat doe t de burger goed om zo'n opwekkend woord te horen. Goed we zijn bijna aan het eind ik heb nog een mededeling en ik wou in het verlengde van afscheid nu net van de heer Vogelenzang nog een zaak meedelen, dat is namelijk dat wij als HB in de loop van dit jaar het adviserend lid de heer Remkes hebben zien vervangen door mevr. v.d. Broek, omdat er een wisseling in het voorzitterschap van de vereniging van Staats en Raadsleden was, zij functioneert dus al een

poosje mee, maar niettemin denk ik dat ik haar officieel hier voor u ook nog graag welkom wil heten ik denk dat ter ondersteund wordt door u (applaus)

Goed dan ga ik nu de vergadering schorsen. We zijn redelijk erg binnen de tijd. Ik vraag u om precies half acht hier terug te zijn. Het schema vanavond luistert heel nauw, omdat ik vanavond wil beginnen met herdenking van enkele overleden leden en ik wil graag dat we daar goed bij aanwezig zijn en dat het ook rustig is en vervolgens speelt ook de TV enige rol dus ik vraag iedereen half acht sharp terug te zijn. Tot vanavond.

graag de gelegenheid zou hebben om hier twee mensen te herdenken die voor de VVD van groot belang zijn geweest.

In aanwezigheid van de heer Korver die ik hier van harte verwelkom en ik stel het zeer op prijs dat hij hier heeft willen komen, memoreer ik dat op 18 maart mevrouw Joke Korver van Haaften overleed, zij was een vrouw voor wie emancipatie een vanzelfsprekende zaak was, ze was ook een van de eerste vrouwen die binnen de VVD een prominente rol hebben vervuld, zij begon als Joke Stoffels van Haaften haar politieke carrière in de Statenfractie van Noord Holland, en in 1955 zette zij die voort met het lidmaatschap van de tweede kamer. Ze was de eerste vrouw die deel uitmakend van het presidium van de tweede kamer in 1959 als waarnemend voorzitter de voorzittershamer mocht hanteren. Tot de verkiezingen van 1967 combineerde zij de functie van volksvertegenwoordiger met vele maatschappelijke activiteiten. Na het kamerlidmaatschap koos zij voor een Burgemeestersloopbaan, ze werd eerst Burgemeester van Heilo, en later van 1972 tot 1979 was zij Burg. van Soest. En zij werd bij haar afscheid ook benoemd tot ereburger van die gemeente., Joke Korver was een vrouw die in een tijd waarin dat voor een vrouw nog alles behalve vanzelfsprekend was politieke carrière heeft gemaakt. En met een inzet, enthousiasme en een grote maatschappelijke betrokkenheid voor de VVD actief is geweest. De VVD denkt met veel waardering aan haar terug.

Ik zou vervolgens graag in aanwezigheid van zijn zoon de heer Willem Tuinman willen herdenken Dannie Tuinman, hij overleed op 25 april. Het was een man die vanaf 1963 toen hij toetred tot de tweede kamer fractie voor velen in de VVD een steun en een toeverlaat is geweest. Hij genoot als vice voorzitter van de fractie veel vertrouwen van de nieuwe fractieleden die hij op de zijn zo eigen milde wijze hielp bij het opdoen van politieke ervaring. Hij kon goed luisteren, en hij had een warme belangstelling voor ieder om hem heen, hij meet de schijnwerpers maar hij werkte heel hard op de achtergrond. Van 1977 tot 1981 maakte hij als minister van Verkeer en Waterstaat deel uit van het Kab. van Agt-Wiegel, de kroon op zijn werk. Maar ook na zijn Min.schap bleek zijn niet aflatende belangstelling voor de partij uit zijn lidmaatschap van de redactie van Vrijheid en Democratie en met veel inspiratie kritisch luisterend en altijd met een eigen inbreng nam hij deel aan de vergaderingen. Een liberaal in hart en nieren zonder regeltjes en zonder conformisme. Hij is goud waard geweest voor de VVD. Ik zou u willen vragen staande een ogenblik stilte te betrachten.

.....

Ik dank u hartelijk.

Het leven gaat zijn gang en dat betekent dat wij moeten doorgan met ons programma, er staat, en dat zal ik ook zo gaan doen, de eerste plaats mijn redevoering, maar ik heb vanmiddag of velen nieuwsgierig gemaakt toen ik aankondigde dat wij vanmiddag in oude stijl zouden vergadereb, dat heb ik ook gedaan, het ons bekende opstelling, zij het dat het gezelschap achter de tafel wat verminderd was en ik heb u aangekondigd, dat wij dat vanavond in onze nieuwe huisstijl en ons

nieuwe logo zouden gaan doen en hoewel dat eigenlijk pas verderop in mijn verhaal aan de orde komt, denk ik dat het goed is wanneer ik vraag om nu die gordijnen te openen, zodat ik met de nieuwe achtergrond mijn verhaal ga houden.

Werp ook even een blik achterom want daar gebeurt ook nog iets.
ohhhhhh, applaus

U ziet ik heb mij geprobeerd een beetje daaraan aan te passen, dus wat dat betreft kan het niet meer stuk, wat ons betreft althans.

Dames en heren, toen ik vanmorgen de kranten doornam, viel mijn blik op een ingezonden brief van een meneer uit Zaandam, en die brief die begon als volgt: Ik ben 81 jaar met alleen lagere school dus ik heb niet doorgeleerd, maar veel dingen zitten me tegenwoordig dwars. Wil je meer geld en vrije tijd, dan zet je de treinen stil, wil je eerder in de fut, dan zet je de melktoevoer stop, wil je meer geld in het loonzakje dan ga je staken. En wil je geen helm meer op, dan ga je met 4000 man naar Den Haag einde citaat.

Zo maar een willekeurige brief uit de krant van vanmorgen. Maar het is een van de vele brieven die wekelijks in de kranten terecht komen en die gaan over de geloofwaardigheid van de politiek. En ook uit de vele onderzoeken en enquêtes die worden gehouden blijkt dat burgers kiezers het geloof in de politiek en vooral de mogelijkheid van de overheid om de grote problemen op te lossen verliezen. De kloof tussen politiek en samenleving lijkt groter te worden en dat baart mij grote zorgen. En die ontwikkeling zien we niet alleen

graag omdat ik graag ik hier de gelegenheid zou hebben om hier twee mensen te herdenken die voor de VVD van groot belang zijn geweest. In aanwezigheid van de heer Korver die ik hier van harte verwelkom en ik ben stel het zeer op prijs dat hij hier heeft willen komen memoreer ik dat op 18 maart mevrouw Joke Korver van Haaften overleed zij was een vrouw voor wie emancipatie een vanzelfsprekende zaak was ze was ook een van de eerste vrouwen die binnen de VVD een prominente rol hebben vervuld. Zij begon als Joke Stoffels van Haaften haar politieke carrière in de Statenfractie van Noordholland en 1955 zette zij die voort met het lidmaatschap van de 2e kamer. Ze was de eerste vrouw die deel uit makend van het presidium van de 2e kamer in 1959 als waarnemend voorzitter de voorzitterskamer mocht hanteren. Tot de verkiezingen van 1967 combineerde zij de functie van Volksvertegenwoordiger met vele maatschappelijke activiteiten. Na het kamerlidmaatschap koos zij voor een burgemeestersloopbaan. Ze werd eerst burgemeester van Heiloo en later van 1970 tot 1979 was zij burgemeester van Soest en zij werd bij haar afscheid ook benoemd tot ere burger van die gemeente. Joke Korver was een vrouw die in een tijd waarin dat voor een vrouw nog alles behalve vanzelfsprekend was politieke carrière heeft gemaakt en met een inzet enthousiasme en een grote maatschappelijke betrokkenheid voor de VVD actief is geweest. De VVD denkt met veel waardering aan haar terug. Ik zou vervolgens graag in aanwezigheid van zijn zoon de heer Willem Tuinman willen herdenken Danny Tuinman hij overleed op 25 april. Het was een man die vanaf 1963 toen hij toetrad tot de 2e kamerfractie voor een vele in de VVD een steun en een toeverlaat is geweest. Hij genoot als vice-voorzitter van de fractie veel vertrouwen van de nieuwe fractieleden die hij op de zijn zo eigen milde wijze hielp bij het opdoen van politieke ervaring. Hij kon goed luisteren en hij had een warme belangstelling voor een ieder om hem heen. Hij meet de schijnwerpers maar hij werkte heel hard op de achtergrond. Van 1977 tot 1981 maakte hij als minister van Verkeer en Waterstaat deel uit van het kabinet Van Agt/Wiegel de kroon op zijn werk. Maar ook na zijn ministerschap bleek zijn niet aflatende belangstelling voor de partij en zijn lidmaatschap van de redactieraad van Vrijheid en Democratie en met veel inspiratie kritisch luisterend en altijd met een eigen inbreng nam hij deel aan de vergaderingen een liberaal in hart en nieren zonder regeltjes en zonder conformisme hij is goud waard geweest voor de VVD. Ik zou u willen vragen staande een ogenblik stilte te betrachten. Ik dank u hartelijk.

Het leven gaat zijn gang en dat betekend dat wij moeten doorgaan met ons programma daar staat en dat zal ik ook zo gaan doen in de eerste plaats mijn redevoering maar ik heb vanmiddag al vele nieuwsgierig gemaakt toen ik aankondigde dat wij vanmiddag in oude stijl zouden vergaderen dat hebben we ook gedaan met onze bekende opstelling zei het dat het gezelschap achter de tafel wat verminderd was en ik heb u aangekondigd dat wij dat vanavond in one nieuwe huisstijl in onze nieuwe logo zouden gaan doen en hoewel dat eigenlijk pas verderop in mijn verhaal aan de orde komt denk ik dat het goed is wanneer ik vraag om nu die gordijnen te openen zodat ik met een nieuwe

achtergrond mijn verhaal ga houden. (applaus). Werp ook even een blik achterom want daar gebeurt ook nog iets (oh oh applaus) U ziet ik heb geprobeerd mij een beetje daaraan aan te passen dus wat dat betreft kan het niet meer stuk wat ons betreft althans. Dames en heren toen ik vanmorgen de kranten doornam iel mijn blik op een ingezonden brief van een meneer uit Zaandam en die brief begon als volgt:

Ik ben 81 jaar met alleen lagere school dus ik heb niet doorgeleerd. Maar veel dingen zitten me tegenwoordig dwars. Wil je meer geld en vrije tijd dan zet je de treinen stil wil je eerder in de VUT dan zet je de melktoevoer stop wil je meer geld in het loonzakje dan ga je staken en wil je geen helm meer op dan gajemet 4000 man naar Den Haag. Einde citaat. Zomaar een willekeurige brief uit de krant van vanmorgen. Maar het is een van de vele brieven die wekelijks in de kranten terecht komen en die gaan over de geloofwaardigheid van de politiek en ook uit de vele onderzoeken en enquêtes die worden gehouden blijkt dat burgers kiezers het geloof in de politiek en vooral de mogelijkheid van de overheid om de grote problemen op te lossen verliezen. De kloof tussen politiek en samenleving lijkt groter te worden en dat baart mij grote zorgen en die ontwikkeling zien we niet alleen in ons eigen land maar die zien we ook in de landen om ons heen. In ons land lijkt die discussie over het overbruggen van de kloof tussen overheid en burgers zich dan vooral te concentreren op vragen zoals of er een gekozen burgemeester moet komen en of er een referendum moet worden ingevoerd maar ik vraag mij sterk af of de burgers zitten te wachten op het bereiden van stokpaardjes moeten we de discussie niet veel meer richten op het gewonene simpele handwerk ik denk namelijk dat de burgers veel meer geïnteresseerd zijn in wat het antwoord is van de politiek op de grote maatschappelijke problemen. Het gaat de man in de straat om de oplossing en niet om de procedures en ik ben ervan overtuigd dat als de politiek erin slaagt de grote maatschappelijke problemen op een adequate wijze aan te pakken ook de geloofwaardigheid van de politiek weer zal toenemen en bij het oplossen van die problemen zullen de politieke partijen helder en duidelijk moeten maken welke oplossingen ze kiezen en waarom. Het prutsen en pesten van dit kabinet tast ook de geloofwaardigheid van de politiek sterk aan als we kijken naar de grote operaties waaraan dit kabinet is begonnen dan moeten we vaststellen dat het kabinet aan het prutsen is. Een voor een lopen die grote operaties vast de sociale vernieuwing is gestrand op bestuurlijke verstarring. Het plan Simons is gestrand op de spierballentaal van de Staatssecretaris en op de 1e kamer. De afslanking van de Rijksoverheid is blijven hangen in het bureaucratische vergadercircuit en het laatste voorbeeld in deze rij de basisvorming is geschorst. Maar ook in het pesten is dit kabinet een meester. In de 1e plaats tussen kabinet en regeringsfracties. Er gaat bijna geen weekend voorbij of ze hebben weer ergens ruzie over Van der Broek pest Pronk door te zeggen dat een Staatsecretariaat eigenlijk wel goed genoeg voor hem was geweest en dat hij de rekeningen van Oost-Europa best wel zelf kan betalen. Lubbers pest Kok en de Partij van de Arbeid door te spreken over devaluering in

plaats van de door de Partij van de Arbeid zo vurig gewenste nivalering. Maar eigenlijk veel erger dan dat elkaar pesten is het pesten van de burgers door dit kabinet. Dit CDA/PvdA kabinet.

De middeninkomens meneer de voorzitter nee die is er niet dames en heren (applaus) het is net of ik in de 1e kamer sta maar zo is het dus niet. De middeninkomens worden gepest met het niet doorvoeren van de inflatiecorrectie de huiseigenaren met het verhogen van het huurwaardeforfait en de autobezitters worden gepest met het verhogen van de accijnse zonder dat de overheid ervoor zorgt dat er echte verbeteringen in de infrastructuur tegenover staan of dat de kwaliteit van het openbaar vervoer verbeterd en de laatste in deze rij is natuurlijk het WAO'ers pesten door de Partij van de Arbeid eerst zeggen dat er niets zal gebeuren en dan gebeurd er wel wat vervolgens een jaar later op 1 mei weer wel roepen dat het eigenlijk anders moet en dat vervolgens toch weer niet hard maken je moet maar durven. Een kabinet en een regeringspartij die op een dergelijke wijze het land regeren tasten de geloofwaardigheid van de politiek aan en zo vergroten de kloof tussen kiezer en gekozenen en als wij nu na ruim twee jaar CDA/PvdA kabinet de tussenbalans opmaken onze tussenbalans dan is er maar een conclusie mogelijk dit kabinet moet zo snel mogelijk weg.

(applaus). En dat moet in het belang van het land en in het belang van de geloofwaardigheid van de politiek. Als oppositiepartij zullen we er alles aan moeten doen om de kloof tussen burgers en politiek te verkleinen alle mogelijkheden zullen we moeten aangrijpen en keer op keer zullen we de regeringspartijen om duidelijkheid moeten vragen. Als ze in het land roepen dat de onomkeerbare gevallen in de WAO ontzien moeten worden moeten ze dat in het parlement waarmaken als in zalen gezegd wordt dat de lastenverlichting noodzakelijk is moet dat in Den Haag herhaald en waar gemaakt worden geloofwaardigheid herstel je niet door als een Amerikaanse tv dominee in zalen over het podium te lopen maar door worden in daden om te zetten en de plaats daarvoor is het parlement. Dames en heren niet alleen in het parlement maar ook buiten het parlement moet de VVD er alles aan doen om die geloofwaardigheid van de burgers in de politiek te herstellen de VVD moet een partij zijn waarin kiezers zich herkennen een partij die helder en duidelijk is in haar opvattingen een partij die ondernemend is die professioneel is een partij die openheid en eerlijkheid uitstraalt en een beleid voert dat voorspelbaar is een partij waarin wij elkaar de ruimte geven. Werken aan de beeldvorming van de partij moet niet de insanning van een zijn maar het moet de inspanning zijn van ons allemaal en verleden week hebben Frits Bolkestein en ik in een brief aan alle afdelingen ondercentrales en kamercentrales u gevraagd die inspanning te leveren en met die brief hebben wij het startsein gegeven voor de operatie "Talentmanagement" die operatie is het initiatief van een paar leden die wij hebben gevraagd dat plan verder uit te werken het resultaat is een veel omvattend zeer ambitieus plan maar een plan dat onmisbaar is voor een moderne politieke partij die de VVD is en van de vele suggesties die in de notitie worden gedaan wil ik er vanavond een in

het bijzonder noemen. Op vele plaatsen in de maatschappij kunnen liberalen een belangrijke rol vervullen en ik denk dan in het bijzonder aan d vele functies in

bestuur en organisaties die actief zijn op het maatschappelijk middenveld. In de VVD lopen vele liberalen talenten rond jong en oud maar heel veel weten niet waar ze zijn en wat ze doen en laten wij nu eens beginnen met het opsporen van die talenten en kijken waar de belangstelling van deze mensen ligt. En ik twijfel er niet aan dat vele van deze mensen uitstekende bestuursleden zullen zijn maar niet alleen in de besturen van allerlei maatschappelijke organisaties hebben wij liberalen nodig. Over twee jaar zijn er weer verkiezingen in de gemeenteraden en europees parlement en ook dan zullen we vele nieuwe liberale kandidaten nodig hebben en voor afdelingsbesturen ligt hier een belangrijke taak om hier nu al mee aan de slag te gaan. In de notitie talentmanagement vindt u hierover de nodige handreikingen en binnenkort kunt u er meer van ons verwachten. Operatie Talentmanagement is een uitdaging en meer dan de moeite waard om mee aan de slag te gaan. Het hoofdbestuur durft die uitdaging aan en ik twijfel er niet aan dat u dat ook durft. Dames en heren niet alleen de mensen zijn belangrijk voor de beeldvorming van de VVD maar ook de standpunten die we innemen de juiste antwoorden vinden op de problemen van de jaren 90 dat is de grote uitdaging waar wij voor staan en denken dat die oplossing slechts in keer in de 4 jaar bij het vaststellen van een verkiezingsprogramma gegeven hoeven te worden dat is een illussie inhoudelijke politiek vernieuwing moet een continu proces zijn een proces dat niet stopt bij het vaststellen van een verkiezingsprogramma een verkiezingsprogramma dat op dit moment vooral het karakter heeft van laat ik zeggen een standpuntenencyclopedie. Op zo'n verkiezingsprogramma zit de kiezer niet meer te wachten. De kiezer wil weten wat de 10 a 15 punten zijn waar de VVD voor gaat en is niet geïnteresseerd in alle punten en komma's hoe belangrijk wellicht ook. Het hoofdbestuur heeft dan ook besloten het volgende verkiezingsprogramma in deze trend op te zetten en niet zoals dat thans het geval is in meer dan 50 pagina's met een kort en duidelijk programma zullen wij de kiezers tegemoet gaan treden. (applaus). en dat is de uitdaging een ondernemende partij als de VVD moet die uitdaging aankunnen en ik ben mij er van bewust dat we daarmee het nodigen van de partij vragen. Dames en heren wij zullen meer dan ooit met elkaar in discussie moeten gaan over de vele onderwerpen die spelen maar we zijn een politiekepartij en binnen de politiekepartij hoort discussie plaats en daarbij moeten we niet uit het oog verliezen dat wij bij die discussies ook de kans hebben om liberaaldenkende van buiten de partij aan te trekken en bij die discussies moeten we ook niet onderwerpen binnen de partij waar we verschillend over denken uit de weg gaan een zakelijke discussie op basis van argumenten zal de partij alleen maar verder versterken politieke discussies zijn immers geen voetbalwedstrijden waarbij het erom gaat wie van de twee tegenstanders uiteindelijk het winnende doelpunt maakt. Onze politieke discussies moeten erop gericht zijn het samen tot stand te brengen van een aansprekend standpunt want uiteindelijk worden

we door de kiezers niet alleen beoordeeld op het standpunt dat we innemen maar ook op de wijze waarop de discussie gevoerd is en u krijgt in de komende tijd volop de kans om aan discussies deel te nemen. We hebben in het najaar

een themadag over onderwijs partijraad over defensie twee heel belangrijke onderwerpen maar we moeten het niet alleen in eigen kring voeren we moeten dat ook buiten de partij doen zoek de discussie op en laat zien welk gezicht bij het liberalisme hoort laat andere horen hoe u vrijheid verantwoordelijkheid sociale-rechtvaardigheid en verdraagzaamheid invuld dan gaat het liberalisme pas echt leven en zullen nog meer stemmen opgaan voor het liberalisme de VVD is een open partij die de discussie met andere niet uit de weg gaat. (applaus) Dames en heren wij zijn in de VVD wel eens geneigd om een onderscheid te maken tussen de verschillende fracties in de parlementen staten raden en de partij zelf. Nou dames en heren de kiezer maakt dat onderscheid helemaal niet die kiezers kent maar een VVD en daar zullen meer dan ooit daarmee rekening moeten houden en we zullen zaken gezamenlijk moeten aanpakken en dat geldt voor fracties kamercentrales ondercentrales afdelingen hoofdbestuur en ook de individuele leden samen zullen we het moeten doen. Ik heb u vanavond het nieuwe logo gepresenteerd het is een logo waarin het herkenbare eigen elementen uit het verleden worden gecombineerd met de eigentijdse uitstraling van het heden een logo dat past bij een moderne partij. Ik vind het mooi en ik hoop dat u dat ook zo vindt. (applaus). Dames en heren ik heb sinds mijn aantreden op 1 na alle kamercentrales bezocht ik heb heel veel mensen ter plekke ontmoet en ik heb ook heel goed beeld daardoor gekregen wie en wat er in de partij leeft veel enthousiaste mensen hebben gesproken die bereid zijn om voor de VVD de schouders er onder te zetten. Vrijwilligers die telkens weer klaar staan voor de VVD en ik besef dat wij als partijbestuur heel veel van die mensen vragen of het nu om ledenwerving gaat om talentmanagement en ik wil daarom nu al die honderden vrijwilligers heel hartelijk danken voor al hun activiteiten in het afgelopen jaar. (applaus). en ik hoop natuurlijk dat ik het komende jaar ook weer op die grote inzet kan en mag rekenen. Er zijn er gelukkig in de afgelopen maanden ook vele lange tenen bij mij ingeleverd en ze kunnen nog steeds worden ingeleverd. Er zullen ongetwijfeld 2 jaar geleden mensen geweest zijn die de VVD geen cent meer gegeven zouden hebben maar die mensen weten niet hoe liberalen in elkaar zitten. Liberalen blijven niet telang stil staan bij het verleden maar ze kijken naar wat er moet gebeuren en zetten dan de schouders eronder en er is veel werk verzet de afdelingen ondercentrales kamercentrales fracties en ook hoofdbestuur maar niet in de laatste plaats door de vele individuele leden en zo langzamerhand beginnen we de vruchten van dat harde werk te plukken. De VVD gaat weer stroomopwaarts dat waren de laatste woorden die ik sprak bij mijn aantreden op 4 oktober jl. het was toen overal voelbaar en nog niet zo zichtbaar maar nu ruim een half jaar later kunt u ook zien dat de VVD weer stroomopwaarts gaat er gaan steeds meer stemmen op voor het liberalisme de opiniepeilingen voorspellen winst voor de VVD en wekelijks melden nieuwe leden zich in grote

getalen aan de VVD is klaar voor de verkiezingsstrijd . Onze standpunten zijn helder en duidelijk en we hebben met Frits Bolkestein een politiek leider die lef heeft en die het initiatief durft te nemen in discussies (applaus) en waar je ook

komt je voelt weer dat speciale gevoel dat gevoel van optimisme van enthousiasme en van herwonnen zelfvertrouwen en dat gevoel dat hoort bij de VVD de enige liberalenpartij van Nederland de VVD is er weer helemaal. Ik dank u wel. (applaus).

Dan geef ik nu graag het woord aan ons politiekeleider de heer Frits Bolkestein. (applaus).

Mevrouw de voorzitter dames en heren het is mij en groot genoeg deze algemene ledenvergadering toe te spreken ik heb de minitser President verzocht de bewindslieden dit ene weekend geen ruzie te laten maken want dat leidt zo af (gelach) van mijn collega van Mierlo heb ik de toezegging gekregen dat zijn fractie ook dit weekend zal blijven pieken dus we kunnen ongestoord vergaderen. (applaus). Het is wonderbaarlijk dames en heren hoe een kabinet zo weinig beslissingen neemt zoveel ruzie kan maken zoals de voormalige CDA premier Jelle Zijlstra treffend opmerkte elke vrijdag een besluit elk weekend ruzie elke dinsdag een spoeddebat daar moest een einde aan komen zei hij was dat maar waar dit kabinet is een repeterende breuk nooit eens een rond besluit en het gaat eindeloos door (applaus). Dames en heren de heer Lubbers doet alsof hij niets merkt hij vindt dat zijn kabinet van elke ruzie sterker wordt als dat zo is dan wens ik hem nog veel sterkte toe (gelach) Dames en heren er gaan steeds meer stemmen op voor het liberalisme zo luidt de leuze waarmee de VVD sinds 2 jaar haar politieke boodschap aan de vrouw en aan de man brengt maar het gaat hier meer dan alleen om een leuze het gaat om een vaststelling de wereld is immers in een greep gekomen van een onstartbare vrijheidsdrang. In ademenbenemend tempo hebben ongenaakbaarlijkende dictaturen het loetje gelegd het Communisme ligt in de vuilnisbak van de geschiedenis waar het nog herst zoals in het eenzame Cuba draagt het een lange grijze baard (gelach) maar met de bevrijding van tiranien is de taak van het liberalisme nog niet vervuld de politieke en economische instabiliteit van het Oostblok wijst daar op waar de burger zich generaties lang zijn individuele verantwoordelijkheid is ontzegt komt vrijheid moeizaam tot bloei. Communistische staatsburgers zijn vaak bedonderd om nu zo maar hun vertrouwen aan de gemeenschap te geven toch kan de individuele mens alleen in vrijheid leven als hij zich verbonden voelt met de gemeenschap het is immers alleen de gemeenschap de overheid die de rechten van de burger kan garanderen. Mijn grote voorganger Oud schreef het in 1948 zo op in het beginsel programma van onze partij de VVD ziet het uit het gemeenschapsverband voortvloeiende gebondenheid van de individuele mens niet als een beperking zijner vrijheid doch als een onmisbare voorwaarde om die vrijheid rechtens en feitelijk te verwezenlijken de taal klinkt oud de boodschap is nog even actueel als 45 jaar geleden de stelling dat zonder gemeenschap geen individuele rechten bestaan leidt tot een 2e conclusie namelijk dat elke

burger een inpanningsverplichting heeft jegens de gemeenschap. Vrijheid bestaat niet zonder verantwoordelijkheid rechten bestaan niet zonder plichten. In de

afgelopen desena is in ons land de verhouding tussen burgers en overheid uit balans geraakt. De overheid werd in toenemende mate zorgplichtig het zorgrecht van de burger werd fors uitgebreid. In de jaren 50 werd de basis gelegd voor een goed stelsel van sociale voorzieningen in de jaren 60 groeide dit stelsel uit tot de verzorgingsstaat daarna volgde de ontsporing gemeenschapszin maakte plaats voor zin in gemeenschap (gelach en applaus) de verzorgingsstaat werd uitgebouwd vanuit een onrealistisch mensbeeld. Ik geef een voorbeeld. In het begin van de jaren 70 werd een wetsvoorstel ingediend tot centralisering van het bijstandsbeleid het toenmalige christendemocratische bewindslieden wilde daarin geen strafbepalingen opnemen tegen misbruik van demogelijkheid van fraude wilde zij niet horen dank zij de VVD zijn die sanctiebepalingen er uiteindelijk toch ingekomen maar de gedachten dat de verzorgingsstaat ook duidelijke grenzen moest stellen bleef die CDA bewindslieden vreemd zij dachten dat de burgers vanb de kansel konden worden bestuurd. Lange tijd was dat ook zo maar voor zij het wisten praten zij voor legen bankjes de burgers namen eerder afscheid van bevoogding dan de patanalistische politieke partijen. Met het kabinet Den Uil werd een nieuw hoofdstuk geschreven niet alleen werd de noodzaak van arbeidsprikkels genegeerd de noodzaak tot prestatie zelf werd ontkend De heer Den Uil zij te streven naar een meer ontspannen samenleving dat betekende onder andere dat het onderwijs niet veel eisend mocht zijn omdat niemand het gevoel mocht krijgen niet mee te kunnen ontspanning van de samenleving betekende ook dat de inkomensverschillen moesten worden verkleind er werd gestreefd naar een maximum inkomen en dus ok naar een maximum prestatie als slotstuk werd de bijstand gelijk geschakeld aan het minimum loon en op dat moment werd Nederland het enige land ter wereld waar burgers geen financiële prikkels nodig zouden hebben om laag geschoold werk te doen. De onrealistische opbouw van onze verzorgingsstaat stelt ons nu nog voor grote problemen. 1 in geen enkel europees land werken zo weinig mensen als in nederland. 2. elke 10 werkende in ons land moeten bijna 9 inactief onderhouden. 3. Er is geen land in europa waar zo weinig banen voor laag geschoolden zijn als hier 4. de werkeloosheid onder minderheden is vele malen hoger dan het vormalideide Amerika. 5. de nederlanders die nog een baan hebben werken jaarlijks 500 uur minder dan de Japanners 6. alleen in Zweden is het ziekteverzuim hoger dan in Nederland. Onze conclusie moet zijn dat nederland nu inderdaad een buitengewoon ontspannen samenleving is (gelach) en deze ontspanning heeft natuurlijk wel zijn tol geeist. In 1970 was nederland van de oorspronkelijke 6 EEG lidstaten het rijkste land 10jaar later in 1980 waren wij afgezakst naar de 3e plaats nog 10 jaar later 1990zijn wij hekkensluiter geworden. Na het wegvallen van de europese binnengrenzen begint in 1993 de tour d'europa nederland neemt plaats in de bezemwagen. Toch gaan we er nog steeds prat op dat nederland zo'n rijk land is dat is erger dan zelfgegenoegzaamheid dat is decadentie nog ernstiger dan de economische

vertraging die de ontspanningsmaatschappij heeft veroorzaakt is de morele schemering waarin hij ons heeft geplaatst. 1. in Amsterdam heeft 1 op de 4

bijstandontvangers een wit betaalde baan het aantal zwartwerkers dat de bijstand als basis inkomen misbruikt laat zich raden. 2 een derde van alle studenten heeft naast de basis beurs een zwarte bijbaan. 3 van de langdurig werklozen in Rotterdam die in het besit zijn van een telefoon heeft bijna de helft een geheimnummer. 4. van een 700 tal Haagse werklozen die sinds januari in het westland aan een baan zijn geholpen zitten er 300 weer thuis het werk is er nog wel maar het was ze te zwaar. Dus laten wij leren en Polen dat vuile werk opknappen. Vele nederlanders vinden dat ieder zijn eigen boontjes moet doppen maar het bollenpellen laten wij graag aan een ander over (gelach) (applaus) 5. WAO ers in het gevang behouden hun uitkering wij zijn tegen deze bajus bonus wij vinden dat zij het recht op en uitkering hebben verspeeld de VVD fractie heeft een initiatief wet in voorbereiding om aan deze uitwas snel een einde te maken nederland moet niet d dorpsgek van europa worden. (applaus). Dames en heren 20jaar lang waren deze misstanden taboe nu geeft de directeur van de Amsterdamse Sociale dienst toe dat Hans Wiegel gelijk had toen hij al in de jaren 70 het misbruik aan de kaak stelde maar nu is het probleem zo diep geworteld dat vele zich zelfs niet bewust zijn dat ze iets verkeerd doen. Staatssecretaris Elsje ter Veld sprak onlangs flinke taal zij wil werkeloze jongeren een tik voor hun gat geven om ze aan het werk te krijgen Wij nodigen mevrouw Ter Veld uit zo spoedig mogelijk het land in te trekken om deze afschrikwekkende sanctie ten uitvoer te brengen. (applaus en gelach).mar zolang zij nog in Den Haag zit zal mijn collega Robin Linschoten het sanctiebeleid van mevrouw ter Veld nauwlettend bewaken (gelach) de Minister President zei nederland is ziek maar wie is daarvoor verantwoordelijk het is de overheid zelf geweest die het primaat van de rechten boven de plichten heeft bevorderd. Bij de schepping van de verzorgingsstaat is teveel uitgegaan van de goedheid van de mens daardoor is vaak het slechtste in hem naar boven gehaald de VVD heeft aan de verzorgingsstaat mee gewerkt voor die verantwoordelijkheid lopen wij niet weg maar er is te weinig gelusterd naar onze waarschuwing de burger serieus te nemen het resultaat is een calculerende burger die de politiek ook niet serieus neemt. Mevrouw de voorzitter dames en heren een 10 tal jaren geleden voerden wij campagne met de leuse gewoon je zelf kunnen zijn. Ik moet u bekennen dat ik het daar altijd moeilijk mee heb gehad. Op zich zelf sprak uit de leuse een vertrouwde liberale boodschap namelijk de idee dat de individuele mens vrij moet zijn in zijn persoonlijke levenssfeer en natuurlijk er zijn nog altijd te veel mensen voor wie zich zelf zijn niet vanzelf spreekt nog teveel homoseksuele worden in het dagelijks leven besmuikt behandeld nog teveel vrouwen moeten zich zelf op de werkplek sterker bewijzen dan mannen en in zulke misstanden mag en zal het liberalisme nooit berusten (applaus). Toch spreekt het motto gewoon je zelf kunnen zijn mij niet aan. Het doet mij teveel denken aan het oudhollandse adagium doe maar gewoon dan doe je al gek genoeg of het zal mijn tijd wel duren het appelleert teveel aan

gemakzucht en daarvan hebben wij al genoeg. Voordat een mens het gevoel kan hebben zich zelf te zijn heeft de gemenschap hem al veel gegeven hij is naar

school geweest misschien naar de Universiteit hij heeft een beurs gehad hij heeft van subsidies geprofiteerd bij haast alles wat de individuele mens in het leven bereikt maakt hij gebruik van gemeenschapsvoorzieningen en dat betekend dat ieder mens ook aan de gemeenschap moet bijdragen. Wij liberalen willen niet de ontspanningsmaatschappij van de jaren 70 wij willen een inspanningsmaatschappij. Wij willen een samenleving waarin iedereen zich inzet voor zich zelf en voor de gemeenschap niemand kan gewoon zich zelf zijn iedereen moet het uit zich zelf weten te halen. (applaus). Dames en heren er wordt de laatste tijd veel gesproken over de groeiende kloof tussen kiezer en gekozenen veel politici klagen over de technocratisering van de politiek vooral ter linker zijde klagen kamerleden dat ze een soort ambtenaren zijn geworden die het contact met de burgers hebben verloren hun werkelijke probleem is natuurlijk dat hun ideeën achterhaald zijn. Ik doe niet graag mee aan het doen denken over de nederlandse democratie het vertrouwen van de burger in de democratische instellingen is nog steeds groot maar ik herken wel dat nederlandse steeds vaker vinden dat de politiek niet kan waarmaken van wat ze voorspiegelt en voor die groeiende scepsis is helaas reden. Vanaf 1982 heeft de politiek geprobeerd de verzorgingsstaat aan te passen dat karwei is gestopt voor dat het is afgemaakt de daden bleven achter bij de bezuinigingstaal jaar in jaar uit vertellen politici dat er nu echt niet meer kan worden bezuinigd toch blijkt het steeds weer niet genoeg is het een wonder dat het voor de burger moeilijk wordt de politiek nog serieus te nemen. Al dat gepraat over de hervorming van ons politieke stelsel lijkt een alibi het lijkt een alibi voor politici die critiek krijgen omdat zij onhelder zijn en zich niet met de echte problemen van de burger bezig houden en met dat alibi wenden ze die critiek van zich zelf af op het stelsel maar het stelsel treft geen blaam moeten die politici zich die critiek niet zelf aantrekken. de politiek moet ophouden zich zelf te wentelen in vaag elctoraal onbehagen dat hoort alleen bij partijen die het geloof in eigen ideeën hebben verloren of die nooit ideeën hebben gehad. De VVD doetaan deze zelf beplekking niet mee de politiek moet niet zeuren de politiek moet de burger duidelijkheid geven. De VVD vind dat het volgende kabinet de burger die duidelijkheid moet geven. Wil de geloofwaardigheid van de politiek niet echt in gevaar komen dan moet het volgende kabinet defenitief orde op zaken stellen. Politiek gaat om maar dan de cijfers achter de komma. Het zou een verademing zijn als we ook eens over iets anders zouden praten dan over het verdelen van geld. ik noem 8 punten. Het eerste wat de VVD van het volgend kabinet verwacht is dat de hervorming van de verzorgingsstaat in grote lijnen wordt voltooid en daarbij kiezen wij voor een stelsel dat de burger waarborgen biedt in moeilijke tijden maar dat gelijk prikkelt tot werken en het nemen van individuele verantwoordelijkheid. Wij kiezen niet voor egoïsme het is juist het collectivisme dat egomisme aanmoedigd. De ware sollidairiteit is geworteld in individuele

verantwoordelijkheid concreet betekend dat het volgende er moet een duidelijk inkomensverschil komen tussen werken en nietwerken onlangs zij een langdurig werkloze tegen mij ik kan wel een baan in een banenpoule krijgen maar wat schiet ik ermee op. Laten we er voor zorgen dat zo'n banenpouler er inderdaad wat mee opschiet. 2. In de gezondheidszorg moet het nemen van eigen risico

worden gestimuleerd. Sinds januari betaald niemand meer voor medicijnen en er zijn aanwijzingen dat het medicijngebruik fors is gestegen en dat verbaast niemand behalve de heer Simons (gelach) de burger mag de gezondheidszorg niet zien als een koek die al is betaald waarvan elke plak extra gratis is de gezondheidszorg is te belangrijk voor hen die haar echt nodig hebben. 3. Ook de nederlandse ondernemers kunnen meer prikkels tot prestatie gebruiken. in onze overleg economie overleggen de ondernemers niet alleen met de ondernemers maar vooral graag ook met elkaar het wemelt over afspraken over prijzen en markt aandelen in de europese gemeenschap heet nederland dan ook cartelland als wij van de werknemers vragen meer te presteren dan mogen de werknemers best wat steviger concureren. Met eindeloze wachtgeld en gouden handdrukken kan het trouwens ook best wat minder waarom moeten overheidsfunctionarissen die niet voldoen worden beloond met een lange betaalde vacantie de VVD heeft niets tegen hoge lonen maar ze moeten wel worden verdiend. 4. Het algemeen verbindend verklaren van cao's is niet meer van deze tijd in sommige cao's worden uitzendkrachten buiten de deur gehouden nieuwkomers op de arbeidsmarkt kunnen het dan wel schudden in het cao van de grafischesector wordt bepaald dat alle werknemers verplicht lid moeten zijn van FNV of CNV zelfs in Engeland

einde tape

opgelegd aan hele bedrijfstakken die praktijk moet worden afgeschaft. 5. Nederland heeft een grote schoonmaakbeurt nodig de vervuiling van ons dicht bevolkte land is groot wie vanuit België Brabant binnenkomt kan ruiken dat hij in Nederland is aangekomen. De VVD staat daarom voluit achter een krachtig nationaal milieubeleid maar wie voor grote problemen staat moet niet proberen alles te gelijk aan te pakken het heeft geen zin als nederland het gidsland van europa probeert te zijn als nederland eenzijdig een ecotax invoert een belasting op energie dan wordt niemand daar beter van het beste milieubeleid is een realistisch milieubeleid en daar maakt de VVD zich sterk voor. 6 kennis is een van de weinige schaarse grondstoffen waarover ons land beschikt daarom moet de kwaliteit van het onderwijs worden vergroot dat kan alleen als wij het onderwijs meer prestatie gericht maken dat betekent nadruk op de overdracht van kennis. De belangrijkste reden waarom zoveel leraren overspannen raken is dat teveel taken op hen zijn afgeschoven de opvoedende taak hoort primair thuis bij het gezin laat de scholen doen waar ze goed in zijn het overdragen van kennis. Om die zaak op de agenda te krijgen heeft de VVD opgeroepen tot een nationaal onderwijsdebat gedetailleerde onderwijswetten hebben wij genoeg maar over de kern van de

zaak wordt te weinig gesproken. Mevrouw de voorzitter dames en heren de eerste kamer debatteert volgende week verder over de basisvorming de discussie dreigt te worden verengt tot het probleem van de opheffingsnormen ook voor de VVD is dat belangrijk wij deden in de 2e kamer zelf voorstellen om soepeler met

dat probleem om te gaan toen gaven staatssecretaris en coalitie niet thuis maar de kern van de zaak is dat de basisvorming zowel de LBO'ers als de VWO'ers te kort doeten ik doe daarom een dringend en klemmend beroep aan de 1e kamer fracties van zowel CDA als D'66 om hun zorg van het kwaliteit van het onderwijs voorrang te geven boven de zorg van de coalitieverhoudingen (applaus) de enige goede stem is een stem tegen. 7 de minderheden problematiek is een van de grootste vraagstukken van de komende decenia daarom heb ik de discussie daarover ook aangezwengeld. Keer op keer stuiten wij op emotionele en vaak onheuse reacties over de zaak zelve bestaat vaak geen meningsverschil alleen mag de VVD er niet over praten. Wat een onzin als de discussie op zo'n onvolwassen wijze wordt gevoerd komen wij er nooit uit. Wij zullen doorgaan het minderheden vraagstuk op een open wijze te benaderen (applaus) voor taboes is het te laat de VVD zal daarbij streven naar evenwicht wanneer wij van minderheden verlangen dat ze zich inspannen om in nederland te integreren dan mogen wij van de werkgevers verlangen dat ze hun best doen de minderheden daartoe meer kansen tegeven in een inspanningssamenleving moet de inzet van beide kanten komen en laten wij ook niet vergeten dat veel mensen in ons land die tot een minderheidsgroep behoren er wel in slagen een goed bestaan op te bouwen een groeiend aantal van hen is actief in onze partij wij hopen dat er nog vele zullen volgen. (applaus). Dames en heren de bestrijding van de criminaliteit en dat is mijn 8 ste en laatste punt houdt voor de VVD de hoogste prioriteit. 2 jaar geleden verscheen het resultaat van een onderzoek waaruit bleek dat de criminaliteit in nederland hoger is dan in andere europese landen het aantal bankovervallen neemt in nederland zeer sterk toe in 1990 waren er slechts 500 in 1990 waren er slechts 400 bankovervallen verleden jaar waren er 520. Dit jaar stevenen we af op een totaal van 800 bankovervallen dat betekend dames en heren elke werkdag worden 3 bankfilialen overvallen bij die afschrikbarende bij die schrikbarende stijging van de criminaliteit mogen en zullen wij ons niet neerleggen en dat hoeft ook niet in de gemeente Amsterdam heeft de politie door een betere inzet van mankracht het aantal overvallen tegen de stroom in juist teruggedrongen het kan dus wel. Minister Hirschwalin van Justitie pleit voor een ethisch revei om de misdaad terug te dringen ik heb niets tegen een goede moraal maar wat heb je eraan als je geharde criminele los moet laten omdat de cellen vol zitten de overheid moet niet zedenpreken de overheid moet boevenvangen (applaus). Steeds meer jongeren raken het spoor bijster in groningen heeft 40% van de 16jarige een mes op zak en het is geen zakmes het aantal zwerfjongeren neemt explosief toe soms vraag je je af wie er nog naar hen omkijkt ik heb daarnet gezegd dat de ouders primair verantwoordelijk zijn voor de opvoedende taak maar waardie taak niet wordt uitgeoefend moet de overheid de helpende hand toesteken

en daarom maakt mijn plaatsvervanger Hans Dijkstal zich al jaren sterk voor een goede hulpverlening aan de jeugd die in de kou staat. Tot slot mevrouw de voorzitter dames en heren met welke andere partij of partijen wij ons programmna zullen gaan doorvoeren onze lijn is tot nu toe geweest geen blokkades

geen gefleurt gelijke afstand tot de beide andere grote partijen en aan die lijn zullen wij blijven vasthouden totdat de kiezer heeft gesproken maar ik wil hier wel enige woorden wijden aan de partij met wie wij in het verleden vaak hebben samengewerkt en dat is het CDA. Er wordt vaak beweert dat het CDA de partij is die op sociaal economisch terrein het dichtste bij de VVD staat en dat is waar. Maar dat is niet het enige dat telt in de politiek het gaat niet alleen om de standpunten het gaat ook om standvastigheid en wat dat betreft heeft het CDA een slechte staat van dienst. Het CDA ontleent zijn machtspositie aan zijn spilfunctie in de nederlandse politiek die machtspositie is voor de CDA belangrijker dan het beleid zelf en dit betekent dat het CDA zijn beleid altijd afstemd op dat van de coalitie partner maar dan in omgekeerde richting als de Christendemocraten met de Partij van de Arbeid regeren dan zijn zij streng in de financiële leer wanneer zij met de VVD regeren wordt het zogenaamde sociale gezicht weer opgezet.

In de jaren 70 hebben de Christendemocraten het kabinet Den Uil gedoogt daarna hebben zij vanuit de kamer het werk van het kabinet van Agt Wiegel sterk belemmerd in het kabinet Lubbers 1 hebben VVD en CA goede zaken kunnen doen maar toen stond het land dan ook aan de rand van de afgrond en nog voor het karwei half om was beloofde de heer Lubbers in 1986 rust op het front van de sociale zekerheid. U weet wat er sindsdien is gebeurd en daarmee heeft hij zijn tweede kabinet ernstig verlamd in 1988 zette CDA fractievoorzitter Bert de Vries de deur wagenwijd open naar de partij van de Arbeid door te pleiten voor een blijvend grote collectieve sector nu slaan CDA ers weer elke week flinke taal uit wie er wat voor geeft mag het hebben dit zwalk beleid is goed geweest voor de machtspositie van de CDA maar het was slecht voor de nederlandse politiek de enige die Lubbers zijn karwei niet heeft laten afmaken is de heer Lubbers zelf voor mij staat een ding vast mocht de VVD in de naaste toekomst met het CDA moeten onderhandelen dan zullen wij spijker harde afspraken eisen. Als het CDA weer een kabinet van halve maatregelen wil dan mag het van ons met een ander in zee een kabinet van 2 partijen die geen van beiden kunnen kiezen zullen wij met groot plezier bestrijden (applaus). Wat de toekomst ook moge brengen de VVD heeft een strategische positie in het nederlandse politieke veld wij zijn de enige partij die nu al 20 jaar lang de dingen bij de naam durf noemen wij zijn de enige partij die consequent naar een kleinere collectieve sector hebben gestreefd wij zijn de enige partij die de burger meer individuele verantwoordelijkheid durft te geven wij zijn de enige liberale partij van nederland.(applaus)

Hartelijk dank Frits Bolkestein ik denk dat je in een gloed vol betoog toch een paar piketpaaltjes heel duidelijk heb geslagen en ach kijk als je een huis bouwt dan doe je dat op

basis van een begroting maar gaan we de rit dan treden door allerlei zaken en maar ja dat karwei ben je begonnen en dat moet je toch afmaken nou in zo'n situatie zit het kabinet nu ook ze zeggendat ze het karwei willen afmaken maar

als je denkt aan het bouwen van het huis dan komt op het moment dat hij af is dan komt die aannemer met die zogenaamde meerwerkregeling en daar zitten meestal nog behoorlijke kosten aan nou ik denk dat ze zeggen dat ze het karwei afmaken dat die meerwerkrekening heus komt en dat die niet mals zal zijn. Dank je hartelijk. (applaus).

Goed voordat ik het woord ga geven aan de heer de Vries wil ik graag nog 2 dingen doen op de eerste plaats zou ik graag de gasten die wij hedenavond hier te verwelkomen hebben willen begroeten en ik noem daarbij met name de algemeen secretaris van het KNOV de voorzitter van het NCOV een vertegenwoordiger van het CNV de voorzitter van de MHP de commissaris van de Koningin uit Groningen de heer Vonhoff de oudvoorzitters van de partij de heren Geenjaar en Korthals Altes en vele leden van de eerste en tweedekamerfracties en van de fractie van het europees parlement en dan heb ik nog een bericht van verhindering van de heer Wiegel en de heer Noort ach hij ging al op de eerste rij bij de CDA bijeenkomst zitten maar ja het was toch ook ontzettend moeilijk vanavond hier te zijn maar hij laat u allen groeten. Ik zou een applaus willen vragen voor onze gasten (applaus) Wij stellen hun aanwezigheid bijzonder op prijs. Dan zou ik graag aan u willen voorstellen om een telegram te versturen aan hare majesteit de Koningin met de volgende tekst aan Hare Majesteit de Koningin de Volkspartij voor

Vrijheid en Democratie vrijdag 22 en zaterdag 23 mei 1992 te Amersfoort in jaarlijkse algemene ledenvergadering bijeen betuigt trouw en aanhankelijk aan uwe majesteit en haar huis.

(applaus) Hartelijk dank dan is nu het woord aan de heer de Vries met zijn speech.

Heer de Vries. (applaus). Caland dames en heren zet Wallage de voet dwars. Van Velzen eist een ingrijpende herziening van het plan Simons een nieuwe lijsttrekker en kandidaat premier wordt in de startblokken gezet het zijn de vertrouwde spieroefeningen van een CDA dat zich voorbereidt op een breuk met de coalitiepartner. Behalve door kouwgom en door elastiek wordt de coalitie alleen nog bijeen gehouden door de angst voor verkiezingen. Er hangt kruitdamp in Den Haag. Wat is nederland eigenlijk opgeschoten met het kabinet Lubbers/Kok heeft deminister president inderdaad zijn karwei afgemaakt is nederland klaar voor de europese uitdaging van 1 markt met 1 munt. Bij lange na niet neem bijvoorbeeld de staatsschuld Er zijn in Maastricht afspraken gemaakt alleen die landen mogen straks aan die ene munt meedoen waarvan de schuld niet groter is dan 60% van het bruto binnenlands produkt. Nederland zit op 80%. Slechter doen het alleen België Griekenland Ierland en Italie. Nederland heeft een open economie dat maakt ons afhankelijk van wisselkoers schommelingen voor het nederlandse bedrijfsleven is het essentieel dat ons land straks bij die landen hoort die als eerste een munt zullen invoeren. Daarom moet het

financierings tekort veel verder worden teruggedrongen dan het kabinet voor

ogen heeft. Gebeurd dat niet dan zit nederland in 1996 niet in de eerste wagon van de Emutrein maar in de bijwagen. Ook wat de inflatie betreft schiet het kabinette kortvoor het eerst in jaren behoort nederland nietmeer tot de drie EG landen met delaagste inflatie dat komt niet alleen door de hoge rente in Duitsland zoals Wim Kok deze week suggereerde Kok zou de hand in eigen boezem moeten steken de oplopende inflatie in ons land is immers voor een belangrijk deel het gevolg van de 3 miljard lasten bezwaren opgelegd door dit kabinet. De VVD bepleit een ander beleid niet door de lasten te verhogen maar door de uitgaven de verlagen moet het financieringstekort worden verkleind gebeurt dat niet dan schiet de inflatie verqchting wortel en dat leidt onvermijdelijk tot hogere lonen hogere rente hogere overheidsuitgaven. Wil nederland sterk staan in europa dan moeten niet alleen ht financierings tekort en de inflatie omlaag maar ook ons belasting niveau is te hoog bijvoorbeeld in vergelijking met Belgie een winkelier die zijn winkel verkoopt en van de opbrengst en zijn spaarcenten stil gaat leven kan door verhuizing naar Belgie zijn besteedbaar inkomen bijna verdubbelen ik gun hem dat plezier maar ik heb liever dat nederland zijn concurrentie positie verbeterd. Met het economisch beleid van dit kabinet is het nederlands belang in europa niet gebaad in de buitenlandse politiek loopt ons land aan land averij op. Met stijgende verbazing volgt men over onze grenzen hoe nederlandse ministers en hun partijen elkaar voor de voeten lopen. Relus ter Beek spreekt over defensie zonder vooroverleg met Hans van der Broek. Van der Broek verzet zich tegen bezuinigingen op de defensiebegroting over het hoofd van ter Beek heen over geld voor Oost europa ruziet van den Broek met Pronk over zijnbevoegdheden inzake EEG beleid verschilt van den Broek van mening met pvda woordvoerder Lonink als die tenminste nietbezig is zich de minister president van het lijf te houden. De ministers hebben het zo druk met elkaar dat ze aan beleid te weinig toekomen. Geen wonder dat het kabinet ernstige beoordelingsfouten heeft gemaakt. Ik doel niet alleen op zwarte maandag al is het duidelijk dat het kabinet door haar epuvoorstellen veel te laten presenteren het onheil over zich zelf heeft afgeroepen. Ik doel ook op het Zuid Afrikabeleid waarom moesten er maar liefst 3 nederlandse ministers naar Davos afreizen om met de hoed in de hand Nelson Mandela te vragen of zij naar Zuid afrika mogen en hoe is het mogelijk dat het kabinet minister Pronk niet heeft kunnen weerhouden van een Idonesiebeleid dat tot mislukken was gedoemd. Kennelijk heeft niemand zich gerealiseerd dat een oorvijs van soeharto niet alleen lang in Jakarta zal naklinken maar ook in de hoofdsteden van onze EG partners. Dames en heren in de buitenlandse politiek stond nederland het afgelopen jaar tot driemaal toe voorschut er zijn wel eens ministers om minder afgetreden. Onze onderhandelingspositie in Brussel is met dit soort werk natuurlijk niet gediend en er staat nogal wat op het spel. De opvolging van Jaques de Lor bijvoorbeeld of de vestigingsplaats van de europesecentrale bank of de zetel van het europese merkenbureau wat is eigenlijk de prioriteit van dit

kabinet de bank voor amsterdam. Ed Fontuyn denkt dat hij op dit punt de steun van het kabinet heeft maar dat denkt Burgemeester Havermans van Den Haag

ook als het gaat om het merkenbureau of zetten de bewindslieden toch in op Lubbers als opvolger van de Lorr wie het onderste uit de kan wil hebben krijgt het lid op de neus. Weet het kabinet eigenlijk wel wat het wil weten wat wij willen mevrouw de voorzitter wordt in europa steeds belangrijker nu de Eg zelf snel aan belang wint. Politieke partijen hebben hier een taak ze moeten leren simultaan te spelen op het Brusselse schaakbord zowel als op het Haagsche dat gaat hen nog niet erg goed af. de verleiding is groot te blijven volhouden dat er buiten de Haagsche Kaasstolp geen leven is. Een gedachten die in Hilversum een dankbare echo vindt. Frits Bolkestein is de eerste en tot nu toe enige fractievoorzitter in de tweedekamer die serieus over europa nadenkt. Wat de VVD vindt van nederlands vierde bestuurslaag de EG is door de Telderstichting en op de VVD themadag van 9 mei nog eens duidelijk op een rij gezet. De VVD wil een gemeenschap met 1 markt 1 munt 1 handelsbeleid en 1 toelatingsbeleid die dus ook langzaam toegroeit naar een gemeenschappelijk buitenlandsbeleid. Maar de VVD wijst een europees leger dat los zou staan van de NAVO van de hand. Wij willen dat de gelijkwaardigheid van alle burgers in de EG gewaarborgd is en dat geldt in de eerste plaats de gelijke behandeling van man en vrouw de kostwinners faciliteiten en nederlandse belastingheffing is met dit liberale principe overigens lijnrecht in strijd. De VVD vindt dat de EG alleen die taken moet uitoefenen die op nationaal of regionaal niveau niet afdoende kunnen worden behartigd onderwijs volksgezondheid cultuurpolitiek sociaalelzekerheid hebben geen overwegend grenzen overschrijdend karakter en dienen dus op nationaal niveau geregeld te blijven. Bij macht hoort democratische controle. Overal waar de EG ministerraad met meerderheid van stemmen beslist en waar een nationaal parlement kan worden weggestemd daar moet het europees parlement het laatste woord hebben en last but not least de VVD wil een open europa. Open voor landen die voldoen aan de spelregels van de gemeenschap open voor handel en buitenlandse investeringen open ook voor politieke vluchtelingen. Dat europa is niet dat europa dat Margret Thatcher voor ogen staat maar die is dan ook door de echte koningin van het verenigd koninkrijk stevig op haar nummer gezet. Voor de VVD is europa meer dan een vrijhandelzone het is en blijft voor ons ook een ideaal en daar mogen wij best voor uit komen hoe ranzig sommige commentatoren daar ook over mogen schamperen. Een ideaal dat actueler is dan ooit nu in Oost europa volkeren terugvallen in haat en angst. Het is het ideaal van een gemeenschap van volkeren die het zwaart heeft vervangen door het recht en dat is niet zo maar wat dat is in de geschiedenis van dit werelddeel nooit eerder gebeurt Volkeren gaan in dat europa niet op ze gaan er niet in onder ze raken wel meer afhankelijk van elkaar de versmelten niet ze vervlechten die eenheid die eenheid in verscheidenheid dat is de enige begaanbare weg op een continent waar de grote vraagstukken van onze tijd veiligheid milieu economie alleen gezamenlijk kunnen worden aangepakt. Meneer de voorzitter mevrouw de voorzitter

de EG is niet af net zo min als nederland af is. Vrijheid en democratie moeten tlekens opnieuw worden bevochten in Den Haag in Brussel en in Straatsburg

zonder euro verdwazing maar ook zonder eurofobie. Op basis van onze verkiezingsprogramma's het nederlandse zowel als het europese de VVD blijft op koers. (applaus).

Dank heer de Vries voor dit uitstekende verhaal het is heel goed om toch weer eens aan een aantal dingen herinnerd te worden en op de manier waarop we dit van u gewend zijn. Hartelijk dank. Ik zou even willen schorsen want dit deel we gaan hier iets resuvelen om zo direct het capitol hier te kunnen hebben en dat duurt slechts ik zie iedereen echt gaan van zo nou dat is dus niet zo het is maar heel even we gaan daarna weer snel door ik zou overigens willen zeggen dat wij via goeie contacten gehoord hebben dat al diegene die fout staan geparkeerd voor de Flint het risico van een bon lopen en ik zou dus willen vragen voor diegene waarvoor dat geldt om daar iets aan tegaan doen want het lijkt mij een beetje zonde van het geld.

zomaar iemand.

dat vind ik wel een positieve zaak uiteindelijk gaat het niet alleen maar het is niet een minderheidsprobleem het is eigenlijk een meerderheidsprobleem nederland zou moeten leren op de een of andere manier multi cultureel te worden wij hebben wel heel veel nationaliteiten die in nederland wonen maar we zijn nog niet zover dat we weten hoe we ermee om moeten gaan. Kijk een heel plaatselijk bedrijf werkt toch heel anders dan een multinational dat betekent dat je op een bepaalde manier je eigen organisatie je regelgeving je manier waarop je met mensen omgaat en de manier waarop je welke onderwerpen je aansnijdt en hoe je dat aankaart en hoe je daar begeleiding bij geeft of overheidstaken organiseert dat dat nu de issue gaat worden waar wenu eigenlijk over moeten praten.

We gaan straks nog op een aantal van die deel onderwerpen in tot slot de zelfde vraag voor Hans Dijkstal.

Ja het is natuurlijk niet helemaal eerlijk om dat ik maar dat geldt ook voor alle andere fractiegenoten daar zeer nadrukkelijk bij betrokken zijn. Ik ben het een beetje met Sadiet eens er wordt natuurlijk al veel langer in nederland over gediscussieerd. Jan Kees Wiebinga en ik en andere in de fractie zijn al jarenlang met dit onderwerp in allerlei facetten bezig en vele andere ook maar is natuurlijk wel op een gegeven moment iets gebeurd toen het onderwerp vanuit het niveau vanuit die discussies opeens op een soort nationaal niveau kwam en Frits Bolkestein heeft zelf in Capitol geloof ik gezegd wat heb ik eigenlijk nou voor nieuws gezegd is het niet zozeer een kwestie van de timing dan zozeer van de inhoud laat staan van de politieke moed maar dat je aanvoelt dat je niet meer om een onderwerp heen kan er lag al 2 jaar geleden eerder een rapport van de wetenschappelijk raad voor de regeringsbeleid en de

ondertoon van dat rapport was het beleid is niet effectief genoeg dat moet anders dat is onnodig nou dat is opgepikt ik geloof niet dat daarom de vraag zo interessant is is of Bolkestein dat nou allemaal op zijn hoofd op zijn credit mag schrijven de vraag is dus interessanter wat is dit eigenlijk voor een probleem hoe complex is het probleem en hoe komt het dat er zo verschrikkelijk veel emotie omdat problemen zijn losgemaakt en de kranten staan er vol van. Maar daar komen we straks wel op terug.

Daar komen we zeker nog over te spreken want het brengt mij gelijk bij de direct logische volgende vraag als je het hebt over integratie dan gaan we praten over hoe moet er dan geïntegreerd worden daarover zijn de meningen buitengewoon verdeeld in dit land ik stel voor om nog maar een keer bij van Dalen te beginnen en als u elkaar wilt aanvullen danwel wilt tegenspreken ga dan gerust uw gang. Hoe integreren graag even heel kort.

Vanuit de werknemers organisaties zeg ik natuurlijk nogal snel volop participeren in op de arbeidsmarkt dat lijkt mij buitengewoon essentieel en daar gaan wij vanuit de vakbeweging zeg ik dan maar ook een klein beetje over voor het overige zijn er natuurlijk nog talrijke andere problemen waar wij als vakbeweging sterk bij betrokken zijn ik denk met name aan onderwijs vorming en scholing maar er zijn talrijke onderwerpen die alles met integratie te maken hebben maar waarvan wij nu als NAP zeggen kijk dat valt buiten het plaatje van de vakbeweging schoenmaker hou je bij de leest beperk je tot de onderwerpen waar je ook echt wat over te zeggen hebt. Dus ik zou straks best met de collega's willen meepraten over die andere aspecten en ik zou straks best iets willen zeggen over de arbeidsmarkt en het onderwijs.

Gaan we door met dezelfde vraag naar de heer Sadiet de wijze waarop wat doe je met de culturele identiteit voor welke groep dan maar ook.

Ja voorzitter integratie is een heel vaag begrip voor de ene noem ik hier met name een belangrijk kopstuk in nederland mevrouw Dales die zei dat integratie ook zou kunnen betekenen het al of niet eten van spruitjes nou dat hoort er ook bij natuurlijk het al of niet spreken van het nederlandse dat is integratie maar integratie kun je ook niety heel kort zoals de voorzitter ons gevraagd heeft om te doen heel kort beantwoorden integratie is een heel ingewikkeld begrip een heel ingewikkeld proces en sta mij toe heel kort drie dingen te noemen die misschien later in de discussie aan de orde kunnen komen. Integratie betekend in eerste instantie acceptatie van beide kanten van de minderheden accepteren dat nederland hun nieuwe vaderland is voor de nederlanders om de nieuwe nederlanders te accepteren. 2 integratie betekend opheffen vcan sociaal economische achterstand hoe daar komen we straks aan toe en ten derde creeren van een culturele ruimte zodat de minderheden hun eigen cultuur kunnen beleven en invulken zoals ze dat

willen want ontstaat er botsing in de culturen zeer denkbaar zeer mogelijk dan is er moet er ruimte zijn voor dialoog om een modus te vinden. dat is integratie in het kort.

Ja dat is een hele mooie samenvatting mevrouw Tumei heeft u daar iets aan toe te voegen.

Nou daar niet zoveel aan maar wel dat ik integratie met behoud van eigen identiteit of eigen cultuur ik denk voor iedereen ook voor nederlanders zou ik meer voor pleiten dat er niet iets behouden wordt maar dat er iets nieuws gecreeerd wordt dat is volgens mij de uitdaging van de integratie niet zozeer dat ik mijn Turks zijn handhaaf want die handhaaf ik zo wie zo dat is niet meer af te pakken daarben ik mee opgegroeid en daar ga ik mee dood maar dat we samen iets anders creeren dat is integratie ern dat noem ik dus multicultureel maken van de samenleving en dat gaat in zowel culturen als in helke concrete zaken als je over nederland praat dan moet j ervoor zorgen dat je goede nederlandse taal les mogelijkheden aanwqezig zijn je moet niet alleen tegen mensen zeggen dat ze nederlands moeten leren je moet zorgen dat die voorzieningen er zijn dus niet zomaar maandenlang jarenlang moet wachten voordat je nederlandse taal moet leren ik werk op een vrouwenvakschool bij mij komen vrouwen die zeggen ik kan dus hier in Amsterdam in mijn geval toevallig nergens goed gedegen snel op niveau nederlands leren de basis inductie in de buurthuis cursussen zijn voor mij absoluut niet oip niveau ik zou daar zelf ook niet naar toegaan als ik nederlands moest leren en er is geen mogelijkheid voor mij om daar goed aan de bak te komen en ik wil heel snel goed geschoold worden in mijn geval in het informatieberoep ik wil binnen anderhalf jaar aan het werk zijn hoe zorg ik ervoor er is geen voorziening die dat mogelijk maakt voor mensen dus je moet leren praten in termen van of vooral niet te veel praten maar vooral doen in een aantal aspecten en ik zou zeggen gewoon het problematiek gewoon uitkleden in termen van het is niet een allochtonen of autochtonen probleem maar aspecten daarvan analiseren daar voorzieningen voor creëren gewoon woorden omzetten in daden en dan hebben we samen een nieuwe samenleving gemaakt.

In elk geval vind u nu dat er gewoon nu in het algemeen teveel gepraat wordt.

Absoluut ik ben meer een doener.

Goed maar dit ene uurtje kan er nog wel bij he. (gelach) HAns Dijkstal nieuwe samenleving nieuwe waarde integreren ja goed maar je blijft altijd zitten met die waarde en die normen. Moeten migranten moeten allochtonen zich aanpassen aan die nederlandse waarde en normen om bijvoorbeeld te kunnen integreren zoals de beide vorige sprekers dat hebben aangegeven.

Mevrouw Tumei is doener maar ik verdien mijn geld met praten dus ik kan niet anders (gelach) Bolkestein dat is overigens een ander onderwerp die heeft ooit eens gezegd woorden hebben

hun betekenis en sinds 1983 de minderhedennota en ook daarna bijvoorbeeld de VVD fractiegebruiken wij het woord integratie dat heeft een betekenis het betekend in ieder geval namelijk niet segregatie dat is ook een mogelijkheid de gescheiden ontwikkeling en wat het ook niet betekend is assimilatie dat wil zeggen dat de ene groep de groep die binnenkomt zou je kunnen zeggen zich moet aanpassen aan de ander nou als we die twee begrippen niet gebruiken maar wel het woord integratie dan bedoelen we kennelijk met elkaar toch een tweezijdig proces en ik vind het woord acceptatie van Sadiet vind ik prima om dat daar in te voegen maar wat nu het punt is in de politiek is dat al heel lang geaccepteerd dat het gaat om integratie maar er is zoveel onduidelijkheid over is wiemoet nou in welke mate op welk terrein aanpassen aan de ander en wij vinden vanuit de tweedekamer fractie in het bijzonder belangrijk dat daar meer duidelijkheid over komt ik zal het nu niet verder uitwerken daar zal toch meer duidelijkheid over moeten komen. Dan is de volgende vraag bij die integratie betekend dat dan dat je je eigen cultuur en godsdienst prijs moet geven natuurlijk niet dat vraagt niemand dat accepteren we van elkaar in dit land al ge;ukkig heel land die iedereen dat recht heeft tot die eigen cultuur en godsdienst. En daarnaast is dan en dat is de laatste opmerking interessante vraag als je dan denkt aan integratie dan moet je ook aan de voorwaarde denken wat moeten mensen dan hoe moeten ze dat doen en dan is in ieder geval duidelijk dat voor het integreren het hebben van een baan van betaalde arbeid meestal een hele belangrijke voorwaarde is en zo kom je in het concrete beleid terecht en misschien in het doe beleid hoe zorg je ervoor dat meer allochtonen in dit geval betaalde banen krijgen.

Mevrouw Tumei. Even hij brengt mij op een idee of opeen idee op een gedachte wat bij mij altijd speelt op het moment dat ik woorden als integratie ik assimilatie en dat soort zaken hoor alles wordt enorm geproblematiseerd het wordt allemaal over problemen en dat soort onderwerpen gelijk in dat hoek geplaatst als je kijkt naar heel simpele dingen ik las van de week in de krant dat of van de week was het dat mevrouw van Rooi vond dat Nederlanders te slecht Frans praten voor het export bedrijf was dat niet zo goed ik dacht dan zet je er maar allemaal Marokkanen in want dat spreekt veel beter Frans vergeet de Nederlanders dan hebben we dat probleem opgelost (gelach en applaus) wat ik ermee bedoel dat je dus op een andere manier moet leren denken dat bedoel ik je moet je blijft steken in dit soort discussies over hoe problematisch het is en wie moet aan wie wat opleggen en dat soort terminologie je zou het gewoon moeten zoeken in gewoon wat meer ongewone combinaties gewoon wat hebben we nou en dan verder niet vastzitten van wie welke nationaliteit of welke cultuur heeft maar wie heeft er meer waarde te bieden hoe kunnen we daarvan met elkaar profiteren en dus met elkaar daar beter mee worden dat is de invalshoek die ik ja,

Meneer Dijkstal. Ik wil het daar hardgrondig mee eens zijn maar er wel op wijzen dat het probleem ook nog een andere kant

heeft waar je ook niet omheen kan en dat is de gevoelige kant kijk als er woorden vallen als uithuwelijken en poligamie of dat soort dingen dan raakt iedereen in opstand nou mag ik nou vanavond hier bij u eens een ander taboe doorbreken Frits heeft in zijn verhaal gesproken over de jeugdhulpverlening u zou eens moeten weten hoe dramtisch de toename is van allochtonen jongeren in de residentiële en semi-residentiële jeugdhulpverlening u zou eens moeten weten hoe groot het onvermogen is van de jeugdhulpverleners om met die jonge mensen waar wij ons toch ook sterk voor maken om daar werkelijk iets mee te doen en dat is een heel gevoelig probleem omdat je als je daar over nadenkt dan kom je in gezagsverhoudingen bijvoorbeeld de marokkaanse vader met een marokkaanse zoon problematiek en dat is beladen met cultuur beladen met emoties en wij zullen die problemen bespreekbaar moeten maken want als we dat niet doen dan los je in een samenleving toch geen enkel probleem op door er maar over te zwijgen en dat is de andere kant maar ik erken wat mevrouw Tumei zegt het is natuurlijk ook zo je kunt natuurlijk best met creativiteit over het vraagstuk denken.

Goed de creativiteit is genoteerd meneer Sadiet die problemen moetje bespreekbaar maken die culturele verschillen hoe kijkt u daar tegen aan.

Die culturele verschillen zei ik ook net die zijn er die zullen er altijd blijven bestaan en dat is niet alleen tussen de meerderheid en de minderheid maar tussen de meerderheid de sub-groepen in de meerderheid zelf.

Maar Dijkstal formuleerde net voor zich zelf de vraag wie moet zich aan wie aanpassen.

Nou dit is naar mijn idee is ja dat zegt iedereen en dan voeg ik daar niks aan toe het is een wederzijds een wederkerig proces daar moet je beide kanten moeten elkaar in de ene moet toegeven in de iets anders maar naar mijn idee is het belangrijkste aspect van het hele integratieproces in eerste instantie en dan ga ik even kort terug is de acceptatie en dat betekend er is namelijk de acceptatie kun je niet zo een twee drie bereiken nederland is een homogene samenleving dat is niet zo eenvoudig om iemand die anders er uit ziet let wel anders er uit ziet gauw op te nemen in deze samenleving dat is heel moeilijk en dat is ik zal u even een voorbeeld geven van een recente verleden. Toen indonesia tegen nederland gezegd heeft wij willen jullie ontwikkelingshulp niet jullie bemoeien ons te veel met onze politieke situatie heb ik is er een klein voorvalletje gebeurd in een trein. Er is een mevrouw die was met haar kind in die trein en die mevrouw is indonesies van uiterlijk en die zegt tegen haar dochter de krant lezend kijk zij willen ons geld niet een familielid van mij een aangetrouwde familielid nederlands aangetrouwde familielid die hoorde dat en die vertelde dat aan mij. Ik begrijp het niet gaf indonesia hulp aan ons of is het omgekeerd ik zei waarom vertel jij mij het verhaal die mevrouw die indonesiese mevrouw voelt zich gewoon nederlandse maar die nederlandse die dat hoorde ze zag

gewoon ze plaatste die mevrouw als een indonesiese en dat is nou de kern van de zaak van acceptatie iedereen die er anders uitziet of je nou hier geboren is en zijn voorouders zijn hier geboren je blijft in grote lijnen een vreemdelin en dat is heel moeilijk accepteren betekend niet polariseren en niet problematiseren wat mijn rechter buurvrouw zei het is niet acceptabel om en dan spreek ik nu bij de VVD om die 20 Islamitische scholen naar voren te halen en te problematiseren terwijl er 4 en een halfduizend conversionele scholen zijn in nederland dat is niet een teken van accepteren

maar het is naar voren gebracht zo heb ik het althans begrepen niet vanwege het grondrecht maar vanwege het feit dat het moeilijker integreren is als je uitsluitend die leerlingen op die ene islamitische school zet

ik zal de laatste zijn om die islamitische school te steunen als dat hun integratie in de weg zou staan als het onderwijs kwaliteit er onder zal lijden maar die meneer die dat naar voren bracht die had helemaal geen idee van hoe de onderwijs kwaliteit is het ging bij hem om het getal dat schrikbarend was 20 en dat was

en los van dat getal stelt ik dan nu een heel concrete vraag want daar ben ik dan toch nieuwsgierig naar hoe kan dan een islamitische school met islamitische leerlingen de integratie bevorderen kan dat en hoe dan

Islamitische scholen is een teken van integratie in nederland in Turkije heb je geen islamitische scholen het is nederland die mogelijk maakt dat islamitische scholen ontstaan en dat heeft te maken en die mensen zijn zijn dus heel er geïntegreerd het nederlandse systeem is zo verzuimd opgezet dat het hier mogelijk is om een islamitische school op te richten wat in Turkije bijvoorbeeld niet mogelijk zou zijn dus ik zou zeggen u zou toch eens wat meer moeten kijken naar wat nou precies het nederlandse systeem zelf verwoord ik vind het zelf een teken van integratie dat islamitische scholen ontstaan.

Eerst Sadiet en dan Hans Dijkstal. Nou hoe kan een islamitische school integratie bevorderen dat is dat blijkbaar in de oren van de voorzitter een contradictie intermanie maar dat is zeker niet het geval een van de punten heeft mijn rechter buurvrouw gezegd de moslims maken gebruik van de mogelijkheden die de nederlandse wetgeving biedt dat is al een teken van integratie tevens is het zo dat door juist de concentratie van dergelijke kinderen van een islamitische achtergrond op deze scholen een hele aangepaste taal methodiek wordt gedoceerd op die scholen op alle scholen wordt naar de beste mogelijke taal methodiek gestreefd en gezocht met behulp van de nederlandse instanties om het nederlandse goed te leren ten derde zijn er 70% van de leerkrachten aan de islamitische scholen nederlanders en de anderw 20% surinaams of antilliaans van origine er is maar 3 en een half procent turks marokaanse leerkrachten ik zou niet weten waarom die 70% nederlandse leerkrachten aan de

islamitische scholen ander soort onderwijs zouden geven dan aan andere scholen.

Goed duidelijk dank u wel. Hans Dijkstal.

Ja je kan het dus op verschillende manieren integreren als je gebruikmaakt van dat recht of je maakt gebruik van het recht op een uitkering of je weet ook gebruik te maken van de subsidies zoals de Nederlanders dat ook zo in ruime maten doen dan kan je zeggen nou dan zijn de allochtonen ook behoorlijk geïntegreerd maar dat is natuurlijk een andere discussie dan de vraag of je er een voorstander van bent dat je in een geschieden ontwikkeling en dat was toch het kenmerk van de verzuiling de gescheiden ontwikkeling of dat behulpzaam is in zo'n integratie proces en dan weet ik wel wij kunnen niet bewijzen dat als we in Nederland geen bijzonder onderwijs hadden gehad dat dan de katholieke sneller geëmancipeerd waren maar je kunt ook niet uit die stelling afleiden dat de andere weg de beste was en voor alsnog gaat het niet om het recht om op een islamitische school te stichten als je aan de wet voldoet maar aan de wenselijkheid daarvan en daar zit dan bovenop nog een andere discussie dat is over de kwaliteit van het onderwijs daar maken wij ons overigens behalve op de islamitische scholen ook op andere scholen nog behoorlijk zorgen over meer in ieder geval dan de andere politieke partijen in dit land.

Goed over het zelfde punt ook nog even

Ja ik heb vrees ik voorzitter een beetje ontnuchterende boodschap ik moet eerlijk zeggen toen die discussie over die scholen begon toen dacht ik bij mezelf is dat nou een liberale gedachten en ik vond eigenlijk dat dat niet zo was. Nou moet ik u het volgende melden. Wij hebben dat is natuurlijk eigen aan de vakcentrale van middelbaar en hoger personeel ons eens af gevraagd is er nou niks te doen aan die integratie door niet alleen aan de onderkant waar Hans Dijkstal net al over sprak met een treffend voorbeeld om niet alleen aan die onderkant te werken maar zou je ook nou iets aan de bovenkant kunnen doen met ander woorden zou je nou niet eens kunnen komen tot leden van minderheidsgroepen meer leden van minderheidsgroepen in functies waar ze iets kunnen doen waar ze iets te zeggen hebben laten onderzoeken door een extern bureau binnekort zullen daar de gegevens meer van bekend worden wat nou de succes en de veel factoren daarbij waren want het leek ons als je nou allochtonen kaderleden had allochtonen manager dat je dan heel veel feitelijk zou kunnen bijdrage aan die integratie en ik moet u zeggen omdat het nogal ontnuchterend was omdat bleek dat niet het feitelijk opleidingsniveau of het feitelijk leervermogen dat soort noties die in de natuur nogal naar voren komen dat dat het probleem was maar dat het veel meer zit op de gebieden die Hans Dijkstal terecht aanroerd als buitengewoon gevoelig ja en ik moet u dat toch zeggen dan zit het in de sfeer van onvoldoende zeggen de onderzoekers laat ik zeggen andere communicatieve vaardigheden aan een zeker onderschattens zelfbeeld een bescheidenheid van ja ik durf het haast niet te zeggen van nature een grote mate van afhankelijkheid van de omgeving een weinig ambitie zoals wij die ambitie kennen kortom allemaal factoren die samenhangen denk ik met de vraag

even als mensen die wat bescheidener zijn anderen meer naar voren halen dan vind ik zelf wat minder ambitieus zijn, sociaal voelend zijn, dat soort kenmerken worden ook altijd aan vrouwen toegeschreven en toebedeeld, al klopt dat natuurlijk ook gelukkig, want er zijn natuurlijk ook goeie kenmerken, maar vervolgens hebben we dus vrouwenvakscholen opgericht en daarmee gewerkt aan herintreding van vrouwen, nou ik mag u wel zeggen, wij hebben uitmuntende resultaten in herintreding van vrouwen op de arbeidsmarkt. Grootste gedeelte van de vrouwen komen echt in hele leuke hartstikke goeie banen, waar ze echt ontzettend goed hun toekomst voor zichzelf opbouwen en een weg voor zichzelf weten te vinden. Het feit dat je een groep mensen bij elkaar brengt waar zeg maar de omgeving een bepaalde eigenschap aan toebedeeld, betekent niet automatisch in die zin zij ik van ik sluit even aan op dat vermoedelijke mijn vermoeden of mijn bewijsmateriaal is dat ik weet van andere omstandigheden van andere groepen die in vergelijkbare omstandigheden hebben gezeten, dat als je het goed aanpakt en als je het af bij de groep doet dat je juist het proces versnelt.

Maar dat zijn processen die heel zorgvuldig moet begeleiden

ja kwaliteit moet je goed bewaken

de discussie gevoerd over het punt moeten we werkgevers dwingen om allochtonen in dienst te nemen

niet dwingen, je kunt

wat vind u daarvan niet dwingen

je hoeft het niet te dwingen, kijk werkgevers zoeken hebben vacatures zoeken gewoon een boekhouder, zoeken een manager, zoeken een automatiseringsdeskundige, die moet vaklieden hebben en je moet zeggen ik kan die functie vervullen, dat is wat wij ook gewoon doen, je zoekt naar instroomfuncties, je spreekt af daar gaan we mensen voor opleiden, die stromen in, die begeleid je, ook in de inwerkperiode en uiteindelijk is iedereen gelukkig niemand hoeft gedwongen te worden,

en vaste percentages vastleggen bij wet of wat dan ook daar zegt u dat hoeft niet zorg maar voor goeie opleidingen

in sommige omstandigheden moet je percentages vastleggen omdat die dan helpen om bepaalde plannen te ontwikkelen als het functioneel is moet je het doen, als het niet functioneel is moet je het niet doen

maar dan krijgen we de eeuwige discussie wat is dan wel en wat is dan niet functioneel

dat betekent dat je goed moet weten waar je over praat en dat je dus een aantal mensen aan het werk moet zetten die dat gewoon goed op een rijtje zetten en daar niet in zijn algemeenheid over praten, dus ik kom een beetje terug op mijn doeverhaal, je moet niet in zijn algemeenheid over blijven praten, maar het een beetje goed analyseren en het gewoon aan het doen gaan.

De manier om allochtonen de werkloosheid is hoog, is groot, en dat is zojuist ook nog in de toespraak van Bolkestein naar voren gekomen, de manier om de mensen aan de slag te krijgen, een van de belangrijkste voorwaarden, want de sociaal economische situatie is de bron van veel narigheid natuurlijk, hoe moet het gebeuren, hoe stimuleren, dan wel dwingen, wat vind u

Ja voordat ik die vraag beantwoord, wil ik nog iets anders zeggen, dat zat mij een beetje dwars, wat mijnheer Dijkstal net zei over die gescheiden ontwikkeling en dan sluit ik gewoon aan op uw vraag. De gescheiden ontwikkeling wordt relevant naar voren gebracht i.v.m. 20 islamitische scholen. 50% van de minderheden zijn werkloos, op een kwart van de basisscholen in de vier grote steden, dat zijn 125 is meer dan 70% van de leerlingen allochtoon. In Den Haag alleen wonen 75% van de minderheden in vier wijken van de 39 wijken. En dan praten wij over gescheiden ontwikkeling van een 3 1/2 % van de kinderen. Dat is nou gescheiden ontwikkeling, dat is wat doorbroken moet worden, de werkloosheid moet doorbroken worden, hoe doen we dat, moeten we die dwingen, of moeten we dat op een vrijwillige basis laten

Vrijwillige basis hebben we altijd gedaan tot nu toe, dat heeft niets opgeleverd, kwam het stichtingsakkoord zestigduizend banen, een jaar later wist niemand of tenminste weinigen wisten dat het bestond, een kwart van in de gevallen wisten dat zo'n afspraak is gemaakt, laat staan dat ze dat hebben geëffectueerd. Toen kwam de Vvd, Groen Links en D66 met een lofwaardig voorstel om de bedrijven te verplichten of te rapporteren, alleen niet minderheden in dienst te nemen, daar heb ik mijn twijfels, hoewel ik van harte dat voorstel ondersteun, dat is de eerste concrete stap in een goeie richting, of misschien de tweede na het stichtingsakkoord.

Maar hoe kijkt u tegen dat verplichten aan

Dat verplichten tot rapporteren vind ik uitstekend maar hoe voer je dat uit, ik denk dat het voorstel te veel vaart op het resultaat van een maatschappelijke druk, dat maatschappelijke druk op de werkgevers als iemand dat openbaar zal maken, maar daar heb je ook een instantie voor nodig om het openbaar te maken, om al die rapporten te gaan bestuderen en op een lijstje te zetten bedrijf A heeft aan zijn verplichtingen voldaan, bedrijf enz. nou dat gebeurt niet ook dat wordt gemist in dat voorstel, naar mijn idee zal dat voorstel veel beter zijn aangevuld, veel beter zijn geweest als die aangevuld was met een institutioneel kader en commissie alla die in engeland, die ook zeg maar richtlijnen voor een goed personeelsbeleid uitstippelt, die ook de werking van een dergelijke wet zal kunnen nagaan. Dat is in ieder geval van belang.

Maar dan hebben we het alleen nog over rapportage, maar de basis vraag even terug, je wilt iets stimuleren, maar hoe

Ik wil iets stimuleren, mijn voorstel zal zijn, een quoterings, ik weet dat quoterings ook slechte negatieve kanten heeft, absoluut. om verschillende redenen, ten eerste bij sommige bedrijven zal het niet soms niet mogelijk zijn om de benodigde minderheden te vinden, dat is een, twee, het positieve actie heeft ook een schaduwzijde, het kan discriminatievergroten, benadrukken, maar naar mijn idee wil je op een gegeven moment iets doen, iets een werkloosheid verminderen, dan ontkom je daar niet aan en daar had ik dus mijn voorstel zou zijn geweest aan de VVD Groenlinks en D66, om quoterings in eerste instantie als het maatschappelijk niet haalbaar is in bedrijfsleven, om dat bij de overheid in iedergeval de semi overheid als experiment in te voeren en dan als resultaat gaan kijken is het over het gehele de gehele samenleving en alle bedrijven te generaliseren.

Goed samenvattend, voorbeeldfunctie overheid, als ik mij het goed herinner, lopen er al een aantal van dat soort maatregelen op instigatie van binnenlandse zaken, maar ik ken de getallen niet helemaal uit mijn hoofd, mijnheer van Dalen, hoe reageert u op dat verhaal

Ja ik geloof absoluut niet in dwang via wetgeving, ik zeg dat maar plompverloren, het is waar dat wij als vakbeweging 1990 hebben ingezet op 60.000 banen, het is ook nooit goed of het deugt niet, want je wilt hoog inzetten om te laten zien het is ons ernst en om de wederzijdse achterbannen, dat geldt zeker voor de werkgevers ook, te enthousiasmeren om er iets aan te doen, ja dat levert het risico op dat je er dan niet aan voldoet, voldoen kunt in de getallen, verder had er niemand aan gedacht dat die 60.000 banen die je voor allochtonen wilt hebben er ook natuurlijk wel een keer moeten zijn, we kregen vervolgens de discussie over de arbeidsongeschiktheid die allemaal ook in dienst moesten blijven, of opnieuw in het arbeidsproces moesten worden opgenomen, kortom het is allemaal niet zo vreselijk eenvoudig,

dus u zegt eigenlijk van te voren had je kunnen weten dat die afspraken in de stichting arbeid niets zou kunnen worden

nou ik zeg voorlopig in ieder geval dat dat als de basis van vrijwilligheid niets oplevert en vergeet het dan dat het via de wetgeving wat oplevert, al was het alleen maar omdat die wet er alleen pas kan zijn op het moment dat wij die 60.000 al bereid hadden willen hebben.

Slechts 3% van de ondernemers deed daadwerkelijk iets, dus er is bitter weinig van terecht gekomen, maar hoe dan wel, geef eens aan

Ja ik denk dat zo'n discussie als vanavond eigenlijk al een stap op de goeie weg is, je moet daar de maatschappelijke aandacht voor trekken, je moet werkgevers en werknemers overtuigen want een heel belangrijke rol voor de ondernemingsraden bijvoorbeeld, dat ze er ook echt iets aan moeten doen

Maar wat mij nou opvalt is dat in al dit soort discussies gezegd wordt je moet de aandacht trekken, je moet taboes doorbreken, je moet samengaan, accepteren maar, de initiatieven om concreet ook dan tot echt iets te komen, die lees ik dan nog steeds niet in

Ik denk dat dat niet waar is, ik denk dat er, kijk de school waar mevrouw Temeer directeur van is geeft daar al een praktisch voorbeeld van, er zijn natuurlijk overal in de samenleving ontzettend veel nuttige initiatieven die ook daadwerkelijk wat overleveren, te weinig, helaas, maar ik ben het met haar eens, je moet nou ook niet al te somber gaan doen, laat die initiatieven die bloemen maar bloeien en ja het gaat langzamer dan ik zou willen, maar wetgeving alle signalen duiden erop dat dat eerder averechts werkt.

Ik denk dat je inderdaad een onderscheid moet maken, tussen wat de overheid moet doen en wat zeg maar particuliere, wat wij moeten doen, laat ik het zo zeggen. Overheid moet natuurlijk facilitaire die moet ervoor zorgen dat de regelgeving of een aantal voorzieningen en zijn die dat mogelijk maken en niet tegenwerken, in zekere zin moet je dat soort voorzieningen ook gaan creëren, alleen waar we nu mee zitten is dat we nog niet precies weten wat dan die voorzieningen zouden moeten zijn. Nou missen we dus eigenlijk gewoon de concrete voorlopers die dat soort voorzieningen zouden kunnen formuleren voor ons. Ik denk dat we het ook een beetje moeten zoeken in het begeleiden van de werkgevers die dat soort met dat soort vraagstukken zelf ook zitten te worstelen, ik weet dat die er zijn, ik bedoel, ik praat niet over abnormale zaken, mensen zijn nu op dit moment, in die fase zitten, opzoek naar mogelijkheden, hoe maak ik dit nou concreet, niet alleen hoe ga ik tegen de minderheden zeggen dat ze zich maar moeten aanpassen, maar meer van ik heb een bedrijf dat loopt, daar heb ik vacatures, hoe regel ik nou binnen dat geheel dat de zaak een beetje gaat lopen, dat de instroom loopt, dat mensen niet ergens uit, instappen en vervolgens twee maanden later weer verdwenen zijn

Maar vanaf welk platform moet dat gebeuren, vanuit de werkgeversorganisatie

Vanuit de werkgeversorganisatie zelf ook natuurlijk, ik denk dus inderdaad dat ieder op dat vlak gewoon zijn eigen verantwoordelijkheid moet nemen

En wat vind u dan van positieve discriminatie in dit kader want dat is ook een term die zojuist hier al is gebruikt

In mijn ervaring, ik ben ook directeur van de organisatie. In mijn ervaring positieve discriminatie werkt op bepaalde momenten binnen de organisatie want dat gebruik ik b.v. ook en wat het mij al s meerwaarde oplevert, is dat ik een organisatie heb waar personeel fifty fifty verdeeld is tussen nederlandse vrouwen en zwarte migranten vrouwen. Het voordeel wat dat mij oplevert is dat het zo'n multiculturele omgeving is geworden dat ik ontzettend veel praktische mogelijkheden heb, ideeën krijg, voorloper ben op een hele hoop terreinen, waar anderen nog de eerste weerstanden moeten overwinnen. Dat betekent dat het mij dus heel veel oplevert, dus je moet het doen op moment dat je zelf de

meerwaarde ervan inziet, dat betekent dus dat je aantal voorlopers op dat idee moet brengen dat het om een uitdaging gaat. Kijk mensen, nederland wordt gewoon multicultureel, dus we praten, als we over het verleden praten, praten we anders, maar als we over de toekomst praten, dan moeten we gewoon praten over het feit dat dit land voor een groot gedeelte gewoon uit meerdere nationaliteiten zal bestaan, dus krampachtig vast blijven staan of .. mensen uit de verschillende culturen, aan het verleden zal het niet halen, waar je het meer van moet hebben is de meerwaarde van het van die nieuw nederland, daar moet je

Positieve discriminatie, dat kan daar in een rol spelen, wat vindt Hans Dijkstal daarvan

Wij hebben als fractie ons nooit tegen positieve discriminatie verzet, maar er wel een aantal voorwaarden aan verbonden.

In de eerste plaats pas je het middel alleen maar toe als er een duidelijke sprake van achterstand is voor een bepaalde groep.

In de tweede plaats moet het middel tijdelijk van aard zijn.

In de derde plaats bij het toepassen van het middel, moet je geen concessies doen aan je kwaliteitseisen, die discussie heeft ook weleens gespeeld, maar je moet uitgaan van de kwaliteit, en in de vierde plaats, je moet bij een positieve discriminatieactie ook de contra effecten op voorhand proberen in te schatten. Want zo vaak blijkt dat je probeert een groep een beetje te helpen, maar het effect is precies tegengesteld en de discriminatie neemt alleen maar toe. Dan moet je het niet doen. Dus wat dat betreft geloven wij dat het instrument onder die voorwaarden bruikbaar kan zijn. Maar het is een van de instrumenten om een probleem op te lossen wat er nu eenmaal is. Wij hebben denk ik in de afgelopen tien jaar ongeveer 7,5 meter onderzoeksrapporten gekregen die verklaren hoe het komt dat allochtonen zoveel meer werkloos zijn dan autochtonen.

Alle onderzoeken, geeneen uitgezonderd, komt op twee facetten, het ene facet is de slechte scholing en dat loopt vanaf het slechte lbo en die discussie daarnet over de eerste kamer en de basisvorming, dat bijvoorbeeld ook over deze mensen, kwaliteit van het onderwijs, het ene is het onderwijs, het andere is vooroordeel en discriminatie. Die bestaan nou eenmaal in nederland, dat is heel vervelend, en er is geen enkele reden om aan te nemen als er zich nederland bestaan dat het niet in het bedrijfsleven zou zijn, integendeel daar weten we natuurlijk ook van dat het daar voorkomt, helaas nog teveel. En in antwoord op wat van Dalen net gezegd heeft, ja, zo langzamerhand weten wij ook wel hoe het bedrijfsleven in nederland werkt samen met de werknemersorganisaties, dat is ge grijze gehaktbal van de SER en de stichting van de Arbeid, waar je je jaar in jaar uit achter mag verschuilen, deze discussie is niet begonnen met het akkoord over de 60.000 plannen, deze discussie is jaren daarvoor gekomen, met advies aanvragen aan de SER en het duurt gewoon veel te lang voordat men ook van de kant van de werkgevers en ook de werknemersorganisaties, het probleem wil aanpakken, dan zijn de modaliteiten instrumenten als quoterings, dus bij wet vastleggen dat er zoveel mensen van een bepaalde kenmerk in dienst moeten worden genomen, daar geloven wij absoluut niet in, het wetsvoorstel wat nu op tafel ligt, dwingt alleen maar de kwadere in de ondernemers een

beetje met zijn billen bloot te komen. Wat doet hij er nou aan om vooroordelen en discriminatie in zijn eigen bedrijf te bestrijden. En de goedwillende ondernemer heeft van deze wetgeving echt geen last en de kwaadwillende die heeft er een beetje last van en dat is bedoeling ook.

Ja die voorwaarde die net mijn Dijkstal naar voren bracht om positieve actie, ik wil graag het woord positieve discriminatie vermijden, dat vind ik prima, ik vind het uitstekend onder die voorwaarden zal positieve actie gevoerd moeten worden, maar helaas gebeurt dat nog niet, hij constateert die 7 1/2 meter onderzoeksrapporten die geven steeds aan dat de discriminatie maar er gebeurt niets, de werkloosheid is hoog gebeurt niets, nou ik vind dat voorstel van mijnheer Dijkstal en anderen vind ik uitstekend als een beginpunt, ik zou zeggen hier laat mijnheer Dijkstal het karwei afmaken.... applaus)

En met concrete voorstellen komen bedoelt u dus

daar kunt u nou echt op rekenen, dat wil ik hier ook eens tegen onze eigen, dat geldt voor Bolkestein, die zijn verhaal gehouden heeft, dat geldt voor Wiebenga, Terpstra, Kamp, al die mensen die er zijn uit de fractie, mensen die verhalen.... het is onze bedoeling, zoals we dat ook hebben laten zien en ook zullen laten zien, dat als er problemen zijn dat wij er een oplossing voor hebben, en als die oplossing dan niet doorgevoerd en op een aantal terreinen wordt die helaas niet doorgevoerd, waarom worden wij daarop aangekeken, wanneer wordt nou eens het CDA kritisch onder de loep genomen als het om de kwaliteit van het onderwijs gaat, voor allochtonen (applaus)

Het lijkt mij heel goed voorzitter op een voorwaarde, dat ik over twee drie jaar, als het allemaal gestalte heeft gekregen weer hier in een vorm mag zitten om te kijken of het ook echt waar is geworden.

Goed we zullen informeren of de zaal beschikbaar is, rond die tijd, maar wat ik mij dan toch afvraag, is oke, je kunt naar die wijzen je kunt naar die wijzen, we zitten dan toch weer in de discussie dat we elkaar weer de vingen nawijzen, en zeggen ja die wil het niet verplicht en die werknemers en werkgevers zitten in grijze instanties als de SER en de Stichting van Arbeid, hoe bereik je die clubs dan, hoe doe je dat dan op een rechtstreekse manier, want ik mis dan toch weer die concrete aanpak, aan de Bezuidenhoutseweg in Den Haag waar die Clubs vergaderen komt het kennelijk dus niet goed, dan moet het dus op een andere manier en dat mag niet via wetgeving, hoe moet het dan

van mij wel

van u wel maar van Hans Dijkstal die zegt nee niet op die manier niet dwingend, het moet anders maar dan wil ik graag weten hoe bereik je dan die groepen die daadwerkelijk iets kunnen doen, op welk niveau doe je dat.

Kijk het is natuurlijk voor ons een dilemma, wij hebben ons geloof in de samenleving als de motor van het geheel is natuurlijk groter dan in die van de wetgever,

dus het is niet zo dat de VVD nou bedenkt er is een probleem laten we nou eerst eens een wet maken en kijken hoe we het moeten oplossen. wetgeving is als het ware het laatste waar je op komt als het aantal andere dingen niet gebeuren en te lang duren en als je dan aan wetgeving denkt heb je allerlei modificaties daarin en is b.v. quoterings of de z.g. contractcomplayens, dat is nogal vergaande wetgeving en er waren partijen in Nederland die daar een groot voorstander van zijn, nou wij zijn daar tegen. En de wetgeving die wij nu voorstellen is een hele lichte vorm, wij vragen alleen maar aan het bedrijfsleven, om te rapporteren over de wijze waarop ze vooroordelen en discriminatie in de eigen organisatie bestrijden. Nou nou zo zwaar is dat nou ook niet, als ik werkgever zou zijn en ik zou het goede voor hebben zou ik zeggen prima, zal ik doen, zal ik u rapporteren.

Mijnheer Dijkstal u, ik vind prima dat u tegen bent, wat die andere partij wilde maar, u moet naar mijn idee een alternatief bieden en moet niet in de neefase blijven steken, ik bedoel

ik zit commentaar op twee fronten te leveren, mijnheer van Dalen vind dat ik te ver ga en u vind dat ik niet ver genoeg ga, nou dan vermoed ik dat ik wel goed zit

Mag ik er nog een ding over zeggen, laten we het proberen, in ieder geval, dat is duidelijk, ik behoor inderdaad samen met de collega's Stekelenburg en Hofstede en Kamminga tot die grijze gehaktbal, het zij dan zo, dat incasseer ik. Maar als u nou echt denkt dat u via wetgeving al die duizenden bestuurders die overal in het land zijn, al die kaderleden die hierbij betrokken zijn en demonstratie zoals we die in Amsterdam hebben georganiseerd, dat u dat allemaal via wetgeving beter kunt, nou dan bent u toch wel erg optimistisch hoor, en laat de praktijk het maar leren.

Het is niet alleen die grijze gehaktbal op het bezuidenhout, het zijn al die duizenden mensen in het land die het moeten doen en dat proberen wij te bereiken.

Goed en die dus begrip voor elkaar moeten leren krijgen, vanuit minderheden en autochtonen, en dan komen we weer terug bij de basisvraag, hoe krijg je dat begrip voor elkaar, want het communiceert gewoon niet met elkaar, snapt u me

Kijk daar kan je nog niet eens tien jaar op gaan zitten wachten, dat is dus het probleem, waar we mee zitten, dus je moet een aantal stapjes gaan ondernemen zolangzamerhand, dat wordt dus een beetje tijd, daar ben ik wel mee eens, je kunt het ook niet zo vrijblijvend meer laten, want zoveel voorbeelden van mensen die echt iets geprobeerd hebben hebben we tot nu toe ook niet, dus wat dat betreft als we daarop zitten wachten dan kunnen we nog lang wachten kennelijk, dus je zal hier en daar toch wat meer verplichtingen op tafel moeten leggen om te zeggen dat het wat serieuzer moet. Als dat niet helpt dan moet je denk ik in een keer keihard gaan. Ik ben zelf zo'n aantal, paar jaar geleden in Amerika geweest en in die hele contractcomplayens opgedoken met een aantal

zowel de federatieve organen als met een aantal bedrijven gesproken, wat het daar opgeleverd heeft is dat een hele hoop bedrijven die daar in de eerste instantie heel erg op tegen waren,, op een gegeven moment ermee geconfronteerd werden, maar de discussie heb je dan ook in een noodsprong zou je bijna kunnen zeggen toch weer een grote sprong gemaakt en dan is die discussie dan ook over. Daarna gaat het dan ook van als we het eenmaal met elkaar afgesproken hebben, hoe gaan we het verder invullen, dan wordt er weer zaken gedaan. Je moet dus op een stadium komen en dat moet je even nu zoeken, eerst een paar stappen om te kijken of er zaken vanzelf worden gedaan en naar mijn mening als die niet worden gedaan daar gaan we geen tien jaar op wachten, als die niet worden gedaan dan moet je de noodsprong maken en dan wel met een harde wetgeving.

Maar goed dan hebben we het over een discussie die volop gaande is, ik citeer nog even uit een commentaar in Trouw van 18 mei, hij wordt kretologie gebruikt om mensen schijnbaar een weloverwogen keuze te leveren tussen b.v. VVD en Centrum Democraten, dat is keiharde taal, in het Protestants Christelijk Och-tendblad de mening van zo'n krant, in zo'n klimaat van dat soort bewoordingen lijkt het mij tamelijk lastig, om die positieve discussie die u voor staat te voeren.

Dan moet je woon, kijk je hebt altijd voorstanders en tegenstanders en die klimaat verstek je of verzak je zelf door op een bepaalde manier erop in te gaan. Ik begrijp wel dat mensen ook vooral in politieke veld natuurlijk heel erg een slaatje uit proberen te slaan uit dit soort zaken maar voor een deel moet je daar voorbij kunnen lopen.

Maar een dergelijke discussie Hans Dijkstal blijft natuurlijk altijd toch ondanks dingen die erover gezegd zijn politiek.

Ja ik wil u best een dilemma schetsen waar wij inzitten. Als je aan de ene kant vast beraden bent om onderwerpen die een maatschappelijk vraagstuk zijn bij de naam te noemen op dat ze bespreekbaar worden en opdat ze tot een oplossing gebracht worden en aan de andere kant weet je dat als je woorden uitspreekt of gedachten uitspreekt dat anderen zich daar vaak met zeer oneigenlijke motieven meester van kunnen maken, dan moet je zorgvuldig zijn in de manier waarop je het formuleert. En iedereen die ons aanspreekt en zegt hadden jullie dat nou niet een beetje zus nou een beetje zo mogen formuleren, bedankt voor de tip zullen we volgende keer meenemen, maar wat we niet zullen doen is zwijgen en daar gaat het om, de vraag is of je over dit soort maatschappelijke problemen moet zwijgen en dat doen wij niet, wij zullen daarover blijven praten, en ik zal best, en dan doe ik een beetje over de hoofden van de mensen hier, diegene die zich nou in de afgelopen tien dagen zo fantastisch druk hebben gemaakt over de uitlating van Bolkestein over de polygamie, is even iets voor willen houden. De heer Bolkestein heeft een redevoering gehouden voor een of ander geheimzinnig genootschap in Groningen, wat prachtig, en heeft in een bijzin het woord polygamie gebruikt, in tegenstelling tot wat hij normaal pleegt te doen, is zijn tekst niet ruim verspreid om der de pers, dat was gewoon in zekere besloten zetting, maar het ANP komt geloof ik ook opvragen of iets dergelijks, dat kan in

Groningen allemaal, en dan zie je een paar dagen daarna dan is de TV de Krant, alles staat vol over de uitlating van Bolkestein over de polygamie, en iedereen heeft daar een mening over. Van al diegenen die daar een mening over hebben is er niet een die dat verhaal van Bolkestein gelezen heeft, dus die doet dat op een bijzin en dan in het papagaaiencircuit wordt de bijzin wordt uitvergroot en zo houdt dit land zich bezig, maar wie draagt er nu een verantwoordelijkheid voor stemmingmakerij, was dat de heer Bolkestein in Groningen of waren dat al die anderen, nou voor mij zijn dat al die anderen, en laten nou al die anderen daar eens over nadenken, voordat ze reageren. (applaus)

Voordat we komen over een discussie over het onderwerp journalistieke uitvergroting, Jan heeft daar eens een leuk stukje over geschreven, zeggen journalisten, weet ik uit eigen ervaring altijd, ja maar hij heeft het toch gezegd, gezegd is gezegd, verder geen gezeur, dus maar goed,

Ja wat Hans Dijkstal zegt is eigenlijk een oratio pro domo, nou had ik ook niet anders verwacht dan dat hij ook een applaus daarvoor krijgt. Hij zei net dat mijnheer Bolkestein gezegd heeft, woorden hebben betekenis. Dus of het nou in een bijzin is of, het is een woord, het heeft betekenis.

Ik vraag mij af waarom doet mijnheer Bolkestein dat, ik wil het niet vergroten ik heb de speech ook niet gelezen, ik zou het krijgen maar heb het nog niet gehad, maar waarom die hij dat. En wij mogen geen discussie voeren met de zaal, maar misschien wilt u een uitzondering maken en aan de heer Bolkestein zelf vragen waarom heeft hij zich nou geroepen gevoeld om zo'n uitspraak te doen in een bijzin. Als het zo belangrijk is had hij daar een hele alinea aan moeten besteden.

Morgen wordt er ongetwijfeld over dit onderwerp in een breder kader verder gesproken. U zegt waarom doet hij dat, want zegt u dit werpt zo stigmatiseren op.

Absoluut als u als liberalen als VVD de acceptatie van de minderheden en daar zit u mee die gaan niet weg, dus ik zal die illusie dus weghalen, die blijven hier, naar mijn idee is het handigst om gewoon mee te werken aan de acceptatie van de minderheden, dat politici vooral politici, en de media, zich onthouden van stigmatiserende uitspraken een persoon, iemand die heeft ergens in een radio-programma tot moord opgeroepen dat wie die naar voren halen, dat is nou stigmatisering, voor 99,99% van de minderen roepen niet tot moord, nou die ene hoeven we ook niet te vergroten, het heeft misschien plaatsgevonden, misschien is het uit de context gerukt, doet er niet toe, maar het is een heel belangrijke taak weggelegd, vooral voor die politici, om ik wil een keer, en dat hoop ik een keer zien, een politicus die zegt dat zijn nederlandse marokkaan, of wat in amerika gebruikelijk is, dat men dat naar voren brengt en hun accepteert als nederlanders, niet medelanders, maar nederlanders. In de sociale betekenis van het woord, dat naturalisatie, de nationaliteit zoveel mogelijk wordt gestimuleerd, niet omdat, dat is nl een tijdelijk verschijnsel, en waarom is dat een tijdelijk verschijnsel, voor eerste generatie is het een emotionele kwestie van de ene kant van de andere kant is het een wettelijke kwestie, misschien weten

sommigen van u het niet, als je als marokkaan van marokkaanse ouders bent geboren, kun je van je hele leven niet af van je marokkaan zijn, dat is gewoon zo dat in die wet geregeld, dus als u hem blokkeert om nederlander te worden omdat ze dan een dubbele nationaliteit niet mogen hebben, dan zijn ze ook nooit nederlander kunnen worden. U zit daarmee met dit systeem en daar moet u dus proberen een modus te vinden.

Dus dat wordt medelander,

Ik vind dat schept nu al een afstand, het betekend u wordt eigenlijk hier niet ofwel tijdelijk.

Dank u wel voor uw bijdrage. Stigmatiseren, toch weer even naar Dijkstal.

Ja kijk ik wil best. Als de heer Chadit ons mij u allen voorhoudt, dat als wij dan zo liberaal willen zijn en wij doen dat uit respect voor het individu dan moet je dat zeker ook naar de mensen uit deze groepen doen. Om dan maar over nederlanders en medelander dat dan maar weer door elkaar te halen, ja nederlandschap geeft een status met rechten en plichten en als je niet nederlander bent hebt je andere rechten en plichten. Dus dat is functioneel om dat verschil te maken, het gaat om de respectvolle manier waarop je mensen behandelt, maar dan is het minstens zo respectvolle is dat je allerlei facetten die daarmee samenhangen, en dat kunnen best hele gevoelige culturele aspecten zijn, of dat polygamie is of het is uithuwelijken, of het zijn marokkaanse meisjes die op 12 jarige leeftijd van school worden gehaald om allerlei redenen, en al van dat verschijnselen, of ze nou veel of niet zoveel voorkomen is niet zo relevant, ze komen voor, dan moet je daar ook over kunnen praten. Wat ik wel zou willen en misschien moeten we dat met elkaar afspreken, is dat we tegenover elk slecht voorbeeld, vanwaar het fout gaat ook wat meer proberen zelf in de publiciteit ook de goeie voorbeelden te laten zien, waar het goed gaat, zodat er een zekere balans in zit. Maar zwijgen erom omdat anders anderen dat weer anders zullen uitleggen lijkt mij een hele slechte gedachte.

Ik sluit me toch wel een beetje aan op wat dhr Chadit zegt, maar daar wil ik ook aan toevoegen, je moet, ik hou wel mijnheer Bolkestein verantwoordelijk voor die stemmingmakerij, omdat het lijkt alsof je bepaalde elementen uit zo'n cultuur eruit haalt en dat heel duidelijk naar voren brengt terwijl binnen die cultuur, het zal u misschien verbazen, maar turken onderling zijn het ook niet met elkaar eens, ik ben ook niet altijd eens met wat gebruikelijk is

Maar bent u dan niet bang dat er weer een taboe komt

Als je daar elementen uithaalt die voor mij ook heel moeilijk mee te werken zijn, dan haal je in feite iets eruit waar ik dus niet meer mee kan doen, je helpt mij er niet mee, de vraag is dan, wie help je er wel mee. En dan denk ik, dat bedoel ik met stemmingmakerij, je helpt dus een hele andere groep ermee, je zal mij eigenlijk moeten helpen, door op een andere manier daarover te praten, dan wel het zodanig te relativiseren dat je zegt kijk net zoals, ik kan ook een nederlander

uitpikken en zeggen van kijk dat doet hij en dat is slecht van het nederlandse cultuur. Daarmee heb ik dus helemaal niets bereikt, behalve dat gewoon even uitpikken. Dus wat je wel zou moeten doen is heel duidelijk constateren dat het gewoon om gewone mensen gaat met allerlei .. die ze van huisuit ook meenemen, dat je gaat zoeken naar dat begrip dat acceptatie waar de heer Chadit het over had, dat je dus gaat zoeken naar een manier omdat wel tot stand te brengen en niet het tegenovergestelde te bereiken.

Mijnheer Chadit

Ja twee dingetjes. Eerst wat Hans Dijkstal zei over dat nederlandsechap, vind ik prima, als wij een imaan naar voren brengen omdat hij tot moord heeft opgeroepen via de radio, een van de bijna half miljoen moslims, dan zou ik u in herinnering willen brengen,, dat wat de minderheden betreft, 80% nederlander is van nationaliteit, dat geflatteerd dat cijfer omdat de surinamers en antillianen erbij zijn gerekend, maar in feite, dus ik kan, of u kunt met recht spreken dat de meerderheid van die minderheden zijn nederlander, dus als u daar over een nederlander spreekt, dan generaliseert u nauwelijks als 80% daarvan. Twee, de problemen die dan bespreekbaar moeten zijn. Niemand zal daaraan twijfelen, iedereen, ook in de islamitische gemeenschap is bezig al die kleine dingen die naar voren worden gebracht en breed uitgemeten zijn bezig zelf te bediscussieren, eventueel het schoolverzuim voor meisjes, daar zijn ze mee bezig, het leren van de taal zijn ze uitgebreid mee bezig, dat is nooit een taboe geweest of iets waarvan je niet zou zeggen o daar mogen ze, maar juist om die minderheid, die kleine minderheid zo enorm breed uit te meten, dat is het probleem, en dan daarnaast alleen de problemen in de minderheden naar voren brengen en niet de problemen in de samenleving. Als je nou beide kanten presenteert, dan zal naar mijn idee nooit iemand over die woorden vallen, of over die onderwerpen als onbespreekbaar wil typeren

Waarmee u in feite ook hebt aangegeven hoe u vindt dat die discussie nu verder moet worden voortgezet in de maatschappij om die slotvraag ook bij Hans Dijkstal te leggen, hoe nu verder, er is een discussie gaande, nationaal kun je wel zeggen, verwijten over en weer, het niveau van de discussie, stigmatiseren is hier weer gevallen ook vanavond, hoe moet het nu verder, hoe politiek of niet politiek moet het nu gaan.

Ja heel kort voor mij zijn dat twee sleutelwoorden. Het ene sleutelwoord is eerlijkheid, je moet gewoon zeggen hoe het in elkaar zit, en daar proberen over in discussie met anderen te komen, met andere politieke partijen of met de groeperingen zelf om daar duidelijkheid over te krijgen ook over de wenste oplossing, en een ander is een beetje lef hebben om beslissingen te nemen ook al zijn ze niet zo plezierig. Kijk de hele discussie die wij al ik geloof toch zeker al tien vijftien jaar over de sociale zekerheid voeren is geen discussie over financieringstekort, het is een discussie over veel te veel te mensen die in een afhankelijk positie jaar in jaar uit een hand moeten ophouden. en of dat nou een autochtoon of een allochtoon is dat is niet relevant. En die discussie moet je dus eerlijk voeren maar je moet dan ook beslissingen durven nemen die leiden tot een positieve resultaat nou dat daar willen wij ons sterk voor maken dat is dan

de andere politieke partijen dat ook doen dan komt dus een meerderheid voor een paar noodzakelijke beslissingen.

Ja mevrouw, hoe kijkt u tegen die vraag aan, hoe moet dat nu dan verder, die discussie

De discussie zelf, ik denk dat die toch tweezijdiger gevoerd moet worden, dat die reeler moet worden en dat het niet alleen maar in algemene bewoordingen moet gaan maar over zowel aan de ene kant wat de mogelijkheden zijn op korte termijn te realiseren is en wat dan de volgende stap is en dat je het dus niet moet zoeken in

mijnheer Chade heeft er al iets over gezegd wilt u daar nog kort op

Ja ten eerste wil ik zeggen dat die discussie ook met de minderheden zelf gevoerd moeten worden, met die organisatie van die minderheden, dat is nog te weinig gebeurd, dat gebeurt nauwelijks, ja dan wordt het NCB erbij betrokken maar dat is niet de vertegenwoordiger van de minderheden alleen, je moet ook de anderen daarbij betrekken die de mensen zelf als vertegenwoordiger beschouwen en dat is niet een onoverkomelijk probleem, je kunt ze gewoon tegenwoordig zijn ze zich aan het organiseren en zo dus je kunt iemand aanwijzen waarmee gesprek gevoerd kan worden,

dat moet dus meer gebeuren zegt u, mijnheer van Dalen tot slot, hoe kijkt u daartegenaan

JA voorzitter ik denk dat de discussie zondermeer moet worden voortgezet, ik vind dat die op een waardige wijze wordt gevoerd voorzover de fractievoorzitter van de VVD daarbij aan de orde is. Ik denk dat het onvermijdelijk is dat er af en toe wat gezegd wordt wat nou niet iedereen even plezierig vind en ik vind en dat valt me eigenlijk op wij toch een oppositiepartij als vanavond valt, ik eigenlijk vindt dat het kabinet eigenlijk iets meer aan had kunnen doen en zou moeten doen.

Dank u wel voor (applaus)deze fraaie laatste woorden in deze zaal. Ik vat eigenlijk samen in een zin. Het thema was "Integratie van minderheden" mag ik veranderen in wederzijdse acceptatie.

Mijnheer Chadit bedankt voor de term, leden van het forum zeer bedankt voor de aanwezigheid en bijdrage in deze discussie en ik geef hierbij op het einde van dit gesprek het woord aan mevrouw van Leeuwen.

Ja het was een experiment vanavond, ik geloof dat het de eerste keer is dat we dit op deze manier doen, dat we zo'n platform hebben geboden waar niet alleen maar VVD'ers zitten maar ook mensen van buiten de partij, waar we een onderwerp aan de orde hebben wat allen beleeft, wat heel moeilijk is, maar wat je niet moet vermijden, nou dat is denk ik onze bijdrage geweest, onze poging vanavond om te horen van u hoe komen we nou tot een oplossing van het probleem, want niemand heeft natuurlijk de wijheid in pacht en je probeert met

elkaar zaken naar boven te halen, waardoor je wat dichterbij elkaar toekomt en er inderdaad oplossingen aan de horizon gaan verschijnen, nou we hebben een aantal dingen heel duidelijk gehoord ik denk dat wij daar ons voordeel mee kunnen doen, praat meer met elkaar, praat ook niet alleen in eensgezind verband maar ook betrek mensen erbuiten bij en kijk ook naar de minderheden zelf, ik denk dat dat een hele duidelijke hint ook is die wij zouden moeten oppakken, de gesprek is daarmee natuurlijk niet afgedaan, ik denk dat wij een goeie zet hebben gedaan het vanavond zo te doen, ik de zaal was ook muisstil, dus teken dat iedereen heel geïnteresseerd heeft zitten luisteren, ik dank iedereen heel hartelijk, ik dank de leider van het kapitaal die deze week optrad in het kapitaal, van harte, ik dank mevrouw Tumair, ik dank de heren en ik wou dat ondersteunen met een bloemetje en iets om misschien iets te kopen, om iets over dit of een ander onderwerp te lezen, dank u hartelijk (applaus)

Zo ik sluit hiermee de activiteiten voor deze dag. Wij hebben daar ergens in het restaurant geloof ik een band spelen, of die gaat spelen, dus ik hoop dat u daar allemaal naar toe gaat en dat we elkaar nog een poosje deze avond blijven zien. Tot morgen voor de rest.

Wijs ik u op het nieuwe logo, vernieuwde logo achter mij, zodat u daar ook een goed zicht op hebt. We hebben gister met elkaar afgesproken dat wij spreken van achter het spreekgestoelte, zodat iedereen in de zaal degene die het woord voeren goed kunnen zien en we zouden aan het eind van deze bijeenkomst met elkaar evalueren hoe dat bevallen is om te kijken hoe we daarmee doorgaan.

Berichten van verhindering van de kamerleden, Dees Joritsma, van Heemskerk, en Verbeek, die laatste eerste kamer, Ik heb een telegram ontvangen namens de Koningin dat ik u graag zou willen voorlezen. In opdracht van Hare Majesteit de Koningin breng ik u haar oprechte dank over voor uw telegram van 22 mei ter gelegenheid van uw jaarlijkse Algemene Vergadering, en voor de gevoelens van trouw en aanhankelijkheid zoals daarin tot uitdrukking gebracht. Vervolgens zou ik graag de heer Dortland welkom willen heten, directeur sociaal zaken van het VNO, wij stellen het zeer op prijs dat u vanmorgen in ons midden bent. Hartelijk welkom.

Wij zijn bij het punt voorstellen afdelingen. Ik breng even in herinnering dat het verzoek van de afdeling Hilversum om op deze vergadering aandacht aan het minderheden beleid te besteden, dat aan het verzoek is voldaan door middel van de discussie gisteravond in de laat ik zeggen kapitoelopzet, de forum discussie over dat onderwerp en bovendien bestaat vandaag de mogelijkheid om dat minderhedenbeleid aan de orde te stellen bij bespreking van het beleid van de fracties. Dan is er een motie van de afdeling Roermond, die om een themadag over het minderhedenbeleid heeft gevraagd, die motie is gister bij het begin van de agenda al behandeld en maakt derhalve vandaag geen deel van de beraadslagingen meer uit. Ik heb vervolgens twee voorstellen, een van de afdelingen Zoetermeer en een van de afdeling Westerschouwen, het voorstel van het Hoofdbestuur is om de tweede kamer fractie straks bij bespreking van het beleid van de fractie te laten beantwoorden. We kunnen Zoetermeer en Westerschouwen daarmee instemmen, Oke dank u.

Nou dan zijn we nu aangekomen bij punt 12 van de agenda van de bespreking van het beleid van de kamerfracties en van de VVD leden in het Europees Parlement. Ik wilde u vragen om de vragen die u heeft op de diverse terreinen achter elkaar te stellen, zodat de fractie de gelegenheid krijgt om vervolgens die vragen zo er geclusterd zou moeten worden die aldus te beantwoorden. Kunt u daarmee instemmen, ik zou u willen vragen om graag vanachter het catheder te spreken, dan kan iedereen u zien. Wie een eerste termijn vragen beleid fracties.

Mijnheer Vrijland

Ik heb gehoord dat we over twee dingen praten, dat is dus de het beleid van de fractie an zich en ik heb gehoord dat mevrouw Jorritsma afwezig helaas, en zoals u weet, en dat vind ik toch een zeer belangrijke zaak. Er is een zaal in tweede kamer, vernoemd naar Marcus Bakker, daar ben ik helemaal ontevreden over, ik heb gehoord, vanbepaalde kringen, ook een kamerlid, dat er een VVD onderzoek is naar mijnheer Marcus Bakker, krijgt hij geld vanuit , kreeg hij geld, dan is de zaak afgedaan, dan gaat de zaak niet door, maar verder is toch zo dat deze zaak die had niet door onze tweede kamerlid Jorritsma aan de orde gesteld moeten worden. Zij was voorzitter van de benoemingscommissie. Mijnheer Marcus

Bakker is bekend als grote Stalinist, hij heeft in 1956 de meest afschuwelijke dingen gezegd over Hongarije, 1978-79 heeft hij nog op het bordes in Moskou gestaan, dit kan niet, dit is niet acceptabel, dat de VVD dit steunt.

Oke, de vraag is duidelijk, dank u

De tweede vraag is dus dat is de affaire van de discussie gisteravond, het was geen discussie, op de agenda staat onder punt 11, discussie over de migrantenproblematiek, op een later tijdstip zal het Hoofdbestuur invulling geven aan de wijze waarop de afgevaardigden, dus de leden met elkaar van gedachten kunnen wisselen. De leden hebben dus geen discussie gehad, zij hebben een multiculverhaal gehoord vanachter de tafel, door twee mensen die geen lid zijn van deze partij en die dus gedurende een uur ruim hun migranten lobby standpunten hebben kunnen geven.

Mijnheer Vrijland u hebt nu de gelegenheid, nu het beleid van de fractie aan de orde is om vragen over het minderhedenbeleid te stellen, dus als u daar concrete vragen over heeft zou ik dat graag horen.

Dit was een inleiding. Ik vind dat de fractie een teveel linkse koers inslaat, er zijn in de fractie rechtse mensen, maar er zijn ook linkse mensen. Een linkse koers inslaat in de tweede kamer. Ik daar bedoel ik mijnheer Dijkstal mee, inderdaad, hij wijst op zichzelf, hij heeft regelmatig neemt hij voorstellen over van Groen Links, (applaus),

wat is uw concrete vraag

Nee dat is niet een vraag dat is een vaststelling en hij heeft dus in dit voorstel van die wet bevorderings arbeiddeel van allochtonen, die is voorgesteld, ja daar moet je niet om lachen, door mijnheer Dijkstal samen met mijnheer Rosenmullen van Groen Links, en zo zijn er meer dingen. Dit kan niet, waarom altijd Groen Links, en vooral niet eens een keer op die zielige Centrum Democraten.

Oke vraag is duidelijk mijnheer Vrijland

Ja en dan zou ik u nog de vraag willen stellen. Vindt u fractie dat, gisteren hebben we erom heen gedraaid, integratie, dat er echt wel integratie moet komen. Dus in 1983 een voortreffelijke nota geweest van een VVD tweede kamerlid, later staatssecretaris

dat is een planoloog, sociaal geograaf, werkzaam bij de sisfo in Amsterdam, een interuniversitaire wetenschappelijke instelling, hij is medewerker adviseur van de milieufederatie, noord-Holland en die zegt, dit kan niet, de grenzen moeten dicht, dit is een man van de waar ik nu over praat en daar moeten we ook een beetje, ik vind het jammer, nog een opmerking, de VVD heeft ik geloof 27 opf 28 kamerleden, in de hele tweede kamer is maar 1 ingenieur en dat is ook nog van de PvdA, ik zou willen zeggen, neem godsnaam ook eens een keer mijnheer de voorzitter een ir. in de fractie en laat die met mijnheer Bierman kijken ook een ir. en misschien dat we aan de goeie koers kunnen volgen. Dat waren de vragen

Volgende graag. De fractie houdt zelf goed de vragen en de clustering eventueel voor straks bij.

Hofmeer, aangenaam

Ik zal proberen het wat korter te houden als mijn voorganger. En het gaat, het is een vrij eenvoudige en zakelijke vraag waar ik toch ook graag een helder en duidelijk antwoord van de fractie zou willen horen. Binnen de kamercentrale Den Helder namelijk hebben wij geconstateerd dat op de themadag Europa enige uitspraken zijn gedaan door onze fractievoorzitter namens de fractie over confederatie of federatie. Nou willen wij hier niet praten over confederatie of federatie, want die discussie kan de rest van de dag probleemloos in beslag nemen, dus willen daar geen inhoudelijke verhaal over horen. Waar we wel wat over willen horen is dat deze vergadering tijdens de discussie over Noort een heel duidelijk standpunt heeft ingenomen over dat punt en wij zijn erg benieuwd naar de rechtvaardiging van de kamerfractie om op dit moment te menen zonder eerst een uitspraak van de Algemene Vergadering op dat punt afte wachten een ander geluid laten horen dan een op hoofdpunt van beleid vastgesteld punt door deze vergadering. Wij vinden dat de fractie behoorlijk wat vrijheid moet kunnen hebben in het voeren van haar beleid, maar tegelijkertijd daar waar de Algemene Vergadering heel bewust over punten een uitspraak heeft gedaan, ik hoop dat de fractie zal zeggen dat hij het ermee eens is dat je daar ook niet zomaar vanaf kan wijken. Dus ik ben erg benieuwd naar zijn argumentatie, want die moet verdomd goed zijn.

Neelen

Teneerste over het sociaal fiscaal nummer. Gisteravond heeft de VVD fractie zich uitgesproken tegen het misbruik van een bijstandsuitkering naast wit werk. Er bestaat ter controle een sociaal fiscaal nummer. Veel sociale diensten willen van dit sofinummer echter geen gebruik maken. Hoe staat de VVD fractie ertegenover om deze gemeentes evenredig te korten op een rijksbijdrage. De wet bevordering Arbeidsplaatsen. Wet bevordering arbeidskansen. Wij liberalen beschouwen mensen als individuen, niet als leden van een groep aldus fractieleider Bolkestein, in een artikel in het aprilnummer van Vrijheid en Democratie. Hoe kan de VVD dan met een wetsvoorstel komen, wet bevorderings arbeidskansen, welke immers louter het resultaat is van een groepsdenken. Betreffende de wet bevordering arbeidspolaatsen, waarom heeft de VVD jarenlang de zwarte bevolking in Zuid Afrika, middels een economische strafboycot beroofd van hun werk, terwijl we nu in Nederland ter controle op de wet bevording arbeidsplaat-

sen een rassenregistratie gaan invoeren. Nederland in de grondwet, het GPV heeft een wetsvoorstel laten behandelen in de tweede kamer, voor opname in de grondwet van het Nederlands als officiële taak. Het CDA steunde het GPV, maar de VVD niet, waarom. Nederlands als eis bij naturalisatie, in een artikel in Elsevier, van maart, staat omschreven, dat kandidaat Nederlanders bij het naturalisatiegesprek een familielid mee kunnen nemen welke als tolk kan optreden. Antwoorden in brabbeltaal is voldoende voor het verkrijgen van het Nederlanderschap. Dit terwijl voor naturalisatie ingeburgerd zijn in de nederlandse samenleving vereist is. Waarom blijft naturalisatie geen resultaat van assumptie in de nederlandse samenleving en in plaats van een instrument voor nep integratie, want integratie zonder beheersing van de nederlandse taal is immers onmogelijk.

Waarom wordt in nederland net als in Nieuw Zeeland en Australië bij immigratie niet als eis gesteld, een arbeidscontract, of voldoende kapitaal, zodat immigratie ook voor gezinsherenigingen en gezinsvorming, zodat immigratie in elk geval niet ten koste gaat van de nederlandse belastingbetaler en er geen beperking van de immigratie noodzakelijk is. middels allerlei wetten.

De eheer van Balen

Voor sprekend over het kabinet met elkaar meugen ze niet en van mekaar deugen ze niet en voer daar maar oppositie tegen. ik vind dat onze fractie dat heel goed doet. Ik heb een vraag die ons allemaal raakt, dat is de btw, de verlaging van het btw tarief. Minister Andriessen zegt, omlaag en zonder overleg sociale partners, minister Kok zegt misschien omlaag maar in iedergeve niet nadan met de sociale partners overleg is gepleegd. Wat is het standpunt van onze VVD fractie en hoe kunnen wij nog wat goede huwelijks therapie aan het kabinet aanbieden. ik dank u.

Kirkels, afdeling Weert

Wij in Limburg en velen elders in het land met ons constateren dat het huidige kabinet een echt randstadkabinet is dat valt duidelijk af te leiden uit de verdeling van middelen. Ik noem in het kort in ingrepen van minister D'Ancona op het gebied van de culturele voorzieningen en de krappe middelen voor de versterking van infrastructuur. Om over aardbevingen maar te zwijgen. De vraag is, wat is het standpunt van onze tweede kamerfractie hierin.

Schuddeboom, afdeling Hoorn

Ik had die vraag al gesteld, of de opmerking liever gezegd, maar ik wil hem alsnog een keer herhalen en dan sluit ik me graag aan bij de tweede spreker. Ook ik heb me vreselijk geergerd over het feit dat onze politieke leider min of meer op eighen gezag in de tweede kamer een opmerking maakte waarvan de heer Lubbers heel slim zei, weet u wel dat het haaks op uw programma staat en toen werd er bevestigd beantwoord. Ik heb toen gezegd ik zeg dat nu hier voor de Algemene vergadering nog een keer, het gaat over het fedalisme of het confederalisme. Het mag niet zo zijn, dat politieke vertegenwoordigers van onze partij eigenmachtig afwijken van wat er hier in de AV is vastgelegd. Dat is een. Dan zie je direct de gevolgen. Ik heb twee artikelen uit de NRC handelsblad bij

me, in de eerste staat dat VVD wijfelt, aarzeld, geen helderheid geeft, geen duidelijkheid geeft. Ik dacht bij mezelf, daar waren we vanaf, maar helaas, het begint weer als in de jaren 80, iedereen ventileert meningen, het gevolg is dat de pers daaruitaard op inhaakt en de kiezers denken goh, die VVD weet het niet. Dan een vraag. ook uit de NRC gehaald, volgens de NRC zijn van de 22 kamerleden, zijn er 20 tegen een federaal europa, dat houdt dus in dat 20 als het waar is dat bericht, dat 20 kamerleden niet zich kunnen verenigen in het partij programma van ongebroken lijn. Wanneer dat zo is zou ik nu alvast zeggen, dan moet de keuze commissie voor de tweede kamer daar alvast rekening mee gaan houden dank u wel.

Mevrouw Kroos.

Voorzitter, de VVD heeft altijd gestaan voor privacybescherming van de burgers. Wij merken dat er regelmatig uit juist overheidsgegevens zaken worden gehaald om burgers te bereiken en dan niet voor overheidsdoeleinden. Ik bedoel, de laatste keer daarmee ten aanzien van de studiefinanciering zijn er gegevens gebruikt voor een talentenbank en wij hebben daar als Capelle nog wel wat moeite mee, dat b.v. de gegevens uit de belasting voor de auto worden gebruikt, worden burgers benaderd, nu weer dit, wat doet de fractie daarmee.

Hoogendoorn, afdeling Wassenaar

Voorzitter ik wil pleiten voor een tweesporenbeleid voor wat betreft minderheden. Enerzijds meer aandacht voor scholing voor opvang op school, de schoolverlaters, dat ze door maatschappelijk werk worden opgevangen, ook dat b.v. vanuit bedrijven meer gedaan wordt om minderheden daar waar wel kansen zijn voor werk om ze ook binnen de bedrijven wat scholing aan te bieden en anderzijds voor een inperking van de instroom en dan heb ik het niet over de instroom van asielzoekers, maar van minderheden, want in 1987 waren er 600 duizend minderheden en nu lees ik hier dat er per 1 januari 1990 sprake is van 950 duizend. Als ik ga kijken naar nieuwkomersaantallen, dat zijn er zo'n 40, 50 duizend per jaar, dan vraag ik me af, waar komen die grote aantallen vandaan. Dus daar zou eens wat meer onderzoek naar moeten komen. Mijn vraag is dan, richt u op een tweesporenbeleid, goeie opvang voor de minderheden die in nederland zijn en anderzijds aanscherping van de criteria voor binnenkomen van minderheden.

Zwart, afdeling Enschede

De VVD wil iets doen voor het milieu en de VVD wil het niet doen tegen de bureaucratie. Ik heb het gevoel dat er op dat punt een heleboel werk aan de winkel is. Ik wil alleen maar twee voorbeelden noemen, ik zou die rij nog wel langer kunnen maken, maar ik begrijp dat nog veel meer dringende vragen zijn.

Die twee voorbeelden zijn de bodemsanering en het inzamelen van groente, fruit en tuinafval, bij de bodemsanering worden wij op dit moment als gemeente geconfronteerd, met de eis om een heleboel plekken in de stad te saneren, omdat te betalen ben je afhankelijk van geld dat het rijk beschikbaar stelt en dat geld wordt maar mondjesmaat beschikbaar gesteld. Tegelijkertijd worden de normen wel zo streng gesteld, dat je in feite niets kunt doen als je niet eerst die

bodem saneert. Dat leidt tot het ongerijmde gevolg dat voor alle plannen die we hebben met ontwikkeling van de stad, ja of we moeten wachten totdat we noodgedwongen de stad maar weer verder moeten uitleggen en daaraan natuurgebieden moeten opofferen, nou, dat betekent dat je in feite in het kader van het milieubeleid door gaat met het vervangen van natuurgebied door woongebieden, en tegelijkertijd plekken in de stad hebt waar niets gebeurt die langzaam verloederen. Die ongerijmdheid past denk ik niet in een milieubeleid, dan zou je juist moeten streven om die grond schoon te maken en ervoor te zorgen dat je de gebieden rondom de stad waar het nog groen is waar het nog mooi is worden ontzien. Maar dat kan alleen maar als je en je doet aan die normen en je doet aan dat geld, nou, wij hebben helemaal de indruk dat dat niet aan gedacht wordt hoe dat nou beter zou kunnen. Ik zou graag willen weten wat de kamerfractie op dat punt wil doen. Een ander voorbeeld van die bureaucratie is dat we nu een prachtige norm opgelegd krijgen, dat in 1994 al het groente fruit en tuinafval moet worden ingezameld, maar dat we vervolgens wel tegen het probleem aanlopen, waar we dan daarnaar met het afval heen moeten. Er zijn allerlei plannen in de maak. ook bij ons om te gaan werken aan de verwerking van het afval, het blijkt ook dat er allerlei technologie in ontwikkeling zijn, maar omdat we nu geforceerd in 1994 die zaak rond moeten hebben, want dan moet het allemaal ingezameld worden, ga je dan misschien nu een keuze maken voor een technologie, waarbij je nu al kunt voorspellen dat er wellicht over twee drie jaar een betere keus gemaakt zou kunnen worden, dan vraag ik mij af of het niet verstandiger was te kiezen voor een iets geleiderlijke aanpak, temeer dat we straks ook het probleem krijgen, dat als al die gemeenten gelijktijdig beginnen met een enorme hoeveelheid groente fruit en tuinafval op de markt te brengen, dan wil dat zeggen dat we straks omkomen om de kompost, ik twijfel er niet aan wat ze hebben uitgerekend, wat er op den duur een markt is voor die compost, maar als het allemaal tegelijk op de markt wordt aangeboden en dat gaat dus in 1994 gebeuren, dan denk ik dat het een goeie manier is om die markt net zo goed als de oud papier markt een grondig te storen. Waarom wordt er op dit soort punten gewerkt met bureaucratische ideeën van: we stellen in een jaar een norm, waarom wordt er niet gewoon geleidelijk aan en dan wel consequent in die richting gewerkt. Ik was hier niet gekomen met een vraag over het migrantenbeleid, maar laat ik maar zeggen dat wij in Enschede prima kunnen herkennen in het feit dat je twee kanten op duidelijk en streng bent.

Kan er iets aan het gepiep worden gedaan,

Sabal, kamercentrale Amsterdam

Ik had een vraagje richting de buitenlandspecialisten in de fractie over wat vroeger Joegoslavië heette. We zitten daar met een VN leger, het gaat niet echt lekker, er is een leger heengestuurd die we hebben we ergens gedropt, zonder dat we wisten wat de gevolgen waren. Vervolgens is er begonnen met onderhandelen zonder een echte visie op het toekomstige beleid in die regio en als derde punt wachten we in feite gewoon af wie het sterkste is en wie er wint, die heeft een stukje grond gewonnen en hopelijk wordt het daar rustig en kunnen we naar huis. Het VN leger echter staat onder redelijke druk vooral als je kijkt naar Bosnie Herzegovina en de plannen zijn om dat leger terug te trekken,

ontstaat er een vacuum, kunnen de Serviërs de slachting onder andere volkeren rustig voortzetten. Mijn vraag richting fractie van de VVD is wat het beleid is van de VVD inzake. Ik kan me voorstellen dat we b.v. in... verband een actie ondernemen, misschien in samenwerking met de Nato, we kunnen het VN leger andere bevoegdheden geven, allemaal opties, er wordt nu over gediscussieerd, het blijft op dit moment nog een theoretische discussie, maar ik denk dat de tijd voor theoretische discussies bijna af is gelopen, er worden volkeren afgeslacht in dat gebied en het kan een gigantische kettingreactie hebben ook in joegoslavië of v/h joegoslavië omringende landen, als Servië het beleid voort kan zetten dat is ingezet, dan kunnen andere landen daaruit moed putten om hetzelfde te doen als Servië. Concreet nog een keer mijn vraag, wat is het beleid van de VVD hierin en hoe willen zij het probleem middels militaire weg eventueel op proberen te lossen.

Wie kan die vraag niet beter beantwoorden voorzitter dan ik, met name, ja we zijn zeer benieuwd (gelach), met name het beleid ten opzichte van het noorden en het zuiden des lands is van dit kabinet een echt randstad kabinet en dat betekend dat in ieder geval de kamerfractie er zeer alert op is. Fractievoorzitter Bolkestein heeft op 10 april in Limburg daar uitvoerig op gewezen laten we er twee elementen uitnemen met name de infrastructuur natuurlijk zijn er problemen in de randstad met betrekking tot de infrastructuur en die moeten aangepakt worden maar als je die aanpakt met een financiering door de de regel waar we al 27 jaar op wachten niet uit te voeren dat is het paard achter de wagen spannen en daar hebben wij dus bezwaar tegen gemaakt en vandaar ook dat de VVD kamerfractie in vragen aan de minister president heeft gevraagd Wat vindt u er nou van die geluiden dat u een randstad kabinet bent en daar heeft de minister president in zijn Lubberiaanse woorden op geantwoord, ik heb er niets van begrepen, de collega's hebben ook nog een keer geprobeerd het mij uit te leggen, maar het is niet gelukt, het is natuurlijk wel zo dat dit kabinet met name naar de Randstad kijkt en mijn persoonlijke mening is dat komt omdat wanneer socialisten in de regering zitten eerder naar de randstad wordt gekeken denk ik dan naar de regio's. Dan het punt wat de heer Kiegels nabij noemt van arbeidsplaatsen plannen ook op dat punt heeft de kamerfractie helaas weer een keer gelijk gekregen. In 1986 werd in het noorden des lands en het zuiden des lands arbeidsplannen voorgesteld. Kamerfractie was er toen niet gelukkig mee zaten toen zelf in de regering en hebben duidelijk gemaakt dat wanneer er geld nodig zou zijn die arbeidsplaatsplannen het eerste geschrapt zouden worden en wat is gebleken ja ze zijn geschrapt en dat betekend dat het noorden en het zuiden met een grote financiële tegenvaller zit en die in ieder geval nog opgelost moeten worden.

Dank u, (applaus) meneer ter Veldhuis.

Ik heb drie vragen over milieu gekregen voorzitter een over bodumsanering een over GFT en nog een vraag over de principiële benadering van de VVD op milieugebied zeker in het licht van rioconferentie die volgende week begint. Met de analyse van Marco Zwart over het feit dat de regering aan de ene kant te zware normen stelt op het gebied van bodumsanering en te weinig geld beschikbaar stelt om het ook echt op te lossen en dat daardoor steden in de knel komen omdat ze te weinig snel hun woningbouw binnen de grenzen plegen en daardoor gedwongen worden om dit er buiten te doen daar ben ik het mee eens en dat wordt ook onderschreven door de VNG en door de grote steden. Ik kan hem op dit punt gerust stellen er komt op 6 juni een inbreng van de kamer over een wijziging van de wet bodumbescherming en inmiddels is het zo dat de Partij van de Arbeid is bijgedraaid om het gebied van de normering en in de richting gaat zoals de VVD die in 1985 heeft ingezet, die inhoudt dat je niet ieder stukje grond dat vervuild is tot de laatste korrel 100% schoon moet maken omdat het onbetaalbaar is en omdat anders de zaken veel te lang blijven liggen maar dat we kunnen gaan kijken naar zogenaamde locatiespecifieke

omstandigheden dan hou je dus rekening met de situatie zoals die op een bepaalde plaats is en dan zal het u duidelijk zijn dat we voor bijvoorbeeld een park als de Hoge Veluwe wat andere normen aanhangen dan de Vogelmeerpolder een oude stortplaats waar diocxine op licht. Dus de nuchterheid begint langzamerhand door te dringen en helaas kan ik dat nog niet zeggen voor wat betreft de hoeveelheid geld die beschikbaar gesteld wordt. Wij houden al enige jaren de kamer voor laten we toch vooral geld besteden aan dingen die de burger resultaten laat zien dus voelbaar, zichtbaar merkbaar, tastbaar van kijk eens dat en dat doen we met de heffingen die we van jullie vragen. Dat was ook de lijn, dat was ook de lijn die geen Winsemius en Nijpels hebben ingezet want welke minister van Financien om maar eens een voorbeeld te nemen heeft inmiddels de bevolking duidelijk gemaakt wat een financierings tekort is of een collectieve lastendruk. Maar die vorige VVD ministers hebben wel duidelijk gemaakt dat het milieu buitengewoon belangrijk is en dat draagvlak willen wij graag houden in plaats van allerlei fraaie maar op zich toch vooral ideeële zaken naar voren te halen die soms niet haalbaar zijn. Die nuchterheid hoop ik die gaat ook nog komen als het gaat om de inzameling van groenten- fruit- en tuinafval de GFT ook daar deel ik de analyse eh van Marco Zwart, sterker ik heb er een brief aan Alders en Bukman over gestuurd omdat er zelfs ook nog een zeker verdringingseffect gaat plaatsvinden van al die hoeveelheid compost die na 1994 vrijkomt ten opzichte van andere vormen van bemesting denk u maar eens aan de dierlijke mest daar hebben we ook een probleem mee in Nederland denkt u maar eens aan de kunstmest dat wordt dus een extra last en de vraag is of de goede technologie inderdaad op zo'n korte termijn ontwikkeld kan worden. Margreet Kam en ik hebben daar onlangs over de bakken de huis de GFT bakken zelfs vragen over gesteld of daar geen gevaarlijke ontwikkelingen plaatsvinden. Dan voorzitter tot slot het punt in hoeverre moet je nou principieel dan wel ook praktisch dus lange en korte termijn milieubeleid met elkaar in overeenstemming brengen. De heer Poortman heeft daar een vraag over gesteld. Nou wat de principiële lijn betreft hebben wij dacht ik een aantal aardige uitgangspunten namelijk zo staat het ook in ons verkiezingsprogramma dat wij een verandering van productie en consumptiepatroon zullen moeten doorvoeren en ook dat we de prijzen die uiteindelijk gemoeid zijn met het onschadelijk maken van allerlei gedragingen, de milieukosten, dat we die zouden moeten verrekenen in de prijzen. Nou dat is ons principiële uitgangspunt en ik denk dat die alleen maar belangrijker worden naar mate de ontwikkelingslanden steeds meer vervuilingruimte nodig hebben omdat zij ook hun economien gaan opkrikken als wij dan in de westerse wereld niet een klein stapje terug doen dan wel een goede oplossing bewerkstelligen dan komen we dus echt in de problemen maar er zitten natuurlijk wel een paar praktische punten aan laten we dat als VVD a.u.b. ook niet uit het oog verliezen want wat helpt het als wij alleen in Nederland maatregelen treffen het buitenland niet meedoet en het dus zowel voor het milieu niet helpt en het wel in Nederland grote en sociale en economische consequenties zou hebben dan zijn we dus echt in de sfeer van gebaren bezig en de vraag is of we daar verantwoordelijkheid

voor moeten nemen. Ik wil u een voorbeeld geven. Heel actueel ook op dit

moment in Europa er moet volgende week over beslist worden een CO₂ heffing. Ook in Rio de Janeiro bij de Unzetconferentie komt die aan de orde dus een regulerende heffing op het gebruik van energie. Wij zeggen tot nog toe we zijn voor mits we dat in Internationaal verband doen want wat helpt het als we het alleen in Nederland doen D66 wil dat bijvoorbeeld en Groen Links wil dat bijvoorbeeld. Dat betekent dat wij in een periode van 4 jaar 8% van onze mondiale bijdrage van 0,7% helpen oplossen en dat is 0,05% en die activiteiten zullen dan waarschijnlijk vervolgens gaan plaatsvinden in landen om ons heen althans een aantal grote industriële hebben ons daar en het kabinet onlangs op gewezen. Dat betekent dus dat het voor het milieu absoluut niet veel uitmaakt als we het solitair dus solistisch in Nederland doen en als we daar internationaal geen vervolg op krijgen dat betekent dus dat wij zeggen we zijn wel voor je mag de prijs van energie best tot uitdrukking brengen in je productiepatronen maar doe het dan a.u.b. niet in Nederland waar we een economie hebben die geweldig kwetsbaar is en ontzettend energie intensief. De transitie distributiefunctie de chemische industrie de glastuinbouw ik noem er maar een paar maar die zorgen wel voor 9 van de top 10 exportproducten van Nederland en daar moeten we dus denken we met beide benen op de grond ook rekening mee houden. Voorzitter ik wil het hierbij laten behalve dan dat ik zeg dat we in deze discussie als VVD ook proberen alternatieven aan te dragen niet alleen maar nee zeggen maar ook mee denken en zo heb ik bijvoorbeeld vorige week voorgesteld om de CO₂ gulden die wij in Nederland besteden 1,8 miljard gulden in 4 jaar tijd om die bijvoorbeeld in Rusland aan te wenden want daar hebben we lekkende gasleidingen daar komt per jaar ongeveer 2 keer zoveel aan lekkende aardgas vrij als dat wij in Nederland totaal verstoken en dan ook nog in de vorm van Metaangas wat 20 tot 30 keer zo erg is als dat wij produceren dus als wij die gelden daar zouden gaan besteden dan hebben we een fantastisch milieu effect en dan hebben niet alleen een gebaar gemaakt maar dan hebben we ook wat bereikt en anders zitten we 0,05 en dat is alleen maar een gebaar waar de wereld misschien naar lacht maar waar we inhoudelijk niet veel mee opschieten. (applaus)

Dank U de heer D.J.Blauw nu daarna de heer Louksterman en de heer Dijkstal. Wilt u uw vragen wat compact beantwoorden.

Dan zijn er twee vragen waarop ik kan ingaan mevrouw de voorzitter. Allereerst Joegoslavië van de heer Sabo uit Amsterdam. Laat ik eerst naar voren brengen dat vanaf het begin van de crisis in Joegoslavië vorig jaar juli wij als VVD als inbreng hebben gehad dat wij vonden dat de Nederlandse regering maar ook de Europese Gemeenschap te afwachtend en te langzaam reageerden op de ontwikkeling in Joegoslavië en teveel op de koers zat om de Federatie Joegoslavië te handhaven en Servië te apersieren dan zien we dus iedere keer weer hetzelfde probleem dat wij inbreng in mondeling overleg bijvoorbeeld bij het stationeren van Europese monitoren dat wij vragen van begin nou ook meteen Bosnie H. want daar gaat het ook gebeuren kijk naar de historie en dan krijg je een informeel

antwoord van een ambtenaar die beleidsondersteunend is voor de Minister, Ja maar het wordt dadelijk winter en dan zal het toch wel een stuk minder worden met het conflict in dat gebied en als dat dus de benadering is dan weet u meteen dat dat niet de juiste is en dat wij op dit moment zitten met de vrucht van een te langzaam te traag te afwachtende benadering van zowel van de Nederlandse Minister van Buitenlandse Zaken maar ook in zijn functie van Voorzitter van het Voorzitterschap van de Europese Gemeenschap en nu ook weer daarop volgend. Vandaar dat we nu met een probleem zitten dat de VN troepen erin zijn gegaan met te weinig eigen bescherming men dacht goed te zitten in Sarajevo en we zitten nu dat de hele westerse wereld en de VN als ik het zo maar mag zeggen een plee figuur moeten slaan omdat men zich moet terugtrekken uit Sarajovo omdat men onvoldoende eigen beveiliging heeft en onvoldoende de zaak heeft geregeld. Nu de vraag concreet. Wat is het beleid vanaf nu voor de VVD. We hebben al aangegeven dat de druk via C4C moet worden verhoogd. Servie moet worden geneutraliseerd geïsoleerd. Servie moet onder druk gezet worden via economische sancties een daarnaast moet in VN verband alvast voorbereidingen worden getroffen om voldoende lidstaten bereidt te krijgen om in de nabije toekomst samen te kunnen werken en deel te nemen in een VN operatie die zich ook over het gehele gebied van Bosnie H. zou moeten uitsmeren en gelukkig is vandaag al in Europees verband zijn de ministers van buitenlandse zaken bijeen en de tendens daarin is dat er harder opgetreden gaat worden in ieder geval op diplomatiek en economisch terrein en ik hoop dan ook dat wij dan ook de besluitvorming nemen dat wij ons gereed moeten gaan maken voor een veel zwaardere inzet van VN troepen dat zal erg veel geld kosten dat is een groot probleem maar ik wil wel een kanttekening maken de gedachtengangen van het CDA bij monde van de heer De Kok om dan nu maar met F16 boven Joegoslavië te gaan vliegen is natuurlijk een heel merkwaardige kronkel gedachten zeker vanuit een fractie die vanaf het begin van het conflict altijd heeft gezegd we moeten kijken of we het niet zo kunnen regelen dat de Federatie van Joegoslavië niet uit elkaar valt.

Dat was de ene vraag de andere vraag mevrouw de voorzitter gaat over het groene hart en in het bijzonder de Betuwelijn. Toen de eerste stukken bij de fractie binnen kwamen hebben wij ogenblikkelijk besloten dat dit niet een onderwerp was dat een enkel persoon kan doen en ik zit samen met collega Lauksterman op dit dossier en we hebben toen ook besloten om zo snel mogelijk de partij in te schakelen om ons informatie te geven over knelpunten die u waarneemt ter plekke en die procedure hebt u al gehad daar zijn wat reacties op gekomen we hebben ook al wat werkbezoeken gehad want het is natuurlijk niet alleen de Betuwelijn als u in Rotterdam kijkt dan komt er de

Hazel bij en dan komen er ook nog vele andere infrastructurele projecten bij er zijn gebieden waar ingrepen gaan in onze woon- en leef omgeving die zijn gigantisch. Vandaar dat ik ook al eerder op een spreekbeurt in de Betuwe heb gezegd dat voor de VVD de financiële randvoorwaarden niet een besluitende randvoorwaarden behoeft te zijn en dat wil zeggen dat daar waar te zware ingrepen zouden zijn als de Betuwelijn doorgaat

voor het leefmilieu, economisch milieu en dan bedoel ik uiteraard tuinbouw en dan bedoel ik natuurlijk de fruitteelt maar ook gewoon de leefomgeving dat wij bereid moeten zijn als VVD maar ook als Nederlands Volk om veel meer te

investeren want dit zijn investeringen die niet voor 30 jaar zijn zoals ook al de vragensteller aangaf maar die zijn voor een hele hele lange periode en moet je dus niet op een puur economisch afschrijfmodel zetten dat betekent dat je misschien op bepaalde punten veel meer en veel langer onder de grond moet gaan werken dat je veel meer in tunnelbakken moet gaan zitten en wat dat betreft toch wel een hoger prijskaartje aan gaat hangen en dat prijskaartje is al hoog, dat is gezegd Het is van 2 naar 5 miljard in ambtelijke kringen loopt al 7 miljard en dan kom je in die afweging van is dat nou wel voldoende investering . Wij zijn nog steeds als fractie van mening dat voor een goede infrastructuur in Nederland investering moet doen voor de wegen voor de waterwegen maar ook voor de railwegen en je moet niet de getallen teveel aan elkaar plakken want er zit toch wel een gescheiden benadering in van welke vervoersweg welk transport neemt wat gaat er over het water wat kan er over de rail en wat moet er over de weg en we vinden een integrale aanpak maar het is uiteraard zoals is aangegeven een nieuwe ingreep in het groene hart maar ja dit kabinet is niet zo consistent daarin. Gollega Ter Veldhuis zal de komende week aankarten dat wij toch wel heel merkwaardig aan staan te kijken tegen opeens kassenbouw in Harmelen omdat men zo nodig de situatie bij Vleuten/ De Meern ten opzichte van Utrecht wil oplossen op de wijze zoals men dat thans wil oplossen en dat is wederom een aanslag op het groene hart. Dank u wel. (applaus)

Dank U de heer Lauksterman.

De afdeling Zoetermeer mevrouw de voorzitter heeft in de beschrijfbrief aandacht gevraagd voor een truc die de gemeente Zoetermeer uithaalt om in de onroerendgoedbelasting te integreren heffing als rioolrecht met de bedoeling om te ontkomen aan het verbod voor Gemeente inkomenspolitiek te bedrijven. De tweede kamer fractie heeft op het punt van onroerendgoedbelasting herhaaldelijk aandacht gevraagd van de regering voor het verschijnsel van de inkomenspolitiek die sommige gemeentes trachten te bedrijven via de OGB. In de laatste wijziging van de onroerendgoedbelasting wetgeving is vooral door aandrang van de vroegere woordvoerder op dit gebied Loek Hermans de verhouding tussen het gebruikersdeel en eigenaarsdeel van de OGB zo vast gelegd dat de inkomenspolitiek daardoor vrij moeilijk is geworden dat bovendien de grens van de OGB betrekkelijk snel bereikt wordt. Voor wat betreft de verschijnsel als waar we nu mee geconfronteerd worden waar de afdeling Zoetermeer ons op attendeerd de fractie is het volstrekt eens met de afdeling Zoetermeer dat dit soort dingen niet moet gebeuren. De fractie zal dan ook zo snel mogelijk die zaak aan de orde stellen in de kamer bij de Staatssecretarissen van Financien en Binnenlandse Zaken en daarbij zelf onderzoeken of vragen te onderzoeken of dit soort maatregelen van welke gemeenten dan ook niet aan de kroon moeten worden voorgedragen ter vernietiging. Ik wijs er tenslotte op mevrouw de voorzitter dat ook de afdeling zelf of een fractie dit soort dingen zou kunnen doen voordragen ter vernietiging aan de kroon als

men vindt en we vinden dat dat de gemeenten geen inkomenspolitiek moeten bedrijven en inzake als gesignaleerd inkomenspolitiek wel wordt bedreven.

(aplaus)

De heer Dijkstra. Daarna de heer Bolkenstein.

Voorzitter dames en heren heel kort de vraag of wij ons niet te veel door Groenlinks laten leiden van de heer Vrijland is geloof ik al door de heer Wiebinga beantwoord. Wij proberen ons niet te laten leiden noch door wat de Centrum democraten doen noch door wat Groenlinks doet maar dat sluit niet uit dat je wel eens op bepaalde terreinen gezamenlijk goed kunt samenwerken . Dat is bij de wet bevordering arbeidskansen gebleken en ik kan de heer Vrijland nu vast mededelen dat zeer binnenkort dat ook op een ander terrein zult u daar een voorbeeld van zien dus daar waar het nuttig fragmentarisch en inhoudelijk verantwoord is doen we dat . En wat de wet bevordering arbeidskansen zelf betreft we hebben gisteravond daar uitgebreid over gesproken dus ik wil er nu kort over zijn. Maar er is een vraag gesteld of wij bij dat wetsvoorstel ons niet teveel door het groepsdenken laten beïnvloeden terwijl toch liberale van de individuele mens uitgaan. Ik denk toch dat dat in die zin een valse tegenstelling is dat het overheidsbeleid heel vaak zich richt op groepen groepen die zich in een achterstands situatie bevinden daar sturen we meer geld naar toe dan naar andere groepen dus in die zin is het groepsdenken hoort een beetje bij het overheids handelen. De wet zelf geeft niet een voorrang aan een bepaalde groep de wet geeft überhaupt geen voorrang aan wie dan ook maar zegt alleen maar probeer nou ook de drempels te slechten in een bedrijf als het gaat om vooroordelen, discriminatie zodat bijvoorbeeld mensen van alle tonen afkomstelijke kansen hebben op een baan ten opzichte van andere dus ik denk toch dat de angst die werd uitgesproken voor dit wetsvoorstel niet helemaal gerechtvaardigd is. En dan ten slotte over de integratie , iemand heeft gesproken over het belang van de nederlandse taal over de communicatie dat wil ik met grote nadruk onderstrepen. Willen alle tonen integreren dan is het minst van ze moeten kunnen is communiceren en daar is de Nederlandse taal beheersing heel belangrijk voor en daarom heeft Bolkestein gisteren ook gezegd dat het om een heel pakket van verplichtingen gaat aan de ene kant willen wij de werkgevers wat meer onder druk zetten maar gelijktijdig zullen de alle tonen zelf ook meer moeten doen onder andere als het gaat om het leren van de nederlandse taal maar daar hoort dan weer bij zoals ook terecht gezegd is gisteren dan moeten er ook voorzieningen zijn waarin men die nederlandse taal kan leren en sommige gemeenten zelf er helaas lange wachtlijsten en dat brengt mij op het laatste punt de vraag hoe gaan wij met de opvang van de nieuwkomers om want dat is het zelfde onderwerp min of meer en ook daar zal de regering toch met veel meer prioriteit dan nu moeten zorgen dat er adequate voorzieningen zijn zodat nieuwkomers zich kunnen inburgeren in de zin zoals Wiebinga dat zonet gezegd heeft. Ik dank u wel.(aplaus)

Dank u heer Dijkstra. De heer Bolkestein daarna heb ik nog

twee europarlementariers. Oh ik dacht dat U heel lang ging praten, die neemt water mee.

Mevrouw de voorzitter beste partijgenoten ik zou graag drie punten willen aanstippen. In de eerste plaats een opmerking die mij die de fractie heeft meegekregen over de lange termijn

in verband met het milieu. Wij proberen drie dingen te bereiken in de fractie in de eerste plaats betrouwbaarheid daarom laten wij onze tegenvoorstellen ook altijd doorrekenen door het planbureau zodat iedereen weet dat het goed in elkaar steekt en dat het ook doenbaar is. In de tweede plaats streven wij leiderschap in politieke discussies na. Wij hebben dat leiderschap op twee punten in de eerste plaats minderheden discussie ik kom daar op terug en de tweede plaats Europa ook daar zal ik iets over zeggen. En in de derde plaats streven wij de lange termijn na. Wij willen niet in een situatie komen dat wij straks als wij misschien regeren ons zelf weer tegenkomen dus niets wat wij nu zeggen willen wij dat straks onuitvoerbaar zal blijken te zijn. Betrouwbaarheid, leiderschap in een politiekediscussie en lange termijn dat zijn drie kenmerken drie doelstellingen die de fractie nastreeft. Ik ga nu niet in op het specifieke punt van het milieu iedereen weet dat die discussie buitengewoon moeilijk is in licentie gaat het om de vraag hoeveel groei economische groei lijdt tot hoeveel milieubelasting daar gaat de vraag om. Ik ga er dus nu niet op in want daar is het de tijd niet voor het is ook de plaats niet maar ik kan de vragensteller de afgevaardigde kan ik verzekeren dat we het oog gericht houden op de lange termijn. Nu kom ik op het punt europa. Zeker sinds de top van Maastricht is de discussie over de europe-sche gemeenschap in volle lengte en breedte los gebarsten. En die discussie gaat eigenlijk over de vraag hoeveel federalisme in europa is gewenst en is noodzakelijk . De stelling van de tweedekamer fractie is deze wij zeggen zo vrij als mogelijk zo gebonden als nodig dat is een algemene spreuk dat moeten wij natuurlijk vertalen in een concrete stellingname. Er is over dit onderwerp gesproken op de themacongres van 9 mei . Dat congres geeft de gelegenheid aan belangstellende om van hun mening te doen blijken. Het onderwerp komt terug op 13 juni dat is een partijraad een partijraad is altijd evenwichtiger samengesteld dan een themacongres. Een partijraad geeft dus een indicatie en dat vindt u weer terug in een volgend verkiezingsprogramma.

Nu is door twee afgevaardigden gewezen naar de documenten die voorliggen en die iedereen kent. Ik merk daar het volgende over op. In d eerste plaats het verkiezingsprogramma van de VVD om een werkbare toekomst vermeld het woord federalisme niet. Wel verwijst dat verkiezingsprogramma naar het programma van de ELDR de Europese Federatie van Liberalen Partijen dat verkiezingsprogramma van die ELDR is niet eenduidig het is onduidelijk er staat passage in over een conglomeraat van staten waar de heer de Vries het mee eens is waar ik het ook mee eens ben en er staan andere passages in die federaler van kenmerk zijn maar dat verkiezingsprogramma is dus niet duidelijk. Ik vestig verder de aandacht op het feit dat inderdaad zoals gezegd in het document over de hoofdlijnen lijnen ongebroken lijnen wordt gesproken over een federaal europa althans

een europa in federale grondslag dat is enige tijd geleden.

De wereld verandert en wij veranderen met haar en zo een afgevaardigden uit Den Haag heeft gezegd wij moeten die documenten interpreteren in het licht van

de noodzakelijkheden van de dag in het licht van de politieke discussie en in het licht van de omstandigheden die veranderen. Wij kijken naar de wereld wij zien wat op ons afkomt en wij reageren naar beste kunnen. Ben ik nu de enige die daar zo over denkt nee, De Teldersstichting is net bevallen van een uitstekend rapport over Europa dat rapport is samengesteld door een werkgroep waar de heer Noort in zit en waar de heer van Ardenne in zit. Dat zijn niet de minste partijleden. Zij zaten beiden in de Commissie die die ongebroken lijnen die dat rapport over ongebroken lijnen heeft geschreven dus ook zij zijn van mening dat de zaken niet meer zo eenvoudig kunnen worden voorgesteld. Immers dat rapport van de Teldersstichting zegt ook dat federalisme kan uitmonden in een mate van centralisatie die onnodig en ongewenst is. Kortom dit debat is volop in beweging. De partijraad krijgt de gelegenheid om zich daarover uit te spreken ik zou de suggestie al zou ik ontrouw zijn aan het verkiezingsprogramma of aan het rapport ongebroken lijnen van de hand willen wijzen. De fractie heeft natuurlijk haar eigen verantwoordelijkheid het debat over de mate van federalisme die gewenst en noodzakelijk is zal zich voortzetten. Wij komen daarop terug. Voorzitter nu en ten derde en ten slotte zou ik iets willen zeggen over de minderheden discussie. Jarenlang heeft het debat over minderheden op een besmuikte wijze

plaats gevonden. Het vond plaats in kroeg en kerk maar niet officieel maar niet aan de oppervlakte. De fractie vond een klein jaar geleden dat dat een ongewenste situatie was en daarom heb ik op het congres van de Liberale Internationale in Luzern en daarna in een artikel in de Volkskrant ben ik ingegaan op die thematiek en grondstelling was toen en is nog steeds dat wij leven in een curivorme samenleving dat de culturele pluriformiteit aanvaardbaar is maar dat een bepaalde fundamentele normen zijn in de Nederlandse samenleving die door iedereen autochtoon en allochtoon moeten worden gerespecteerd. Ik denk dat dat een goed verdedigbaar standpunt is . Ik denk dat u mijn mening daarover deelt. Nu heb ik 10 dagen geleden een verhaal gehouden voor een faculteitsvereniging in Groningen over een breed thema over een thema van europesche gemeenschap de uitbreiding daarvan over het begrip identiteit over het begrip zich thuisvoelen in een gemeenschap en ik heb in een betoog van 30 minuten zeven regels uitgesproken zeven regels uitgesproken over polygamie en over polygame gezinshereniging met dat laatste begrip doel ik op een verschijnsel dat iemand of die getrouwd is met meer dan 1 vrouw Nederland binnen zou willen komen met die vrouwen en zich in Nederland zou willen vestigen en ik heb gezegd ik ben daar tegen. Ik heb mij daar buitengewoon voorzichtig uit gedrukt ik heb niet eens een duidelijke een expliciete beoordeling gegeven afkeuring gegeven ten aanzien van de polygamie. Ik heb mij buitengewoon voorzichtig en neutraal uitgedrukt en ik heb gezegd dat wat betreft die polygaam gezinshereniging dat ik daar tegen ben. De heer Wiebenga heeft gezegd dat emigratie een belangrijk politiek verschijnsel is een belangrijk maatschappelijk en dus een belangrijk politiek verschijnsel is en me dunk dat het absoluut niet strijd met de regels van fatsoen als ik wat zeg over die immigratie en ik begrijp dus ook absoluut niet wat dat stichmatiseren zou zijn. Waarom is het stichmatiserend als ik zeg dat ik tegen polygame gezinshereniging ben. Leg ik u voor. Mijn critici denken daar anders over en zij schijnen vier dingen naar voren te willen brengen.

1. de problematiek van de minderheden is belangrijk en daar moet over

worden gesproken

2. Misschien heeft Bolkestein nog gelijk ook maar

3. hij mag er niet over spreken want

4. zijn bedoelingen zijn verkeerd.

dan wordt het debat verlegd van het veld feiten de waarnemingen en de uitspraken de argumenten naar het feit van de bedoelingen dan worden de bedoelingen gewogen dan worden de nieren geproefd dan wordt de gezindsheids beoordeeld dan worden de woorden op een goud schaalje gelegd. Het is een discussie die wij in Nederland goed kennen het is een theologische discussie die vond plaats in de vorige eeuw en in deze eeuw tot aan de 2e wereldoorlog zo ongeveer en toen werd ook gezegd van een bepaalde discussie van een bepaald standpunt het is zo fijn als gemalen poppenstront. Die discussie heeft zich verplaatst van de theologie naar de politiek maar dat is geen volwassen discussie. Wat wij nodig hebben is een volwassen robuuste discussie over de meningen van de ene en van de andere kant dat pleiten wij voor en daar houden wij aan vast en daarbij gaan wij uit van het beginsel van gelijkwaardigheid van alle mensen. Helaas leest niet iedereen wat er staat. Helaas lezen vele mensen wat zij denken dat er staat of wat zij willen dat er staat. Ik noem 2 punten. Ik heb nooit gezegd dat de Islam een bedreiging voor Nederland is er is geen enkele bedreiging die op ons afkomt uit het Midden-Oosten noch economisch noch militair noch intellectueel noch ook godsdienstig en dat geldt ook voor de Islam daar gaat geen enkele bedreiging van uit. 2e punt ik heb nooit gesproken over de Islam als godsdienst ik hou mij niet bezig met godsdiensten ik heb ook nooit een vergelijking willen maken en ook nooit gemaakt tussen christendom en Islam. Ik hou mij daar niet mee bezig. In Nederland heerst vrijheid van godsdienst punt uit. Ik hou mij bezig met culturen en de vraag is hoeveel van de ene cultuur is inpasbaar in de andere cultuur en ons standpunt is culturele pluraliteit aan bepaalde grondwaarden moeten wij blijven vasthouden. Ritueel slachten ja, lijkt bezorging overeenkomstig de Islamitische ritus ja natuurlijk met in achtname van de normale regels van de volksgezondheid en dat soort zaken meer inpasbaar geen probleem andere zaken besnijdingen van meisjes is nee het thuishouden van Islamitische meisjes die naar school moeten gaan als zij de puberteit hebben bereikt nee polygamie nee, heel duidelijk maar er wordt veel meer uitgehaald dan er in zit. Ik heb helemaal niet zoveel gezegd en het feit dat het al die discussie heeft losgetrokken bewijst dat er onder de oppervlakte een groot ongenoegen is en dat moet naar boven komen en op tafel komen zodat wij er over kunnen spreken met elkaar in een open en eerlijk debat. Voorzitter ik ben uitgenodigd om te spreken met de Islamitische Raad. Die uitnodiging heeft mij via de Pers bereikt maar daarom neem ik haar nog niet minder serieus en mijn antwoord is als volgt. Ik neem die uitnodiging graag aan het zal mij een eer en genoegen zijn om in een openlijk en openbaar gesprek te komen met de

voltallige Islamitische Raad zodat wij in alle rust en objectiviteit onze standpunten naast elkaar kunnen leggen vergelijken want ik ben er vast van overtuigd dat wanneer dat gebeurt de uitkomst van een dergelijke dialoog vruchtbaar en realistisch zal zijn. Dank U.

(applaus).

De heer Wijzenbeek daarna de heer de Vries en dan de tweede termijn.

Mevrouw de voorzitter de afstand tot de voorzitter van onze mini-fractie de heer de Vries en mijzelf was bijna even groot als die tot onze derde fractiegenoot Jessie Larieve die thans in Cuatemala zit maar ik heb er drie punten uitgepikt die onder mijn portefeuilles vallen dat is in de eerste plaats de bedrijsing van het nederlands als taal. Er staat in de verdragen van de nederlandse gemeenschap dat alle talen van de lidstaten van de europesche gemeenschap gelijk berechtigd zijn. Zolang wij direct wetgeving maken voor alle burgers van de gemeenschap zal dat ook gebeuren in alle talen van de gemeenschap en wat dat betreft blijft het nederlands dus gewoon gehandhaafd. Tweede punt ook wat minderheden die wij thans behandelen in de commissie binnenlandse zaken en justitie van het europees parlement van 1 januari sinds het verdrag van Maastricht nieuw opgericht daarin spreken wij wel over europesche normen van toelating aan de buitengrenzen daar is op dit moment nog geen voorstel wetgevend voorstel van de europesche commissie voor wat wel geregeld is is dat binnen de gemeenschap de lidstaat van eerste opvang verantwoordelijk is voor diegene die via die lidstaat binnengelaten zijn en dat betekend dus straks dat met opheffing van de binnengrenzen dat wat dat betreft wij inderdaad moeten afgaan op het toelatingsbeleid van onze buurlanden maar dat betekend ook wel dat aangezien wij minder buitengrens zullen hebben met uitzondering van Rotterdam en Schiphol dat wij minder direct met het probleem geconfronteerd worden. Derde punt wat betreft de Betuwelijn telegrammen bestaan niet meer maar ik antwoord in Faxsteil. Wat betreft de Betuwelijn er is een richtlijn van de europesche gemeenschap betreffende scheiding van exploitatie en infrastructuur. Wij zijn verantwoordelijk en dat is in Maastricht bevestigd voor de grote europesche infrastructuur daar valt zowel de Betuwelijn als de snelheidslijnen vallen daaronder. Een probleem is dat de planning en de procedures van aanleg nog volstrekt nationaal zijn en die in ons land erg lang in beslag nemen in vergelijking tot andere landen. Het is wel zo dat waar wij gekomen zijn tot die scheiding tot exploitatie en infrastructuur dat wat dat betreft het in iedergeval makkelijker wordt om de exploitatie en de haalbaarheid van de Betuwelijn boven water te krijgen omdat op dat moment niet meer het nationale stukje Nederlandse Spoorwegen en Deutsche Bundesbahn elk gescheiden moeten werken maar er assemanegement kan plaatsvinden waarin de exploitatie van die grensoverschrijdende lijn ook grens overschrijdend gedragen en betaald wordt. Dank U wel.(applaus)

Dank U meneer de Vries.

Voorzitter twee punten. Allereerst nog even Servie Montenegro. Ik wou u even zeggen hoe wij daar over denken in de europesche liberale fractie. Ons standpunt is dat alle conische en diplomatieke middelen die nog niet zijn gebruikt om druk uit te oefenen op Servie Montenegro op korte termijn dienen te worden ingezet en dat betekend dat de gemeenschap dient over te gaan tot een econo-

mische boycot van Servie Montenegro zoals door de europesche commissie zojuist ook is voorgesteld. Dit betekend ook naar onze mening dat de Albaanse minderheid in Kosso toegang zou moeten krijgen tot de vredesconferentie van Lord Carington. Niet om dat wij zo verschrikkelijk onder de indruk zijn van het succes van die conferentie wel omdat wij vinden dat die Albaanse minderheid een stem verdiend zichtbaar zou moeten zijn voor de publieke opinie in de wereld omdat zij het volgende slachtoffer dreigen te worden van de Servische agressie. Sturen van grondtroepen naar de mening van onze fractie zullen wij daar buitengewoon voorzichtig me moeten zijn. Wij kunnen niet verhehlen dat Joegoslavië een land is vol met wapens vol met minderheden vol met etnische sentiment. Het sturen van troepen naar Croatien of Bosnie is een zaak maar zijn wij als wereld gemeenschap bereid nog enige tienduizenden troepen extra te sturen voor het beschermen van Massedonien voor het beschermen van Kosovo en wellicht nog andere gebieden. Wij zullen op dit punt zeer zorgvuldig te werk moeten gaan en niet te snel naar inzet van grondtroepen dienen te grijpen. De economische en politieke middelen zullen eerst moeten worden uitgeput. Dan nog iets kort over de EG. Ik heb gisteren gezegd de Europese gemeenschap is onze nederlandse vierde bestuurslaag geworden niet meer niet minder. Dat wil zeggen dat politieke partijen op twee schaakborden moeten spelen in Brussel en in Den Haag en de partij die er als eerste in slaagt om die twee politieke werkelijkheden in het eigen beleid te integreren die partij heeft een concurrentie voorsprong op de andere. Prima dus dat er in onze partij een discussie plaatsvindt over de EG prima ook dat de tweedekamer fractie daaraan er een duidelijke bijdrage levert. Europees beleid is immers niet het monopolie van het europees parlement ook niet overigens van de kamerfractie. Op 13 juni vind er van onze partij een discussie plaats in het kader van de partijraad. Ik heb daar gisteren het nodige over gezegd ik voeg daar heel kort dit aan toe. De VVD vond vind en blijft vinden dat bestuur zo dicht mogelijk bij de burger dient te worden uitgeoefend dat geldt in de verhouding tussen gemeente en provincies dat geldt in de verhouding van provincies en nationale overheid dat geldt dus ook in de verhouding van de nationale overheid tot de EG de gemeenschap dient niet meer te doen dan daar strikt noodzakelijk is. Is de EG een federatie nee op dit moment niet. Wordt de EG een federatie zoals we die kennen in de Verenigde Staten van Amerika nee, want ons model is niet het model van de smeltkroes de meltingpot waarin culturen ondergaan ons model is een eigen europees model een zelfstandig model van eenheid in verscheidenheid. Een conglomeraat van staten staten in het ELD programma Frits Bolkestein heeft het zojuist geciteerd waarin bepaalde taken op federale wijze gestalte krijgen. Bolkestein en ik ik zeg het u dames en heren duidelijk zijn het daarover eens. Het moet dus denk ik in onze

partij menselijker wijs mogelijk zijn daar ook op de partijraad van 13 juni een helder standpunt over te krijgen.

en dan tenslotte nog dit. In het verdrag van Maastricht komt het woord federaal niet voor. De politiek belangrijke vraag is of dat verdrag dient te worden geratificeerd door nationale parlementen of niet. Het verenigd koninkrijk heeft met aarzeling en na lang debat met dat verdrag ingestemd. Zij hebben niet de weg gevolgd van Mevrouw Thatcher maar van koningin Elisabeth ik denk dat die weg de enig juiste is ons continent heeft behoefte aan flexibele maar ook stabiele

structuren. Het gist in Europa dan is er dringend behoefte aan stabiliteit en de europesche gemeenschap en de NAVO zijn de enige structuren die die stabiliteit kunnen waarborgen. Daarom is het belangrijk dat de NAVO gehandhaafd blijft daarom is het belangrijk dat de Europese gemeenschap wordt versterkt zoals in Maastricht is afgesproken. Die politieke vraag moet duidelijk door onze als liberalen positief worden beantwoord. Dat vind ik politiek van groter belang dan de discussie over termen.

(applaus)

Oke dat was de beantwoording in eerste termijn we gaan nu over tot het tweede termijn. Ik zou willen vragen aan de mensen om hun vragen kort en heel concreet te stellen dan is het ook voor de fractie het makkelijkste om daar een duidelijk en ook kort antwoord op te geven. Willen de mensen voor het tweede termijn graag vast deze richting uitkomen. Kort graag ik zal U daaraan houden.

De heer Vrijland. Voorzitter voor het allereerst voor ik het vergeet een belangrijke vraag te stellen hoe je het ook benaderd vinden wij dat er een moslimstaat moet komen. U weet dat Amsterdam heeft nu 25% buitenlanders over 10 jaar is dat 50% en vindt u dat er een Nederlandse Moslim bestaat. Er is een voortreffelijk boekje geschreven de ondergaan, nee nee alleen vragen graag, wat vindt u van het boekje de ondergang van Nederland het land naieve dwazen. Verder wil ik nu even gronologisch ingaan op de antwoorden van de kamerleden, korte vragen graag, meneer Franssen. Marcus Bakker is een hele grote stalinist. Stalin is erger dan Hitler geweest het kan niet en we zullen erop terugkomen die zaal moet een andere naam krijgen. Punt 1 meneer Wiebinga zegt inderdaad 60.000 instroom van mensen netto per jaar dat betekend in 5 jaar een stad als Utrecht he nou dat is gewoon het volbouwen van Nederland en ik heb straks genoemd de nota van de heer Bierman die heeft een oplossing voor al die problemen voor de Alblasserwaard voor Rotterdam en ga daar nou eens kijken en het is ook voor meneer ter Veldhuis U kent hem niet maar bel de man eens op en ga eens met hem praten. De heer Wiebinga zei de gezindheid van de Centruumpartij daar ben ik het mee eens, inderdaad die gezindheid is niet best maar misschien is het bij hun helemaal niet zo maar misschien willen zij ook geen miljoen vlamingen in Nederland hebben, korte vragen graag meneer Vrijland, ik vind inderdaad dat de gezindheid dat dat bepalend moet zijn ook voor het stemgedrag maar het is niet alleen wat die Centrum Partij zegt heb ik begrepen dat het om de gezindheid gaat ze kijken ook naar de problematiek. Nou de alternatieve vraag

meneer ter Veldhuis ik heb al net gezegd die twee miljoen huizen die gebouwd moeten worden voor het jaar 2015 het kan niet het kan anders en daar zal meneer Bierman graag een antwoord op geven als u wilt ik heb het rapport

nee nee dat gaan we nu niet doen meneer Vrijland

en dan is het een heel belangrijke zaak waar de verschillende kamerleden ook over gepraat hebben de toekomst op lange termijn er is een nota verschenen van het ministerie van Economische zaken van maart en daar staat op bladzijde

9 dat is kijken op langere termijn maar we krijgen er binnenkort mee te maken dat er over 44 jaar geen aardolie en over 50 jaar geen aardgas en daar moet ook de VVD naar kijken het economie moet om het moet een goed milieu beleid gevolgd worden. daar zou ik voor willen pleiten en nog een boekje

nee nee we gaan geen boekbesprekingen hier houden we gaan vragen in tweede termijn stellen naar aanleiding van de eerste termijn of andere opgekomen, we gaan geen eh boekbespreking houden

ik heb de laatste vraag kijkt u toch nog eens een keer het boekje van mevrouw,

nee dat zouden we niet doen, over retournigratie dank U,

meneer Schuddeboom. Twee korte vragen In de eerste plaats ik heb opgemerkt dat ik geen antwoord heb gekregen over mijn opmerking en ik heb geen antwoord gekregen over de vraag die ik gesteld heb betreffende de gezindheid van de fractie of die nu wel of niet voor de federatie is ik heb daar geen duidelijk antwoord op gehad dat wou ik nog even zeggen. Dank u meneer Schuddeboom. Komt u maar.

Meneer Kruis. Voorzitter ik wilde in de eerste plaats wilde ik de heer Jan Dirk Blauw bedanken voor de support waar in de regio van het groene hart ... dan zeg ik op mijn beurt kijkt u dan eens naar de Noorder havens kijkt u dan eens wat voor noord/zuid infrastructuur dat Duitsland inmiddels voor elkaar gekregen heeft die ligt er en moet dan die Betuwelijn dan nog wel zo nodig. Ik ben wel u zit ja te schudden of u knikt ja en daar ben ik het dan al helemaal niet meer mee eens want meneer ter Veldhuizen heeft ook gezegd alleen naar het milieu in nederland kijken dat zijn pinuts dat haalt helemaal niets uit economisch en op milieugebied moeten we al bijna mondiaal denken maar zeker gezien ons huidige europa in europees verband dan zeg ik gezien de doelstellingen die er is hoop te gaan behalen met die Betuwelijn zou het dan niet veel verstandiger zijn om die 6% die de NS max. kan gaan vervoeren om die schepen dan maar eens uit te laten wijken naar de noord duitse havens en die goederen te vervoeren via de noord/zuid infrastructuur zoals die er in duitsland al ligt en dan hoeft dat groene hart niet aangetast te worden. Dank u meneer Kruis.

De heer Poortman. Mevrouw de voorzitter, ja het antwoord van de heer ter Veldhuis over mijn opmerkingen ik denk niet dat die een erg ander antwoord had kunnen geven maar ik ben er toch niet tevreden mee want we komen daar niet verder mee. Het is natuurlijk waar europa eh nederland kan alleen niets bereiken en als we dat allemaal zeggen dan bereiken we dus nooit niks en dat is nou precies wat we niet willen. Het socialisme heeft bewezen geen antwoorden te hebben op deze zaken in de socialistische landen is het milieu erger verpest dan waar dan ook vandaar dan ook een uitstekend initiatief

vanuit onze wereld omdat het veel meer uithaalt een deel van het geld ter beschikking te stellen om het milieu in centraal en oost europa aan te pakken daar ben ik het 100% mee eens.

Kunt u het kort houden en kort uw vraag formuleren.

Ja ik zal het proberen. Ik ga ervan uit dat liberalen betere antwoorden hebben. Dan een tweede opmerking naar aanleiding van de opmerking van de heer Bolkestein. die heeft het over betrouwbaarheid en over lange termijn en als die het over langere termijn heeft dan bedoeld hij het volgende kabinet en ik bedoel de volgende generatie en dat is nou net het verschil en als wij die niet aan die volgende generatie denken dan kan de derde wereld het wel helemaal vergeten en dat is nu net het probleem waar we hier mee zitten en ik weet ook best dat we dat hier op een zaterdagochtend in Amersfoort niet kunnen oplossen maar wel dat we daar met zijn allen kei hard tegen aan zullen moeten om er wat van te maken en Churchill heeft ooit eens gezegd een politicus denkt aan de volgende verkiezingen een staatsman denkt aan de volgende generatie en ik denk dat we in Nederland op het ogenblik nauwelijks beschikken over staatslieden en dat is treurig.

Dank u volgende graag. Dank u mevrouw de voorzitter. mijn naam isteveer afdeling Bladel en Neder... neemt u mij niet kwalijk dat ik te laat ben maar ik moest nog examens na kijken. Ik had een gerichte vraag aan de tweedekamer fractie met name aan de heer Bolkenstein. Er is gesproken over toekomstig kabinet met natuurlijk de VVD erin en ik zit mij af te vragen of zo langzamer hand het oude denkbeeld van de heer Wiegel niet van stal moeten halen een brede basis kabinet of zoals hij het noemt een nationaal kabinet dus met VVD CDA en eventueel PVDA en D'66 dat was mijn eerste vraag. Meneer Bolkestein ik heb met veel genoeg uw rede gelezen daar zaten veel ludieke elementen in ik zou graag willen dat VVD politici toch meer ludiek optreden bij ons in het geschiedenislokaal heb je ludiek uw speech stond er vol in en dat vind ik uitstekend in mijn geschiedenislokaal staat Loesje die kent u ongetwijfeld Loesje op een gegeven ogenblik zegt ze een wijde blik verruimt de geest zijn de herders joden geweest christenen of palestijnen en als laatste zou een ieder bereid zijn zou iedere nationalist die bereid is om te sterven voor zijn vaderland dat nu even willen doen. Dank u wel voorzitter.

Dank U de volgende graag. Korte vragen graag dan heeft u de meeste kans op antwoord

Voorzitter dank u wel toch nog even in de richting van die europa discussie waar het de kc Den Helder om gaat is niet het en het is toch al een aantal keren gezegd is niet de inhoudelijkheid van de vraag of het nou federatief of confede-

ratief moet zijn. Waar het om gaat is dat we de europa discussie als een voorbeeld naar voren hebben getrokken om te proberen vast te stellen wat nou precies wanneer een congres deze vergadering zich op hoofdlijnen uitspreekt wat dan precies die status van die hoofdlijnen is en hoe je daarmee omgaat. En dan heeft Bolkestein natuurlijk het grootste gelijk omdat hij daar zit om zulke hoofdlijnen te interpreteren. Alleen waar we hier met zo'n fundamentele en precieze discussie zitten willen we heel graag alleen maar de bevestiging hebben van de mate van waarin dit congresuitspraken mee weegt in de politieke besluitvorming in de richting van met name de kc Den Haag zou ik willen zeggen natuurlijk zijn ook wij niet de mensen dat wanneer hier een uitspraak wordt gedaan dat we die tot eeuwigheid en zaligheid moeten volhouden het is alleen wel zo dat daar waar wij het hier over een overigens zeer recente uitspraak op een zeer essentiële hoofdlijn van het beleid hebben geformuleerd in deze vergadering het voor ons van belang is vast te stellen hoe zwaar weegt zo'n uitspraak dan mee want dan weten wij hoe we in volgende discussie met dat soort hoofdlijnen om moeten gaan en daar willen wij graag een antwoord op hebben voorzitter.

Dank u de heer Neelen. Kort graag.

Dank u voorzitter. De VVD fractie noemde opname in de grondwet van het nederlands als officiële taal met het oog op de Europese eenwording niet nodig. Ik wil echter wijzen op de gevolgen van de immigratie die niet werd genoemd op de positie van het Nederlandse taal op langere termijn en daartoe is de grondwet mijns inziens een juist instrument. Vooral als de andere partijen niet mee gaan met het zojuist genoemde VVD standpunt dat het beheersen van de Nederlandse taal weer een zwaardere eis moet zijn bij naturalisatie en naturalisatie een sluitstuk is van inburgering ik citeer: "moet zijn" en dus geen mijns inziens is dat dus geen instrument van de eventuele integratieproces. Dat was het.

Dank u en de laatste spreker in tweede termijn.

Lamberts afdeling Zwolle. Er is hier een discussie gaande of de VVD zich met politiek moet bemoeien met de lange termijn de volgende generatie of opnieuw moet kijken naar korte termijn.

De heer Bolkestein heeft daar een duidelijk antwoord op gegeven. Ik wil heel kort twee punten aansnijden. Als er een discussie in het land is waar wij mee kunnen instemmen leggen wij dan het accent op het meedoen met de discussie of leggen we dan het accent op het daadkrachtig optreden en er punten uit de discussie halen om daar het beleid mee te maken meneer

Sahied zij gisteren heel duidelijk meneer Dijkstal maak het karwij af over het minderhedenbeleid en ga niet mee discussieren. Het tweede punt is als we dan daadkrachtig een aantal punten hebben de heer Bolkestein heeft er gisteravond 8 heel duidelijk een paar genoemd gaan wij daar dan mee naar een andere politicus een andere politieke partij om hun te vragen om dat daadkrachtig uit te dragen of gaan wij daarmee naar de bevolking om de bevolking uitspraak te

vragen en zodoende een andere politieke partij te dwingen een mede mee te gaan. Dank u wel.

Dank u dit was dan de tweede termijn. Wij gaan naar de beantwoording toe eerst de heer Blauw heb ik hier op mijn lijstje staan J.D. en vervolgens de heer ter Veldhuis en Dijkstal.

Voorzitter slechts een korte opmerking mijnerzijds nog naar aanleiding van de interventie in tweede termijn over de Betuwelijn. Dank voor het geschonken vertrouwen echter de opmerkingen richting het Europese parlement en dan in het bijzonder om nou eindelijk eens wat te doen aan de subsidies die in Duitsland worden toegepast is uit mijn hart gegrepen. En we hebben ook met onze liberalen collega's in Duitsland erover gesproken en ik moet u zeggen het was niet zo'n blij gesprek voor wat betreft dat onderwerp want de Duitsers zitten zeer zwaar ingegraven met de gedachtengang dat Hamburg en Bremen zware subsidies moeten blijven behouden en dat ongeveer de subsidies als laatste zal worden afgebouwd. Ik denk dat als de heer Weisenbeek het Europese parlement al haar energie nou eens daarin gaat zetten en de gedachtengang over Europese infrastructuur nog maar wat op een lichte toets houdt dan ben ik wat gelukkiger want ik ben bang dat wanneer men zich daar daadwerkelijk mee gaat bezighouden er ook allerlei richtlijnen gaan komen hoe wij die infrastructuur moeten uitvoeren misschien financieringsvoorwaarden en dan kunnen wij misschien niet op nationaal niveau datgene doen wat eigenlijk wel het beste is voor de bevolking ter plekke. Dank u wel.

Dank u de heer Blauw wilt u de heer Veldhuis. Wordt dit een duo beantwoording oh nee, ik dacht dat het een duo-beantwoording werd. nee, nee

hij begeleide mij hier naar het spreekgestoelte dat is altijd fijn als een vice-fractievoorzitter dat doet. Voorzitter richting heer Vrijland ik ken de heer Bierman dus ik hoef geen kennis meer met hem te maken en ik ken ook zijn rapporten. Ik zeg er u alleen bij dat de ideeën die hij heeft geformuleerd niet door zijn eigen politieke partij worden onderschreven door de Groene en misschien kunnen we daar misschien nog eens separaat over praten in ieder geval is het voor mij niet voldoende genuanceerd om nu maar vanuit de VVD te zeggen we zullen hem gaan volgen. Maar de heer Vrijland heeft wel een heel wezenlijk punt aangeraakt namelijk dat de fossiele brandstof een keer opraakt namelijk olie, kolen en gas en wat doen we dan want die verstoken we niet hier alleen in de westerse wereld maar nu de ontwikkelings landen zich ook verder sociaal en economisch gaan ontwikkelen is de kans op versnelde uitputting natuurlijk geweldig groot en we weten bijvoorbeeld alleen

al in Nederland dat zo'n energie behoeftig is chemische industrie transitodistributie hoe belangrijk dat is als economische poot en daarom moeten we inderdaad nadenken over de periode na de fossiele brandstoffen wat gaan we dan doen en eh wij als fractie hebben tot nog toe de lijn dat we dan alle vormen van energie opwekking naast elkaar moeten zetten dat betekent dat zowel de fossielen olie, kolen, gas en hout als de duurzame windgetijde zonneenergie warmtekracht-

koppeling en ook en dat willen we niet uitsluitend kernenergie en kernfusie en daar zitten voordelen aan en er zitten nadelen aan aan al die vormen niet een uitgezonderd al was het alleen maar ruimte beslag oke, ja energie besparing hebt u volstrekt gelijk in hele goede aanvulling maar al die voordelen en nadelen die zullen we een keer open eerlijk en nuchter met elkaar moeten bespreken hier nationaal internationaal want anders komen we echt een keer in de problemen en ik zeg niet nu op voorhand van dit of dat moet maar ik wil ook geen boycot voor het een of ander. Andriessen komt volgend jaar met een nota over alle voor en nadelen bijvoorbeeld van kernenergie en kernfusie en mogelijkheden om mogelijkheden en die moeten we denk ik afwachten en dan die open en eerlijke discussie hebben en ja dan nog even richting van de heer Poortman nog een liberale antwoord geven dan wat ik geprobeerd heb ja, kijk in de theorie kan ik herhalen wat ik gezegd heb maar dat heeft niet zoveel zin we hebben als theoretisch uitgangspunt dacht ik een paar hele goede beginselen maar in de praktijk moet je toch roeien vaak met de riemen die je hebt en ik denk dat het niet verstandig is om een keus te maken voor of alleen het milieu en dan ook alleen nog maar met gebaren te werken want in nederland alleen redden wij het niet of alleen voor de economie te kiezen en dat geeft weer een heleboel milieuproblemen en ook een slecht voorbeeld de wereld in maar ik denk dat we er niet onder uitkomen dat we kiezen voor een zekere mix en voor wat de VVD fractie betreft in ieder geval met een absoluut minimum waar het gaat over de kwaliteit van volksgezondheid en het milieu en dat mogen we dus niet aantasten we mogen onze kinderen en ons nageslacht niet iets achter laten waar we ons voor zouden moeten schamen wat wij overdragen dat zal in ieder geval die minimale kwaliteit voor volksgezondheid en milieu moeten hebben en daarboven zullen we iedere keer moeten afwegen per concreet geval wat we doen en nogmaals dan praten we bij de Hoge Veluwe over iets anders dan bij Pernis en dat zijn niet twee vergelijkbare dingen. Wat ons betreft mag je best vooraan ook in de internationale harmonie meelopen in de EEG en ook bij de Unzat in Rio vooraan maar niet a.u.b. ver vooruit want dat betekent dat je de kans loopt te verdwalen in Brazilië kun je inderdaad nog steeds in het oerwoud verdwalen en dat zou niet gezond zijn.

Dank u heer ter Veldhuis. De heer Dijkstal.

Voorzitter wij verheugen ons iedere keer weer op de discussie met de heer Vrijland over het minderhedenbeleid maar moeten helaas telkens weer constateren dat we het toch niet helemaal met elkaar eens zijn. Hij heeft zijn mening gegeven die nemen we voor kennisgeving aan. Ik moet wel mijn excuses aanbieden

dat ik op het punt van de remigratie hem geen antwoord heb gegeven en sinds mevrouw Kapeile van de Kapello daarna in de nota minderhedenbeleid van onze minister Rietkerk is remigratie een onderdeel van beleid maar op vrijwillige basis dat zeg ik met grote nadruk de keus is namelijk gedwongen of vrijwillig en wij hebben als liberale fractie ook altijd die vrijwillige keuze van mensen om te remigreren daar zijn wij van uitgegaan en ik moet helaas tot mijn spijt constate-

ren dat het aantal mensen dat van die remigratieregelingen gebruik maken en die regelingen zijn niet slecht dat dat is betrekkelijk gering op het totaal en dat is ook wel begrijpelijk ook omdat de levensomstandigheden hier in Nederland natuurlijk veel beter zijn dan in de landen van herkomst dus we moeten zeker blijven stimuleren dat de mensen gebruik maken van die remigratieregeling maar ik we moeten e niet al te veel illusies over hebben als het gaat om de grote aantallen. En dan de heer Neele

over het Nederlands mag ik dat even namens de heer Wiebinga beantwoorden. Hij stelt tegenover elkaar dat zolang we niet wat meer doen aan het beheersen van het Nederlands bijvoorbeeld door allochtonen het misschien toch wenselijk om een passage in de grondwet op te nemen. Nou zoals gezegd er is een motie die dat verder onderzoekt wij zullen dat resultaat van die motie afwachten. In de tussentijd laten we dat maar met elkaar afspreken moeten we maar proberen dat Nederlands zelf ook wat serieuzer te nemen in het onderwijs proberen we dat te doen we proberen dat te doen in het kader van de Nederlandse taal unie we proberen dat te doen in het kader van het cultureel verdrag het EEG verdrag de positie van de Nederlandse cultuur en taal dat zijn allemaal interessante punten waar we zelf iets aan kunnen doen om die mooie Nederlandse taal toch vooral zeer levend te houden en daar past dan natuurlijk in dat allochtonen ook met een klein beetje dwang best daartoe gebracht kunnen worden dat zij net zo als wij Nederlands spreken en de communicatie met elkaar op die manier kunnen bevorderen.

Dank u meneer Dijkstal, (applaus) de heer Bolkestein.

Voorzitter nog een paar kleine puntjes althans wat betreft de beantwoording. In de eerste plaats werd gevraagd ja wat is nou de aard van de politieke discussie wat doet hij nou met die acht punten die hij gisteren heb opgebracht. Onze bedoeling ligt voor de hand wij brengen dat naar voren om het een rol te laten spelen in de politieke discussie in Nederland andere partijen kunnen daar commentaar op geven wij zijn zelf ook nooit wij lopen zelf ook nooit achter bij ons commentaar op andere politieke partijen wij verwachten dat wie de bal kaatst hem ook verwachten moet en laten we hopen dat het zich zal weerspiegelen in standpuntbepalingen elders. Een tweede vraag sloeg op een nationaal kabinet en wat vinden wij daarvan ik zou daar twee dingen over willen zeggen laten we niet in de veronderstelling verkeren dat hoe meer zetels in de tweede kamer het kabinet steunen des te krachtiger dat kabinet is dit kabinet steunt op 103 zetels althans in theorie als we dan D'66 totaal zetels daarbij optellen want die partij voert

oppositie voor dit kabinet dat komen we op 115 zetels is dat beleid overtuigend nauwelijks. Dus laten we niet denken van zoveel te meer zetels het kabinet steunen dat zo te krachtiger het kabinet is zo is dat niet. Het tweede punt is een nationaal kabinet waar alle grote partijen in zouden zitten ja wie moet dan de oppositie voeren en ik moet er niet aan denken dat in Nederland een kabinet aan de macht komt want de regering krijgt zonder oppositie dat willen wij echt niet. Overigens zei de zelfde afgevaardigde dat de toch ludieke element moet komen

in de politieke discussie en dames en heren laat ik u een geheimpje verklappen dat si nou de reden waarom de heer Dijkstal onze ondervoorzitter is.(gelach). Een derde vraag ging over de lange termijn dat was in verband met dit was een ludieke opmerking een derde vraag ging over de lange termijn in verband met de omgeving. Ja ik heb gesproken over het elkaar ons zelf tegenkomen in het volgende kabinet dat moeten we natuurlijk vermijden maar het is absoluut niet zo dat wij geen oog zouden hebben voor de echt lange termijn en Jan ter Veldhuis mijn collega die zich bezig houdt met milieubescherming die heeft het ook duidelijk gezegd.Natuurlijk houden wij ons daarmee bezig alleen is het niet zo makkelijk om nou te zeggen ja die uitbreiding van schiphol moet dat nou wel moet dat nou niet en hoe zit het wat dat vliegveld Beek en hoe zit het met die Betuwelijn en al die andere zaken dat zijn zeer moeilijke aangelegenheden waarbij aan de ene kant de bescherming van het milieu opgeld doet en de andere kant de economische toezicht de economische toekomst van ons land dus weest u er nou van overtuigd u mag best van mening verschillen met ons maar weest u er nou van overtuigd dat wij daar zeer grondig aandacht aangeven. En dan tenslotte de kwestie van de documenten en het rapport hoofdlijnen en de toekomst van europa en zo daar is ook een vraag gesteld wat is nou de mening van de fractie is het nou federaal of confederaal het punt is dat je dat probleem niet zo eenvoudig kunt oplossen het is namelijk een mengvorm zo heb ik het ook in de partijraad van de VVD van september gezegd confederaal met federale kenmerken en we zitten dus in een grijs gebied met meer grijzen tonen en meer zwarte tonen meer witte tonen het is niet zo eenvoudig op te lossen laat ik u dit zeggen Gijs de Vries heeft het ook al benadrukt de heer de Vries en ik zijn het met elkaar eens trouwens de heer Lutein schaart zich daarbij dus de drie fractievoorzitters die zitten op een lijn het debat is belangrijk het zet zich voort we krijgen het terug in juni daarna een verkiezingsprogramma en het is goed dat in onze partij niet over personen maar over zaken wordt gediscussieerd op een zakelijke wijze. Nou vraagt de afgevaardigde uit de kc Den Helder ja wat is dan de betekenis van zo'n document. Dat is een goede vraag. Die betekenis is groot die betekenis is groot maar nogmaals en nu weerspiegel ik de gevoelens van de heer die uit Den Haag kwam het kan natuurlijk niet een wet van meden en persen zijn de betekenis is groot willen wij er van afwijken dan moet daar een gegronde reden voor zijn en in dit geval is de top van Maastricht en alle discussies die daarom heen hebben plaats gehad is die reden en we staan dus niet alleen maar wij doen dat niet zonder reden en een dergelijk document is belangrijk. Ik ben trouwens niet de enige ik verwijs u naar de discussie die heeft plaatsgehad over Bonn 2

ik hoop dat u dat die geheim taal kent bestuurlijk op niveau 2 ging over de inrichting van de lagere overheden ook een commissie geweest ook een rapport gekomen en die heeft op een bepaald punt namelijk indeling en landsdeling gezegd ja dat en dat en dat staat in ongebroken lijnen maar wij commissie vinden dat daar toch onvoldoende discussie is geweest dus wij staan er toch iets anders voor met andere woorden het kan best maar je moet het natuurlijk met enige voorzichtigheid doen en het is goed dat nu een ook enige tijd geleden de toekomst over dat punt belangrijke punt wordt gediscussieerd. Ik zou het

daarbij willen laten voorzitter. (applaus)

Dank u heer Bolkestein. Laatste spreker de heer Weisenbeek.

Mevrouw de voorzitter ik hecht eraan hier op te merken dat het niet alleen de drie fractievoorzitters zijn die het over dat gemeenschappelijke standpunt zoals we dat twee weken geleden hebben vastgelegd het eens eens maar dat dat ook in ieder geval in onze fractie in zijn totaliteit gedeeld wordt en dat we dus denk ik in gemeenschappelijk overleg heel goed een oplossing weten te vinden en daar niet in voetbaltermen daarover zullen blijven praten. Heel goed. Wat betreft ik wil ook niet in een discussie gaan met de tweedekamer fractie over wie nu welke vragen gesteld heeft en wat gedaan heeft maar ik wijs erop dat in de eerstekamerfractie de heer Talsma en ik zelf in het europees parlement vragen gesteld hebben over die CH ...

tarief en dat de heer Blauw en die wist dat overigens wel had die dus best mee kunnen nemen en het gaat er dus om dat er een afspraak is met de liberale Duitse minister van economische zaken de heer Mullemann dat die tarieven op termijn op zullen houden het probleem was alleen Hamburg en Bremen hadden 40 jaar lang geen achterland meer en dat is nu terug en nu op dit moment speelt het ook niet zo zeer maar de verliezen van de Bundesbahn zijn wel heel groot. Op zich zelf is dat ook niet zo'n probleem we zijn het er allemaal kamerbreed en in alle gelederen over eens dat het vervoer van de weg af het spoor op moet omdat we vastlopen op de weg en of het nu veel of weinig bijdraagt wat we moeten wat we kunnen doen omdat railvervoer te stimuleren en dat zullen we ook doen maar laten we niet vergeten dat we de functie van nederland als distributieland in de europese gemeenschap de zeehaven in Rotterdam als grootste haven van de wereld maar ook als grootste haven van de Bondsrepubliek Duitsland en de verbindingen met het achterland en dat is ook weer Duitsland zo goed mogelijk moeten doen zijn en dat betekend dus ook Betuwelijn. Dank u. (applaus).

Dank U ik denk dat we een hele goede discussie met elkaar hebben gehad we hebben daar ook ruimschoots de tijd voor genomen antwoorden zijn ook duidelijk geweest ik zou dit punt thans willen afsluiten ik zou willen overgaan tot het volgende punt ik zou alle vragenstellers en ook alle fractieleiden willen danken voor hun vlotte en correcte beantwoording en voor diegene die nog nadere vragen hebben de fractie is praktisch volledig aanwezig dus in de wandelgangen is nog heel veel mogelijk. Goed hartelijk dank ik ga over tot het volgende punt van de agenda ik zou daartoe de voorzitter van de JOVD willen vragen naar voren te komen hem ook willen verwelkomen hier ik zou degene in de wandelgangen willen vragen om naar binnen te komen om naar zijn verhaal te luisteren en ik geef hem graag het woord. (applaus)

Dank u wel. Mevrouw de voorzitter dames en heren. Premier Lubbers lijkt moe en der dage zat. Deze week achtte hij het moment gekomen om maar eens over zijn opvolging te gaan praten. Als een romeinse keizer uit het begin van onze jaartelling wees hij Brinkman als zijn opvolger aan. Verbazingwekkend om te zien hoe CDA leiders omspringen met de interne partijdemocratie. Brinkman mompel-

de nog wat over partij congressen die eigenlijk lijsttrekkers zouden moeten aanwijzen maar verder lijkt alles in kannen en kruiken. Intussen moddert het derde kabinet Lubbers voort. Ieder weekend weer zit een ieder die de politiek volgt met spanning te wachten welk conflict nu weer voor de radiomicrofoon wordt aangezwengeld. Beleid komt niet uit de verf ministers ruzien. Het CDA distancieerd zich keer op keer van het kabinetsbeleid. Kaland in de eerste kamer Brinkman vanuit een zaaltje ergens in het land van de Partij van de Arbeid wordt niets meer vernomen. Het CDA houdt ook deze coalitie in een ijzeren wurggreep. De VVD doet haar best om vanuit de oppositiebankjes de scheuren in de coalitie wat wijder te maken de JOVD juicht een hard oppositiebeleid toe en op dit moment is duidelijk dat de VVD aan die oppositie leiding geeft. De voorstellen van dit kabinet verdienen stevige weerstand. Denkt u alleen maar aan de plannen van Staatssecretaris Simons. Zeer ingrijpend maar zo ingewikkeld dat zelfs PvdA-kamerleden toegeven dat ze er geen wijs uit kunnen worden de technische termen en de bestuurlijke details vliegen ons om de oren. Onmogelijk voor de gemiddelde krantelezer om nog te begrijpen waar het eigenlijk om gaat. En dat is een zeer ernstige ontwikkeling. In de politiek worden belangrijke beslissingen genomen. Belangrijk voor iedereen in dit land en toch is de belangstelling voor die politiek gering. Zelfs voor zaken die ingrijpen in ieders leven zoals de stelsel wijziging van Simons zoals de basisvorming. De politiek boeit vele niet meer. Politici lijken niet in staat om de ingewikkelde materie waar zij dagelijks mee bezig zijn te vertalen in heldere en begrijpelijke keuzes om het ambtelijk en bestuurlijk jargon richting kiezer te vertalen in begrijpelijke taal en toch is dat een van de belangrijkste taken van een politicus. De politiek is detailtiser geworden maar de politicus moet in staat zijn om in de wirwar van ingewikkelde detaildiscussies aan te geven waar de problemen liggen en waar politieke keuzes. Dames en heren enige tijd geleden heeft de VVD de stap genomen om de discussie over het minderheden beleid aan te zwengelen een goede stap die door de JOVD van harte wordt ondersteund. Want deze discussie gaat ook ons aan het hart. Te lang is dit zeer belangrijke onderwerp door de politiek genegeerd. Een daar waar andere partijen de discussie niet aandurfd en heeft de VVD het voortouw genomen. Met succes. Het onderwerp staat op de politieke agenda. Nu is het voor wat de JOVD betreft zaak om er voor te zorgen dat de discussie niet op een dood spoor komt en om te zorgen dat de discussie zuiver blijft want dat we hier spreken over een heel gevoelig onderwerp dat moge duidelijk zijn. Een goede integratie van minderheden in de samenleving is van groot belang. Integratie via het geven van goede mogelijkheden of en opleiding op een

baan maar ook via het opleggen van verplichtingen daar waar noodzakelijk bijvoorbeeld op het leren van de nederlandse taal. Een liberaal minderheden beleid dat gericht is op vrijheid en verantwoordelijkheid en op verdraagzaamheid. Verdraagzaamheid voor elkaars normen en waarden voor elkaars culturele achtergrond. Natuurlijk er is een groot aantal regels in nederland waar iedereen zich aan te houden heeft. Verdraagzaamheid houdt niet in het tolereren van andermans onverdraagzaamheid maar we moeten als nederlandse samenleving ook niet bang zijn om te veranderen. Te veranderen onder invloed van andere

culturen onder invloed van andere leefwijze en andere godsdiensten. Het op de helling zetten van onze wetgeving daar waar die overduidelijk slechts gebaseerd is op christelijke godsdienstige overwegingen is geen bedreiging maar een uitdaging. Moslims hebben op vrijdag een rustdag joden op zaterdag en christenen op zondag. Iedere godsdienst kunt zijn eigen feestdagen. Laat een ieder zelf bepalen in overleg met zijn werkgever wanneer hij vrij heeft al dan niet uit godsdienstige overwegingen. In een aantal nederlandse bedrijven met veel islamitische werknemers is al gebleken dat het goed mogelijk is om te zorgen dat zij op vrijdagen niet en op zondagen wel werken en laat een ieder zelf bepalen waarom met wie en hoe hij samenleeft. De nederlandse samenleving is een samenleving in beweging een goed minderheden beleid een goede integratie van minderheden vraagt aanpassingen van de minderheden maar zeker ook van de samenleving als geheel. Dat is de inzet van de JOVD in het minderhedendebat. Dames en heren sinds mensenheugenis zijn in nederland de christendemocraten vertegenwoordigd in de achtereenvolgende kabinetten. Het lijkt een gewoonte dat een kabinetsformatie inhoud dat het CDA een van de andere coalitiepartijen uitkiest. Die gewoonte dat automatisme van het CDA dat in ieder kabinet vertegenwoordigd is is de JOVD al jaren lang een doorn in het oog in een gezonde parlementaire democratie moet iedere politieke partij het politieke schouwspel ook zo nu en dan vanuit de oppositiebankjes beleven. Ook het CDA (applaus). Halverwege de jaren 70 heeft de JOVD het decemberberaad opgericht met als doel een gesprek op gang te brengen tussen partij van de Arbeid, VVD en D'66. Dat is gelukt. De polarisatie tussen VVD en PvdA van de jaren 70 is voorbij de kruisraketten kwestie ligt ver achter ons. Tot grote vreugde van de JOVD sluit de VVD bij kabinetsformaties de Partij van de Arbeid niet meer uit maar het is niet tot die paarse coalitie gekomen. Vandaar dat de JOVD de jonge socialisten en de jonge democraten vorig jaar besloten om de tafel te gaan zitten om te kijken in hoeverre het mogelijk zou zijn om uitgaande van de eigen standpunten tot een alternatief regeerakkoord te komen. Dat is ons gelukt en het is een goed akkoord geworden een akkoord waar liberalen zich in kunnen herkennen want juist ook op het terrein van de sociaal economische politiek daar waar de standpunten van VVD en JOVD heel dicht bij elkaar liggen ook juist daar bleek het mogelijk om overeenstemming te bereiken. Zo bleek een akkoord mogelijk over verzelfstandiging van het uitkeringsstelsel en over een aantal andere belangrijke vereenvoudigingen van de sociale zekerheids stelsel. Het zogenaamde paarse regeerakkoord pleit verder voor de terugdringing van de hoeveelheid regelgeving een

kleinere en efficiëntere overheid een betere positie voor de tweedekamer. Al met al een liberaal akkoord waarin vrijheid een optimale ontplooiings mogelijkheden voor het individu centraal staan. Het paarse regeerakkoord toont aan dat het de moeite loont om na de volgende verkiezingen de mogelijkheid van een coalitie tussen de VVD en PvdA en D'66 serieus te bekijken. Dames en heren VVD en JOVD zijn onafhankelijke organisaties maar met dezelfde liberale achtergrond en met hetzelfde doel met een gezonde en goede ontwikkeling van de liberale stroming in de politiek. Het liberalisme is een brede stroming het is dus daarom onvermijdelijk dat JOVD en VVD op politiek gebied af en toe van mening

verschillen maar zolang er over open en eerlijk van mening gewisseld kan worden gediscussieerd kan worden kunnen deze politieke meningsverschillen alleen maar bijdrage tot de ontwikkeling van onze beider organisaties en daarmee tot de ontwikkeling van het liberalisme in Nederland. Dank u wel. (applaus).

Dank u heer Schage. Wij hebben het zeer gewaardeerd dat u hier gekomen bent en uw verhaal in begrijpelijke taal heeft gehouden wat u ook van andere vraagt ik vind dat heel goed u heeft het minderhedenbeleid aan de orde gesteld en ik denk inderdaad er moet niet alleen discussie zijn discussie moet ook heel zuiver zijn het moet ook over rechten en plichten gaan. Dat heeft u onderschreven. Ik vind het leuk dat u zegt dat de VVD een onafhankelijke organisatie is dat is die ook moet ook zo blijven maar desalniettemin zijn er toch lynx tussen de beide organisaties en dat is ook heel goed en voor ons is het heel goed om te horen van u wat er zoal aan uw kant leeft en wat er bij jongeren leeft want ja daar moeten we het toch straks van hebben en dat hoor je alleen maar wanneer je met elkaar in discussie gaat. Hartelijk dank daarvoor. Dan ga ik nu over tot het punt redevoering fractievoorzitter tweedekamerfractie ik geef daartoe graag het woord aan de heer Lutein. (applaus)

Voorzitter beste vergadering aan het eind van een warm congres warm overigens in vele betekenissen heb ik de indruk wil ik mij toch maar beperken tot een paar bespiegelingen die ook aan sluiten bij wat eerdere toespraken waar toch een bepaalde rode draad door liepen die daaruit naar voren kwamen. Overigens realiseert u zich dat degene die zich als laatste dit congres mag toespreken een hele oude allochtoon is waar zijn voorouders als Huchgenoten naar dit goede vaderland vluchten. En ik denk dat we dat in die discussie die we hebben gehad ook moeten realiseren dat vele onzer ook eens in een situatie zitten waar sommigen nu in zitten terwijl zij hier in dit land zijn gekomen. Voorzitter het aanzien van het politieke bedrijf is al veel ter sprake geweest omdat denk ik dat ons uitermate veel zorgen baard zoals dat loopt onder andere in lijn met het aanmodderen van dit kabinet. Het zou wel eens kunnen zijn dat de opkomst bij volgende verkiezingen weer tot zorgelijke commentaren aanleiding geeft. Tenzij in de komende tijd de politieke mistbanken wat optrekken doordat er ofwel echt gereageerd wordt ofwel en die kans is dan waarschijnlijk dat het moet gebeuren een einde aan deze coalitie komt. Tenzij dan ook de schijnwereld van compromis compromis waarbij beide coalitie genoten als winnaars zich presenteren maar natuurlijk de burger dan verliezer is als die schijnwereld wordt doorbroken en er voor de burger inderdaad meer doorzichtige standpunten uitgedragen en bovenal besluiten worden genomen die praktijk gericht zijn en niet te zeer een theoretisch karakter hebben niet het echte resultaat van beleid maar wat op papier berekend wordt vormt vandaag de dag veel te veel het toetsingspunt en dan vaak nog tot zoveel decimale achter de komma. En de controle of de uitkomsten van het op papier aardig uitziend beleid ook werkelijk in de praktijk werkt ontbreekt veelal. Een enkel voorbeeld. Er is hier al gezegd een aantal opmerkingen gemaakt over het milieu wij geven miljarden uit op dit moment in het kader van het milieubeleid maar de vraag is hoeveel komt er terecht in feite daar waar het echt moet gebeuren en daar waar er echt oplossingen moeten worden gecreeerd en hoeveel blijft er hangen aan de ambtelijke mag ik het zo

zeggen aan de ambtelijke strijdstokken "daar waar dikke steeds dikkere nota's worden gemaakt" die door steeds minder mensen worden begrepen en door steeds minder mensen worden gelezen. Ik denk dat we wat dat betreft veel adequater aan de gang nog moeten en ik weet ook dat Jan ter Veldhuis daar telker male op hamert. En is de kwaliteit van ons onderwijs nou echt gediend met de stroom wijzigingen die we al hebben gehad en de nieuwe wijzigingen die nog op stapel staan als we naar de basisvorming kijken. Als ik de massale werkelijk massale stroom van reacties uit het veld krijgen als ik zie wat wij als eerste kamer hebben binnengekregen dan denk ik dat de praktijk heel uitdrukkelijk van mening is dat dat onderwijs en de kinderen die dat onderwijs genieten daarmee niet gediend is. en dat is ook een van de redenen geweest dat wij al heel snel bij het debat vorige week over de basisvorming bij de eerste termijn maar heel duidelijk hebben laten blijken dat wij eigenlijk met de wet zoals die voorlicht niet meer een hele brede discussie met de staatssecretaris hoeven omdat wij vinden dat deze wet er gewoon niet kan en mag komen. en ik verzeker u ook dat wij niet zullen meewerken aan CDA opzetjes die een onderdeelje wijzigen waardoor zei een alibi hebben om vervolgens voor deze slechte wet te stemmen. Wij zullen daar niet aan meewerken alleen wanneer deze wet zoals bij Simons wezenlijk in de ijskast terecht komt en daar dan eeuwig blijft zitten zou ik bijna blijft zitten dan valt er met ons te praten en te onderhandelen anders niet. En dan hoeveel vereenvoudigings processen hebben we gehad ten aanzien van sociale zekerheid en belastingen en wat is er van terecht gekomen is feitelijk ons systeem niet alleen maar ingewikkelder geworden en wat komt er feitelijk terecht ondanks alle discussie over een adequate aanpak van de uitkeringsfraude Ik denk dat dat ook een punt is waar te lang een taboe over heeft bestaan er is vandaag en gisteren ook het een en ander over gezegd en ik denk dat we ons dat echt moeten aantrekken want het gaat er niet alleen om om de centen die op een gegeven moment daarmee gemoeid zijn het gaat ook om het gevoel dat de mensen hebben die in dit land wel hard werken veel uren maken veel belasting soms afdragen het gevoel dat zij krijgen als zij de burens op een gegeven moment zien een goed leven leiden van twee uitkeringen als alleenstaande en toch samenwonen en er nog wat bij klussen Dat is denk ik de problematiek denk ik waar we echt mee te maken hebben en dat geeft ook de onderlinge problematiek tussen de mensen en daarom moet je zorgen dat

dit soort zaken ook goed gecontroleerd worden en die controle goed wordt aangepakt. Zijn we in feite langzamerhand niet toe aan een hererking vraag ik mij ook na alle vragen af van het gecreeerde beeld van recht en onrecht in deze maatschappij en je kunt natuurlijk vele prachtige voorbeelden noemen maar laat ik er maar een noemen ik vindt dat voor mijn gevoel altijd nog het meest aansprekend. Oude mensen die s'avonds niet meer op straat durven mede omdat te weinig politie aanwezigheid de kleine criminaliteit extra kansen geeft versus aan de andere kant zware misdadigers die in een drie sterren bajes hotel;s in de watten worden gelegd dat is het beeld denk ik dat een aantal mensen zich voor ogen zien en waar denk ik echt wat aan gedaan moet worden en natuurlijk is dit uit zijn voegen gerukt zal iemand zeggen maar het is wel datgene waar de man en de vrouw in de straat ervaren en er is wel degelijk denk

ik wat aan te doen als we dat maar willen en als we die keuzes maar willen maken en als we war dat betreft maar duidelijk willen kijken wat is in zo'n maatschappij recht en onrecht. Gaan we in feite niet steeds verder op weg naar een maatschappij waarbij de eigen verantwoordelijkheid van de burger meer en meer naar de achtergrond wordt gedrongen door en voor die burger denkende invullende en betuttelende overheid en willen we niet te veel rechten en rechtvaardigheden tot ver achter de komma in regels vastleggen waardoor in feite het geheel nog ondoorzichtiger en feitelijk onbeheersbaar wordt en gaan we daarbij eigenlijk ook niet steeds meer in de richting van een grijze niveleringsmaatschappij waarbij de wensen en de ideeën van de individuele mens toch weer systematisch en geleidelijk weer naar de achtergrond worden geschoven zijn we daarmee feitelijk in de evolutie niet op de weg terug naar de primitieve fase waarin de kuddegeest overheerst. En wegen de vele nieuwe en ingewikkelde voorschriften regels en heffingen en subsidies wel op tegen de nadele van toenemend verlies van echt eigen verantwoordelijkheid en onafhankelijkheid. Ik betwijfel dat ten eerste en ligt hier ook niet juist de kern van de maatschappelijke verzuim van de ontwikkeling van de ik maatschappij de maatschappij van vooral rechten en verworvenheden en niet in de laatste plaats de maatschappij van de afgunst en is het niet vooral de huidige politieke invulling de conventionele en socialisten die deze maatschappelijke ontwikkeling deze slechte ik cultuur bevordert is de overheid nog wel de dienaar van de burger zoals wij willen of vormt die overheid meer en meer en in al zijn geledenen en bescheidingen zich zelf ontwikkelen dus voortbewegend een veel koppig monster waarop ook de parlementaire democratie helaas steeds minder grip krijgt . Ik vrees dat die tendens wel aan de gang is. en juist daarom denk ik mevrouw de voorzitter dat mijn inziens centraal in het beleid van de VVD dient te staan het daadwerkelijk werken aan een veel kleinere overheid die zich terughoudend opstelt een overheid die zich consentreet op die zaken die zich in een moderne samenleving als de onze ook echt geregeld moeten worden. Veiligheid hul[aam echt zwakke en onderwijs gezondheidszorg en infrastructuur. Ik noem een enkel hoofdelement en verder zo veel mogelijk aan de eigen verantwoordelijkheid aan de burger over laten die eigen verantwoordelijkheid ook stimuleert als we dat als uitgangspunt nemen moet ik constateren dat we nog heel ver afstaan van de

praktische politieke positionering van bijvoorbeeld D'66 en kan ik ook geen echt groot onderscheid zien tussen de partij van de Arbeid met zijn geloof in de alles regelende overheid en het CDA met zijn geloof in het door die overheid gesanctioneerde controle op het alles maatschappelijk regelende middenveld. Me dunkt dat we als VVD daarom bovenal onze eigen lijn moeten aanhouden en die eigen lijn is denk ik na die toespraken van gisteren duidelijk kiezen voor langer termijn gericht beleid voor duidelijkheid voor eerlijkheid voor ruimte voor individuele verantwoordelijke mensen om zich maatschappelijk te ontplooiën en wat dat betreft ben ik er ook na die discussie van gisteren en vandaag van overtuigd dat van uit onze liberale denk wereld er prima een verkiezingsprogramma een kort en duidelijk verkiezingsprogramma tot stand kunnen laten komen wat echt past bij de overgang naar de volgende eeuw en wat een belangrijke basis kan vormen voor komende regeer accoorden. Daarbij is belangrijker day wij wij als VVD de

kader voor volgende regeringen bepalen dan met wie we dat doen groen paars of rood het zal mij een zorg zijn als het VVD oranje maar overheerst. Dank u zeer. (applaus)

Dank voor dit heel interessante verhaal ja een echter geïntegreerde man zit hier voor ons en u ziet dat het dus kan en we hebben gisteravond dus ook begrepen dat we een aanzien van een aantal onderwerpen we eens op moeten houden met praten erover maar het gewoon moeten doen en ik denk dat de heer Lutein een aantal piket palen geslagen heeft die we eens mee naar huis moeten nemen en waar we gewoon uitvoering aan moeten geven. Concreet beleid.

Hoever zijn wij bereid om zaken te amenderen of te zeggen nou nee dat strijd met die rode draden en dus doen we daar niet aan mee want van amenderen en het steeds verder tot compromissen komen ik denk niet dat dat altijd een goede zaak is. Het detailisme van het beleid inderdaad daar moeten we van af we moeten een beleid op hoofdlijnen gaan voeren. We gaan het met het verkiezingsprogramma doen en we moeten het ook met de invulling van het beleid doen een kleinere overheid die zich beperkt tot de kerntaken daar hebben we een zeer interessante discussie met elkaar over gehad in het begin van dit jaar en ik denk dat het verstandig is om een aantal toetsingspunten te creëren waarvan we gewoon kijken of de invulling die het beleid daarvan krijgt of dat ook beantwoord aan datgene wat we tegen elkaar zeggen want zeggen en doen dat moeten die twee verschillende dingen maar dat moet een doorlopende stroom zijn. Hartelijk dank ervoor. Dan ben ik gekomen aan de rondvraag maar voordat ik de rondvraag aan de orde ga stellen zou ik even een afspraak met u willen nakomen die we gisteren met elkaar gemaakt hebben dat is namelijk de kc Den Helder heeft aan het begin van de vergadering gisteren een motie ingediend om niet aan de slag te gaan met de nieuwe stijl van vergaderen dat wil zeggen sprekers vragen vanaf het spreekgestoelte hier te spreken en wat duidelijk inzicht in wie zich daarvoor aanmelden dat vond ik jammer en we hebben toen een compromis gevonden door te zeggen nou laten we het dan eerst is een keer proberen want hoe kun je nu een mening hebben over een zaak die je niet uitgetoetst hebt terwijl je de vele jaren daarvoor het altijd wel op een bepaalde manier hebt gedaan. Mij is het uitstekend bevallen en ik wil graag de mening van de vergadering of dat beeld van mij klopt ik heb het met grote soepelheid gehanteerd en ik wat mij betreft gaan we hiermee door. (applaus).

Voorzitter in eerste en tevens laatste termijn zonder interrupties wij hebben meteen na uw opening deze zaak aangekaart de situatie en de voorstellen op dat moment waren anders dan zoals de praktijk van dit congres gegaan is u heeft daar soepelheid in betracht u gaf dat zelf al aan op het moment dat de situatie blijft zoals die nu is zoals die in praktijk ook geworden is na dit congres met de mogelijkheid van interrupties microfoons met de souplesse waarmee u mensen heeft toegestaan het woord te voeren denken wij dat we ons alsnog hierin kunnen vinden. (applaus).

Hartelijk dank ik denk dat we met elkaar een verstandelijk besluit hebben genomen. Goed dan ga ik nu naar de rondvraag over. Wie, oh sorry ik zag u niet komen de heer Davos.

Meestal val ik meer op dan ik wil. Voorzitter als men al iets langer meeloopt en dat is bij mij het geval dan weet men dat de methode van vandaag helemaal niet nieuw is vroeger was het ook zo ik ken dat nog van vroeger ik ken het nog met nervositeit van de eerste keer dat ik op zo'n manier de vergadering zou toespreken het was in Maastricht en ik meen te weten dat de andere methode gewoon als praktische reden had dat het wat

sneller ging dat men sneller bij de microfoon was dat daardoor als het ware deze reden de vergadering soepeler verliep

ik wil het helemaal niet scherp slijpen maar toch erop wijzen dat naar mijn mening men het revolutionaire karakter van deze nieuwe methode niet moet overschatten. Dat was het.

Dank u ik constateer dat de vergadering en ik ga een beetje af op het handgeklap van net toch onderschrijft datgene wat ik heb geprobeerd in praktijk te brengen in de afgelopen anderhalve dag en ik stel voor dat we daar toch mee doorgaan en kijken of er puntjes aangeslepen moeten worden maar dit is het uitgangspunt het concept en nogmaals wordt door mij soepel gehanteerd. Goed dan ga ik toch over naar de rondvraag wie heeft er iets voor de rondvraag. Wilt u zich een beetje naar die richting begeven. dan kan dat vlot verlopen. Ga uw gang.

Mijn naam is Koot ik ben afdelings afgevaardigden van afdeling Culemborg. Voorzitter u noemde het idee een verkiezingsprogramma met 15 punten ik ben er geen voorstander van de huidige manier om gewoon een uitgebreid verkiezingsprogramma te hebben met een samenvatting daarbij lijkt me gewoon veel beter. Slechts 15 punten een programma van 15 punten zou betekenen een situatie zoals in de Verenigde Staten weinig inhoud en het gaat om de persoon en het verkiezingsprogramma is de mogelijkheid voor de leden om invloed uit te oefenen en dat moet zo blijven Dank u. (applaus)

Goed laat ik eerst alle vragen maar even laten komen dan ja gaat uw gang.

Voorzitter wij zijn gisteren deze vergadering begonnen met een discussie dat heeft zoals u net zelf zei geeindigd en dat is zoals te doen gebruikelijk bij voorstellen van KC Den Helder tot verstandige besluitvorming geleid, gelach, wij zouden willen eindigen voorzitter met een compliment en een suggestie naar u toe een compliment over en dat mag u dan weer verder verdelen en toedelen naar wie u dat wenst maar ik richt mij tot u ten aanzien van de discussie gisteravond het vorm dat plaatsgevonden heeft. De mening van de KC Den Helder was dat een uitstekend instrument om nou eens op een andere manier te discussiëren een veel levendiger manier van discussiëren we hebben dat als zeer goed ervaren en wij zouden u willen uitnodigen om daar vooral mee door te gaan en eens te overwegen of op enig moment ook een discussie participatie vanuit de zaal daarbij een mogelijkheid zou zijn ga op dat punt vooral verder ik denk dat dat de steun van ons allemaal verdient op de manier waarop dat gisteren gegaan is. Dank u wel. (applaus).

Dank u de volgende graag.

Mevrouw de voorzitter dames en heren Frans Breukers afdeling Maasdorpen voor degene die mij nog niet kennen. Ik heb een voorstel mevrouw de voorzitter en via u aan de vergadering een ieder die met mij al een aantal jaren de centrale

vergadering bezoekt zal ongetwijfeld opgevallen zijn dat een ik zal maar zeggen een zo langzamerhand monument van deze vergaderingen

ontbrak onze algemeen secretaris de heer Wim van den Berg. Ik heb vernomen dat de heer Wim van den Berg ziek is en ik zou u en via u dus de vergadering willen voorstellen de heer van de Berg een bloemetje te zenden namens deze vergadering met onze beste wensen. Dank u wel (applaus).

Dat is reeds geschied. (gelach en applaus). Gaat uw gang.

Dank u wel voorzitter Jager Hilversum. Als wij contributie betalen betalen wij over het algemeen op jaarbasis een groot bedrag als u dus nieuwe leden zou willen werven dan krijg je wel eens van kan je ook per kwartaal betalen. Nu weet ik wel dat er wel een mogelijkheid toe is maar als je je wilt abonneren op een omroepgids of op een krant dan staat er uitdrukkelijk bij dat je ook per maand of per kwartaal wel tegen hogere kosten maar dat moet dan de abonnee of het nieuwe lid zelf uitmaken. Ik zou toch willen pleiten bij het bestuur om dat toch eens nader te bekijken of wij ook kwartaal betaling kunnen invoeren wel tegen gemaakte extra kosten natuurlijk want ik denk toch wel dat we daarmee makkelijker leden over de brug kunnen halen en dat ze naderhand overstappen van kwartaal naar jaarbasis dat moeten ze dan zelf bekijken maar we moeten ze eerst proberen in de boot te krijgen en niet dat ze overboord vallen.

Ja zo direct. Oke ja dank u de rondvraag ben ik mee bezig nog.

Sabal Amsterdam. Voorzitter ik wil het hoofdbestuur complimenteren met de beschrijvingsbrief die is opgesteld voor deze vergadering als je kijkt naar de moties en amendementen is er in feite maar een afdeling geweest die er werkelijk op gereageerd heeft en de andere afdelingen vonden het een perfecte beschrijvingsbrief dus het compliment krijgt u namens andere afdelingen. Ik wil de afdelingen een vraag stellen is het nou werkelijk zo dat de beschrijvingsbrief van het hoofdbestuur zo duidelijk is en we dus in feite geen moties en amendementen moeten aanleveren. Of is het zo dat we het allemaal wel best vinden gezellig hier naar het congres toekomen en aanhoren wat de sprekers allemaal te vertellen hebben. Ik denk dat het een goede zaak is dat alle mensen die inhoudelijk of die verantwoordelijk zijn voor de politiek inhoudelijke discussie binnen de verschillende afdelingen nog eens een keer serieus gaan bekijken wat er in de beschrijvingsbrief staat er staan algemene onderwerpen in beschreven inzake beleid beleid op verschillende gebieden. Het kan niet zo zijn dat we roepen van nou het zal allemaal wel en we gaan gezellig naar het congres. Met andere woorden mijn rondvraag en dan stop ik is gericht aan alle politiek inhoudelijk verantwoordelijke figuren binnen de afdelingen om in het kader van deze algemene ledenvergaderingen de beschrijvingsbrief die door het hoofdbestuur wordt opgesteld nog eens serieus te bekijken en daar moties en amendementen op aan te leveren zodat we inhoudelijke discussies kunnen bevorderen vanuit de kant van de afgevaardigden en niet alleen vanaf de kant van achter de tafel.

Dank U. Voorzitter bij interruptie, ja ga uw gang, bij interruptie als dat mag omdat de kamercentrale Amsterdam nu toevallig ook de beschrijvingsbrief heeft ontdekt wil dat nog niet zeggen dat andere dat niet doen. Als de heer Sabel even had opgelet de laatste jaren (applaus) dan had hij misschien kunnen ontdekken dat met name bijvoorbeeld de kc Den Helder ik geloof een kleine 400 moties in de laatste 6 jaar op zijn conto heeft staan als hij dat ingehaald heeft mag hij terugkomen voorzitter.

Ja wie kaatsen wil moet de bal verwachten zo gaat dat. Nog meer mensen voor de rondvraag.

Ja ik wil ook even bij interruptie hierop reageren., Mijn naam is van der Zanden 's-Hertogenbosch. Wij hebben de beschrijvingsbrief zowaar wel doorgelezen en alle moties hier ziende en met name de discussie die gistermiddag heeft plaatsgevonden vraag ik mij af of het wel waard is om zoveel moties in te dienen over al deze onderwerpen of dat we toch wat meer vertrouwen in het hoofdbestuur moeten stellen. (applaus).

Gaan er nog meer balletjes over de tafel of (gelach).

De opmerking is niet helemaal goed begrepen ook de VVD KC Amsterdam heeft buitengewoon veel vertrouwen in het hoofdbestuur en ik ben blij dat de mensen hier nu geprikkeld raken.
(gelach).

Oke heb ik diegene die van de rondvraag gebruik willen maken gehad. Ja dan ga ik nu beantwoorden. Verkiezingsprogramma. Ja ik heb gisteren en dat heb ik ook al eens eerder gedaan maar is duidelijk aangegeven dat naar mijn mening het verkiezingsprogramma anders zou moeten dan andere keren maar een ding staat voor mij buiten kijf dat is dat de invloed van de leden en de algemene vergadering natuurlijk moet blijven het zou te gek zijn dat wij punten zouden gaan zitten verzinnen en daarmee de markt op zouden gaan als u daar geen invloed op zou kunnen uitoefenen. Natuurlijk wij moeten een manier zoeken en daar zijn we mee bezig hoe we dat kunnen realiseren maar wat mijn bedoeling is de bedoeling van het hoofdbestuur om te zorgen te voorkomen dat we vergaderingen krijgen zoals in het verleden vaak geweest zijn waarin honderden amendementen werden ingediend over soms zeer kleine onderdelen van zinnen en soms zelfs over punten en komma's dat ik denk dat we onze tijd veel beter kunnen besteden om over de koers te praten de richting waar we heen gaan dan tijd te besteden aan de punten en komma's. Daar gaat het om en de bedoeling is dus dat we punten ter bespreking voorleggen waarvan we zeggen nou daar maken we dus duidelijke keuze want tot nu toe vind ik dat we keurig achter elkaar opgesomd hebben welke onderwerpen er allemaal aan de orde komen en wat daarin moet spelen maar nu zou ik keuze willen maken en zeggen wat de volgorde van die punten dan is nou daar zal u een voorstel voorbereiden dat is

ook in overleg met KC voorzitters hoe we inhoud geven aan uw invloed maar wij denken dus dat we het anders zouden moeten doen zonder dat wij aan uw positie toornen. Dank voor complimenten over het forum. We hebben dezer dagen een aantal dingen geprobeerd waar wij zelf natuurlijk ook eens naar moeten kijken hoe dat overkomt hoe dat werkt een participatie vanuit de zaal ja dat is altijd het punt moet je dat altijd meteen daarbij doen of niet en wij hebben nu gekozen voor een capitol en ik moet zeggen dat de zaal uiterst gevuld was gisteravond dat men ook zeer aandachtig luisterde ondanks de grote hitte en dat gaf dus aan dat het niet over niks ging maar dat het ook interessant was om te luisteren maar ook interessant omdat er niet alleen VVDers achter de tafel zaten maar wij ook gewoon een discussie aangingen met andere andere partijen en ik denk dat dat een grote winst van zo iets is en ik vind ook dat we daarmee door moeten gaan en misschien moeten we wat slijpen hier en daar maar dat zien we dan wel. De vraag van de heer van der Berg hebben we beantwoord. Wij hebben gemeend dat gisteren al te moeten doen namens de algemene vergadering dus wij waren u iets voor. De vraag of de opmerking van Amsterdam was aan de zaal gericht dus dat laat ik zo en de vraag of de mogelijkheid bestaat per kwartaal te betalen daarvoor richt ik mij tot de penningmeester.

Ja voorzitter dat is erg duidelijk op de achterkant van de acceptgiro's staat duidelijk hoe dat allemaal moet contributie in termijnen opeen daartoe strekkend schriftelijk verzoek aan de algemeen secretaris voor betalingen via termijnen toegestaan. Toestemming wordt alleen verleend indien het bedrag via automatische incasso kan worden geïnd. Het totale bedrag dient uiteindelijk voor 1 oktober te worden voldaan. Het staat er duidelijk op. Ik denk niet dat er misverstanden over bestaan.

Sorry voorzitter maar het gaat mij juist om het werven van leden als je gaat kijken op aanwervingskaart van nieuwe leden daar staat alleen een jaarbedrag en geen kwartaalbedrag.

Nee dat krijgt u bij de acceptgirokaart. maar goed dan weet u het nu.

Maar dan moet die persoon wel eerst lid willen worden tegen het bedrag wat hem gezegd wordt en het gaat mij er juist om als je je aanmeldt voor een krant of voor een andere periodiek dan kun je van te voren al uitmaken en aangeven hoe wil ik betalen en ook het bedrag wat er bij hoort en daar gaat het mij om als ik lid ben in kwartaal of andere termijnen kan betalen in overleg met u dat weet ik maar ik wil juist de ledenwerving versoepelen door van het jaarbedrag op de aanmeldingskaart af te komen.

Oke we zullen het met de groep in het hoofdbestuur die zich met de ledenwerving bezighoudt bespreken hoe we dat dan misschien wat duidelijk naar buiten kunnen brengen als blijkt dat daar nog lacunes in zijn. Dank u wel voor de toezegging.

Ja, goed alles naar tevredenheid beantwoord geen rondvraag meer nou dan ben ik aan het laatste punt van deze vergadering en op een uur wat ik in mijn hoofd had toen ik gisteren begon namelijk 1 uur vandaag het is nu 10 voor 1 dus wat

dat betreft hebben we het met elkaar heel goed gedaan zonder dat iemand het gevoel heeft denk ik dat hij te kort gedaan is. Ik dank ook iedereen voor zijn medewerking om het ook zo te kunnen laten

verlopen. Ik dank al diegene die achter de schermen gewerkt hebben om dit allemaal vandaag te laten lopen zoals het gelopen is met alle toestanden van logo en andere zaken ik wou graag een applaus voor die mensen hebben zij hebben zich buitengewoon ingezet. (applaus).Ik sluit de vergadering ik wens iedereen wel thuis een prettig weekend en eindelijk nu de verkoeling in. Dank.